

Diccionari d'agricultura

**Conselleria de Presidència
Agricultura i Pesca**

Palma, 2011

© Conselleria de Presidència del Govern de les Illes Balears
Disseny de la coberta: Ludmila Rivacoba
Edició: febrer de 2011

Maquetació i impressió: Gráficas Loyse, SL

ISBN13: 978-84-614-7187-4
DL: PM-1956-2010

La reproducció total o parcial d'aquesta obra per qualsevol procediment, inclosos la reprografia i el tractament informàtic, com també la distribució d'exemplars mitjançant lloguer o préstec, resten rigorosament prohibides sense l'autorització escrita dels titulars del copyright i estaran sotmeses a les sancions que estableix la llei.

Les persones que han participat en el procés d'elaboració d'aquest diccionari:

Govern de les Illes Balears
Conselleria de Presidència
Àrea d'Agricultura i Pesca

Coordinació

Joan Carles Torrens Costa
Cap del Servei de Planificació
Margalida Sastre Moragues
Assessora lingüística

Especialista

Antoni Martorell Nicolau
Cap del Servei d'Orientació, Transferència i IRFAP

Universitat de les Illes Balears
Servei Lingüístic
Gabinet de Terminologia

Direcció

Ramon Bassa i Martín

Coordinació

M. Magdalena Ramon Andreu
Gabinet de Terminologia

Elaboració

M. Magdalena Ramon Andreu
Cristina Robles de Pedro
Gabinet de Terminologia

Col·laboració

Inés Burguera Garcías
Becària del Gabinet de Terminologia
Miquel Orbegozo Pons
Pla lingüístic

Sumari

Presentació	9
Introducció	11
Arbre de camp	15
Abreviacions	17
Diccionari	18
Índex de termes catalans	181
Índex de termes castellans	207
Índex de noms científics	230
Bibliografia	232

La llengua de la terra nostra

La llengua és l'element bàsic de cohesió d'aquest petit país nostre, i el món pagès n'és l'ànima. La pagesia ha donat lloc a un llenguatge ple de saba: *exsecallar, empeltar, sembrar, espedregar, cavar, eixarmar, segar, batre, tondre, munyir, pasturar, pellucar...* El llenguatge és ple d'imatges d'un temps no gaire llunyà que a poc a poc s'ha anat substituint i que necessàriament hem de mantenir viu, perquè sense vida pagesa els paisatges de les nostres illes són morts. Hem de ser capaços de llegar la riquesa d'aquesta terra nostra, els camps llaurats i esterrossats o conrats i el parlar pagès, les paraules i també els costums, perquè en les seves arrels perviu la nostra identitat i el nostre futur com a poble. Les nostres festes més significatives continuen lligades a la terra i als seus cicles productius: Sant Antoni, Sant Sebastià, Sant Joan.

Els foravilers —escriu el poeta Damià Huguet— “parlen amb conducta cruel d'insatisfet i ràbia / de mala anyada, d'enyorades saons i de marors / que manquen entre els solcs / molt ben deixats / a escaire dels sementers que la grogor ja clapa.”

Els poetes i escriptors del segle XX són fills i néts de la terra, de pagesos i ramaders, i per açò, quan parlen de *saons*, *solcs* o *sementers* i de *males anyades*, també ens parlen d'una manera d'entendre la vida, amb la vista fixada al cel i a les clapes dels costers, prudents i estalviadors, tradicionalistes i també creients, ens parlen del seny pagès i de l'estima que senten per la nostra terra, la terra d'agrair.

Aquest diccionari vol ser un recull de les paraules del món rural, una eina que posam a l'abast de la ciutadania. És feina de tots mantenir viu el llenguatge pagès i, per extensió, mantenir viva la nostra pagesia. Sols així aconseguirem assegurar el nostre futur com a poble.

Albert Moragues i Gomila
Conseller de Presidència del Govern de les Illes Balears

Introducció

Aquest diccionari s'estructura en sis apartats:

- Aquesta **introducció**, que exposa en general l'estructura del diccionari i com s'ha de consultar.
- L'**arbre de camp**, un esquema del contingut del diccionari que en delimita l'abast temàtic, permet classificar-ne els termes i facilita el tractament del conjunt de la informació.
- La llista d'**abreviacions** amb la descodificació corresponent.
- El cos del **diccionari**, que recull tots els termes ordenats alfabèticament a partir del terme català principal i numerats correlativament.
- Tres **índexs alfabètics**, un per al català, un per al castellà i un per a les denominacions llatines que apareixen al llarg del diccionari. Cada entrada d'un índex alfabètic té un número d'ordre que remet al terme corresponent del diccionari.
- La **bibliografia**, amb la referència a les fonts consultades al llarg de l'elaboració del diccionari, classificades en tres apartats: obres especialitzades (en general, manuals especialitzats de l'àmbit de l'agricultura i branques que s'hi relacionen), obres terminològiques (diccionaris especialitzats de l'àmbit de l'agricultura i branques afins) i obres lexicogràfiques (diccionaris generals i enciclopèdies).

Estructura i consulta

El DICCIONARI D'AGRICULTURA conté 1.893 termes catalans i les equivalències en castellà sempre que ha estat possible, les categories gramaticals corresponents tant dels termes catalans com dels castellans i la definició. Cada terme català va precedir d'un número d'ordre, correlatiu al llarg del diccionari. A més a més, també inclou les relacions de sinonímia entre els termes i, quan s'ha considerat necessari, notes de tipus conceptual o lingüístic que completen la informació de les entrades.

Les **notes** informen sobre els plurals que poden generar dubtes (com és el cas de *cuca molla* o de *granís*) o sobre l'ús de la denominació (com *purí* o

regna, que s'usen generalment en plural); també poden ampliar la definició (com, per exemple, a *guaret forestal*), o bé indicar la relació d'un terme amb un altre per oposició (com és el cas de *primerenc* –a i *tardà* –ana, *terra alta* i *terra baixa* o *latifundi* i *minifundi*).

Els termes es presenten, tant al cos del diccionari com als índexs, segons l'ordre seqüencial dels components (*malaltia per carència* i no *carència, malaltia per*), i segueixen l'**ordenació alfabètica discontinua**, que evita interrupcions en els termes d'una sèrie i segons la qual els espais en blanc precedeixen els signes no alfabètics (principalment apòstrofs i guionets) i els signes no alfabètics precedeixen els signes alfabètics. Exemple:

adob
adob compost
adob en solució
adob en suspensió
adob foliar
adob gasós
adob líquid
adob mineral
adob orgànic
adob simple
adob sòlid
adobadora
adobadora d'adobs líquids

Els **substantius** es presenten en singular, llevat dels casos dels plurals lexicalitzats (*llongues, messes* o *núvols artificials*). Els **adjectius** també es presenten en singular, amb la terminació femenina quan en tenen (*antiparasitari* –ària, *orb* –a o *primerenc* –a).

Les **equivalències en castellà**, quan n'hi ha més d'una, apareixen en ordre alfabètic. Exemple:

954 **frau** *m*
 es almanta *f*
 es entreliño *m*

Espai que queda entre dos arbres o dues plantes o entre dues files de plantes en un camp o en un hort.

Pel que fa als **sinònims**, els termes catalans considerats sinònims absoluts es remeten l'un a l'altre amb l'indicatiu *sin.* El sinònim que per ordre alfabètic apareix en primer lloc agrupa la definició, les equivalències i la nota. Exemple:

- 42 **adobament** *m*
 sin. **adobatge** *m*
 sin. **fertilització** *f*
 es abonado *m*
 es fertilización *f*

Conjunt de tècniques d'enriquiment orgànic per mantenir la fertilitat d'un terreny o augmentar-la perquè les plantes estiguin en les millors condicions de nutrició.

- 47 **adobatge** *m*
 sin. **adobament** *m*
- 898 **fertilització** *m*
 sin. **adobament** *m*

En canvi, quan un sinònim s'ha considerat preferent, els sinònims complementaris hi remeten amb l'abreviatura *veg.* En aquest cas, el sinònim principal és el que duu totes les informacions, inclosa la indicació dels sinònims complementaris. Exemple:

- 380 **canó** *m*
 sin. compl. **canonet** *m*
 es canutillo *m*
 es cañutillo *m*

Tros d'escorça de forma tubular que se separa d'un arbre per un empelt de canó.

- 381 **canonet** *m*
 veg. **canó** *m*

Arbre de camp

El medi rural

- Espais i construccions
- Mesures agràries
- Oficis

Tècniques i sistemes de conreu

Eines, màquines i arreus de les bísties

Fitopatologia

Adversitats climàtiques i accidents dels cultius

Biologia, fisiologia i química aplicades

Abreviacions

<i>m</i>	substantiu masculí
<i>f</i>	substantiu femení
<i>m i f/ m y f</i>	substantiu masculí i femení
<i>m o f</i>	substantiu masculí o femení
<i>m pl</i>	substantiu masculí plural
<i>f pl</i>	substantiu femení plural
<i>v tr</i>	verb transitiu
<i>v intr</i>	verb intransitiu
<i>v tr i intr</i>	verb transitiu i intransitiu
<i>v pron</i>	verb pronominal
<i>v tr i pron</i>	verb transitiu i pronominal
<i>adj</i>	adjectiu

<i>sin.</i>	sinònim
<i>sin. compl.</i>	sinònim complementari
<i>veg.</i>	vegeu

<i>sbl</i>	símbol
<i>sgl</i>	sigla

<i>es</i>	castellà
-----------	----------

A

- 1 **ABA** *m*
veg. **àcid abscísic** *m*
- 2 **abancalar** *v tr*
es abancalar v tr

Preparar un terreny per al con-
reu mitjançant la subdivisió en
bancals.
- 3 **abrasir** *v tr*
es abrasar v tr

Assecar les plantes per l'efecte
de la calor o del fred excessius.
- 4 **abric** *m*
sin. recer m
es abrigadero m
es abrigo m

Lloc resguardat contra les in-
júries del temps.
- 5 **abrigar** *v tr*
sin. arrecerar v tr
es abrigar v tr

Posar a cobert de les injúries
del temps.
- 6 **abscés** *m*
es absceso m

Acumulació de secreció en
els troncs o en les branques
dels arbres.
- 7 **abscisió** *f*
es abscisión f
- 8 **acantosi** *f*
es acantosis f

Producció anormal i exces-
siva d'espines que presenten
alguns vegetals parasitats
per fongs.
- 9 **àcar** *m*
es ácaro m

Aràcnic minúscul i sovint mi-
croscòpic, de cos en general
discoide i globular, algunes
espècies del qual ataquen els
arbres fruiters i la vinya i els
provoca una infladura i la cai-
guda de les fulles.
- 10 **acaricida** *m*
es acaricida m

Substància que serveix per ma-
tar àcars.
- 11 **acariosi** *f*
es acarosis f

Malaltia de les plantes produï-
da per àcars paràsits.
- 12 **aceró** *m*
es calce m

- Tros d'acer que solden a la punta o al tall d'algunes eines, com ara les relles, les aixades, els fessets o els gavilans, per donar-los més consistència o per refer-les del desgast.
- 13 **àcid 2,4-diclorofenoxiacètic** *m*
es ácido dicloro-2,4 fenoxiacético m
Herbicida que també pot ser emprat en la conservació de la fruita segons quin sigui el moment de la seva aplicació i la dosi aplicada.
- 14 **àcid abscísic** *m*
sgl ABA m
es ácido abscísico m
Fitohormona que inhibeix el creixement i que provoca l'envel·liment i l'abscisió de les fulles i dels fruits.
- 15 **àcid alternàric** *m*
es ácido alternárico m
Toxina produïda pel fong *Alternaria tenuis*, paràsit de la patatera, a la qual causa lesions necròtiques a la tija i als pecíols i taques negres a les fulles.
- 16 **àcid cacodílic** *m*
es ácido cacodílico m
Àcid dimetilarsínic que s'empra com a herbicida.
- 17 **àcid cianúric** *m*
es ácido cianúrico m
Àcid obtingut per escalfament de la urea i emprat com a herbicida.
- 18 **àcid fúlvic** *m*
es ácido fúlvico m
Fracció de l'humus del sòl produïda per les vegetacions acidificants i constituïda per composts solubles àcids.
- 19 **àcid gibberèl·lic** *m*
es ácido giberélico m
Producte sintètic fitoregulador que pertany al grup de les gibberel·lines i que s'utilitza principalment per reduir la caiguda de la fruita madura, per evitar els efectes de les gelades sobre la fruita o per accelerar el creixement de les plantes.
- 20 **àcid húmic** *m*
es ácido húmico m
Substància polímera, continguda dins l'humus, resultant de la descomposició de la matèria orgànica.
- 21 **aclarida** *f*
es aclareo m
Supressió de ramificacions, de brots i de fulles per permetre l'entrada de la llum a l'interior de les plantes denses o per millorar-ne el desenvolupament.

aclarida

22 **aclarida** *f*

es aclaréo m

Supressió d'una part dels fruits més joves dels arbres fruiters per afavorir el creixement dels fruits que s'han deixat.

23 **aclaridor** *m*

es aclarador m

Producte químic que serveix per dur a terme l'operació d'aclarida dels arbres fruiters.

24 **aclarir** *v tr*

es aclarar v tr

Minvar l'espessor de les plantes, les branques, les fulles, els fruits, etc., perquè puguin desenvolupar-se millor.

25 **acollar** *v tr*

Tallar els brots i les branques de la part inferior dels arbres, especialment dels fruiters joves, per afavorir el creixement del brancam superior.

26 **acopar** *v tr*

es acopar v tr

Retallar el brancam d'un arbre o d'una planta per donar-los una forma arrodonida.

27 **acre** *m*

es acre m

Mesura superficial agrària anglosaxona que equival a 4.047 m².

28 **adherent** *m*

es adhesivo m

Substància que serveix per afavorir la resistència antiparasitària sobre els òrgans de les plantes.

29 **adob** *m*

sin. fertilitzant m

es abono m

es fertilizante m

Substància orgànica o mineral que conté nutrients indispensables per al creixement dels vegetals, la finalitat de la qual és millorar la fertilitat del terreny.

30 **adob compost** *m*

es abono compuesto m

Adob que conté dos o més elements nutritius.

31 **adob en solució** *m*

es abono en solución m

Adob sòlid dissolt en aigua.

32 **adob en suspensió** *m*

es abono en suspensión m

Adob constituït per partícules d'adob sòlid que es mantenen en suspensió dins l'aigua.

33 **adob foliar** *m*

es abono foliar m

Adob que s'aplica, en dissolució aquosa, per pulverització directament a les plantes o a les fulles de les plantes.

- 34 **adob gasós** *m*
es abono gaseoso m
 Adob conservat a baixa pressió que s'expandeix en ser injectat al sòl.
- 35 **adob líquid** *m*
es abono líquido m
 Adob totalment o parcialment en solució.
- 36 **adob mineral** *m*
es abono mineral m
 Adob que procedeix o se sintetitza a partir de materials inorgànics.
- 37 **adob orgànic** *m*
es abono orgánico m
 Adob que procedeix de residus d'organismes vius.
- 38 **adob simple** *m*
es abono simple m
 Adob que conté un sol nutrient químic.
- 39 **adob sòlid** *m*
es abono sólido m
 Adob granulat o pulverulent obtingut per trituració o per cristal·lització.
- 40 **adobadora** *f*
es abonadora f
 Màquina agrícola que dosifica els adobs i els distribueix uniformement.
- 41 **adobadora d'adobs líquids** *f*
es abonadora de abonos líquidos f
 Adobadora que distribueix els adobs en forma líquida a pressió mitjançant cisternes mòbils.
- 42 **adobament** *m*
sin. adobatge m
sin. fertilització f
es abonado m
es fertilización f
 Conjunt de tècniques d'enriquiment orgànic per mantenir la fertilitat d'un terreny o augmentar-la perquè les plantes estiguin en les millors condicions de nutrició.
- 43 **adobament de cobertora** *m*
es abonado de cobertera m
es abonado de cobertura m
 Adobament d'un terreny que es duu a terme quan ja s'ha sembrat per facilitar el desenvolupament de les plantes.
- 44 **adobament de fons** *m*
es abonado de fondo m
 Adobament que s'aplica abans de la sembra.
- 45 **adobament foliar** *m*
es abonado foliar m
 Adobament aplicat a una planta en solució diluïda per via foliar, amb els elements químics necessaris per al seu desenvolupament.

adobar

- 46 **adobar** *v tr*
sin. fertilitzar v tr
es abonar v tr
es fertilizar v tr
 Aplicar en un terreny o a les plantes substàncies orgàniques o minerals amb els nutrients indispensables per al creixement de les plantes i la millora del terreny, perquè doni collites abundants.
- 47 **adobatge** *m*
sin. adobament m
- 48 **aerobiosi** *f*
es aerobiosis f
 Forma de vida dels organismes aerobis que, per mantenir l'activitat metabòlica, obtenen l'energia de processos d'oxidació en què l'oxigen molecular ha d'intervenir com a oxidant final.
- 49 **aeropònic** *-a adj*
es aeropónico -ca adj
 Dit del cultiu de plantes les arrels de les quals estan exposades a l'aire i són regades periòdicament amb una solució nutritiva.
- 50 **afilament** *m*
veg. etiolament m
- 51 **afilar-se** *v pron*
veg. etiolar-se v pron
- 52 **afinitat** *f*
es afinidad f
 Compatibilitat entre el patró i l'empelt, que repercuteix en el creixement normal de la planta.
- 53 **agarbar** *v tr*
es agarrillar v tr
 Disposar les gavelles en garbes.
- 54 **agost** *m*
es agosto m
 Temporada de recol·lecció dels grans.
- 55 **agostejar** *v tr*
es agostar v tr
 Marcir, la calor de l'estiu, els conreus.
- 56 **agostejar** *v intr*
es agostar v intr
 Pasturar el ramat pels rostolls durant el mes d'agost.
- 57 **agre** *m*
es criadero m
 Tros de terra on es desenvolupa especialment bé una planta determinada.
Nota: Es parla, per exemple, d'un agre d'esclata-sangs.
- 58 **agricultor** *-a m i f*
sin. pagès -esa m i f

es agricultor -ra m y f
es campesino -na m y f

Persona que es dedica a l'agricultura.

59 **agricultura** *f*
es agricultura f

Ciència i tècnica de conrear la terra, de la producció de plantes útils a l'home i de la cria de bestiar, amb la finalitat d'obtenir-ne productes per usar-los o comercialitzar-los.

60 **agricultura ecològica** *f*
es agricultura biológica f

Agricultura que té com a finalitat respectar els processos naturals en l'obtenció d'aliments sense aplicar-hi productes químics de síntesi.

61 **agrimensor -a m i f**
es agrimensor -ra m y f

Persona especilitzada en agrimensura.

62 **agrimensura** *f*
es agrimensura f

Part de la topografia que tracta de la determinació de parcel·les de terrenys i de superfícies agraris.

63 **agroclimatologia** *f*
es agroclimatología f

Estudi de les incidències del clima sobre les activitats i les produccions agrícoles.

64 **agroenergètica** *f*
es agroenergética f

Ciència i tecnologia que pretén millorar la utilització de l'energia dels cultius i els productes agrícoles per augmentar la relació entre l'energia consumida i la que proporciona la biomassa.

65 **agrogeologia** *f*
es agrogeología f

Ciència que estudia la constitució geològica dels terrenys i de la seva dinàmica en relació amb l'activitat agrícola.

66 **agrologia** *f*
es agrología f

Ciència que té per objecte l'estudi de les propietats dels sòls en relació amb l'agricultura.

67 **agrometeorologia** *f*
es agrometeorología f

Estudi de la meteorologia en relació amb l'agricultura per orientar en la direcció de les explotacions agrícoles i en la previsió agrícola en general.

68 **agronometria** *f*
es agronometría f

Branca de l'agronomia la finalitat de la qual és mesurar la fertilitat de les terres de conreu.

agronomia

- 69 **agronomia** *f*
es agronomía f
Ciència que integra els coneixements derivats de les ciències exactes, naturals, econòmiques i socials aplicables al conreu de les terres.
- 70 **agropecuari -ària** *adj*
es agropecuario -ria adj
Relatiu o pertanyent a l'agricultura i a la ramaderia.
- 71 **agroquímica** *f*
es agroquímica f
Part de la química que estudia la utilització de productes químics en l'agricultura i l'ús industrial de matèries orgàniques procedents d'explotacions agràries.
- 72 **agrotècnia** *f*
es agrotecnia f
Branca de l'agricultura que tracta del procés de conversió dels productes agrícoles en productes manufacturats.
- 73 **agrotip** *m*
es agrotipo m
Conjunt de les característiques de les espècies vegetals adaptades a l'agricultura.
- 74 **agullada** *f*
es aguijada f
Bastó llarg amb una paleta en un cap amb què es neteja la rella de la terra que s'hi agafa i amb una punta de ferro a l'altre cap per picar els bous que tiren l'arada.
- 75 **aigua de peu** *f*
es agua de pie f
Aigua destinada al regadiu, a través de canals o sèquies, derivada d'un corrent d'aigua.
- 76 **aixada** *f*
es azada f
Eina de treball agrícola, generalment per cavar, arrabassar o tallar, que té una planxa de ferro, plana o un poc corba, de forma rectangular o trapezial, amb un ull per on passa un mànec de fusta.
- 77 **aixadell** *m*
veg. xapeta f
Adobar un camp amb els excrements que hi deixen les ovelles.
- 78 **aixerriar** *v tr*
es majadear v intr
Vinclada anòmala que afecta les tiges dels cereals, provocada per un desequilibri nutritiu, una sembra massa espessa o per pluges excessives i vent.
- 79 **ajagut** *m*
sin. bolcament m

- 80 **ajagut -da** *adj*
veg. **procumbent** *adj*
- 81 **ajovar** *v tr*
veg. **aregar** *v tr*
- 82 **albarda** *f*
es albarda f
Guarniment de les bísties de càrrega en forma de coixí, generalment ple de palla, que s'adapta al llom de l'animal i sobre el qual es col·loquen arreus com les sàrries i els arganells.
- 83 **albelló** *m*
es tijera f
Síquia que es fa als camps de conreu per donar sortida a les aigües sobrereres.
- 84 **albicació** *f*
es albicación f
Aparició de taques blanques a les fulles per manca de clorofil·la.
- 85 **albinisme** *m*
es albinismo m
Manca de pigment, parcial o total, en una espècie vegetal verda.
- 86 **alcalosi** *f*
es alcalosis f
Afecció produïda per l'excés d'alcalinitat en el sòl.
- 87 **aldrín** *m*
es aldrina f
Insecticida agrícola obtingut per síntesi diènica a partir de l'hexaclorocidopentadiè i del norbornadiè.
- 88 **alfals** *m*
es alfalfa f
Planta herbàcia de la família de les papilionàcies, molt rica en proteïnes, que es conrea com a planta de farratge per alimentar el bestiar i l'aviram.
- 89 **alforja** *f*
es alforja f
Sac obert pel mig i tancat pels extrems, els quals formen dues bosses grosses, ordinàriament quadrangulars, que es posa sobre l'espatla d'una persona o l'esquena d'una bístia.
Nota: També s'usa en plural, *alforges*.
- 90 **al·letrín** *m*
es aletrina f
Compost sintètic usat com a insecticida, que s'obté a partir de glicerina, acetilè i acetat d'etil.
- 91 **almàixera** *f*
veg. **sementer** *m*
- 92 **alna** *f*
es ana f

alqueria

- Mesura agrària de longitud equivalent aproximadament a un metre.
- 93 **alqueria** *f*
es alquería f
Casa de camp amb terres de conreu, normalment de regadiu.
- 94 **alqueria** *f*
es caserío m
Conjunt de cases de conreu d'una heretat.
- 95 **alternança** *f*
es alternancia f
es alternativa f
Divisió del terreny de conreu en tantes parts com anys prevists per a la rotació de conreus escollida com a més convenient.
- 96 **alternança irregular** *f*
es alternativa irregular f
Alternança de conreus practica-
cada quan, per qualsevol circumstància, s'ha de desistir del conreu que correspondria segons l'alternança prefixada.
- 97 **alternança lliure** *f*
es alternativa libre f
Alternança de conreus practica-
cada quan les condicions del moment són les úniques que assenyalen els conreus a fer, sense una regla fixa.
- 98 **alternariosi** *f*
es alternariosis f
Malaltia de les plantes produïda per fongs del gènere *Alternaria*, que ocasiona taques, generalment de color castany negrós, a les fulles.
- 99 **amfipercolatiu -iva** *adj*
es anfipercolativo -va adj
Dit dels sòls que tenen una percolació ascendent durant una època de l'any, i descendent durant l'altra.
- 100 **amilaci -àcia** *adj*
es amiláceo -cea adj
Que conté midó o que s'hi assembla.
- 101 **aminotriazole** *m*
sin. amitrol m
es aminotriazol m
Pólvores cristal·lines blanques, que s'empren com a herbicida contra algunes gramínies.
- 102 **amitrol** *m*
sin. aminotriazole m
- 103 **amonificació** *f*
es amonificación f
Procés de formació d'amoníac per degradació de composts orgànics.
- 104 **amonitrat** *m*
es amonitrato m

- Adob nitrogenat compost de nitrat amònic i pedra calcària finament mòlta.
- 105 **amorrallar** *v tr*
es abozalar v tr
Posar les morralles a un animal de càrrega.
- 106 **ampelita** *f*
es ampelita f
Esquist negre argilós, que conté una gran quantitat de sulfat de ferro, emprat per a l'adob de les vinyes.
- 107 **ampelografia** *f*
es ampelografía f
Branca de la viticultura que classifica i descriu els diferents cultivars de vinya i dels híbrids que procedeixen del seu encreuament.
- 108 **ampelologia** *f*
veg. viticultura f
- 109 **andana** *f*
sin. antana f
Faixa de terra que queda sense llaurar en arribar a la partió i que després es llaura de través.
- 110 **animal de bast** *m*
sin. compl. atzembla f
sin. compl. haveria f
es acémila f
es animal de carga m
- Animal destinat a tasques de càrrega.
- 111 **animal de pèl** *m*
es animal de pelo m
Animal domèstic amb el cos recobert de pèl.
Nota: En contraposició a animal de ploma.
- 112 **animal de sella** *m*
es animal de silla m
Animal destinat a ser cavalcats amb sella.
- 113 **ansí** *m*
es collar del yugo m
Cadascuna de les peces corbades en forma de U del jou de coll que es passen per sota el coll dels bous i són fixades al jou per la seva part superior.
- 114 **antana** *f*
sin. andana f
- 115 **anticriptogàmic** *m*
es anticriptogámico m
Substància química que combat les malalties produïdes per criptògames paràsites, generalment fongs, i per bacteris.
- 116 **anticriptogàmic -a** *adj*
es anticriptogámico -ca adj
Dit de la substància química que combat les malalties produïdes per criptògames parà-

antigramínic

- sites, generalment fongs, i per bacteris.
- 117 **antigramínic** *m*
es antigramínico m
Producte fitotòxic que actua contra les gramínies.
- 118 **antigramínic -a** *adj*
es antigramínico -ca adj
Dit del producte fitotòxic que actua contra les gramínies.
- 119 **antiparasitari** *m*
es antiparasitario m
Producte destinat a combatre els paràsits.
- 120 **antiparasitari -ària** *adj*
es antiparasitario -ria adj
Que combat els paràsits.
- 121 **antracnosi** *f*
es antracnosis f
Malaltia fúngica que ataca la vinya i diverses plantes hortícoles i que es manifesta per l'aparició de taques negres sobre les parts aèries.
- 122 **antú** *m*
es ANTU m
Pólvores insolubles a l'aigua, inodores i insípides, utilitzades com a raticida.
Nota: El nom prové de l'anglès *a(lpha)-n(aphthyl)-t(hio)-u(rea)*.
- 123 **anual** *adj*
es anual adj
Dit de la planta que completa el seu cicle vital en un període inferior a un any.
- 124 **anvers** *m*
es haz f
Cara superior d'una fulla.
- 125 **any agrícola** *f*
es año agrícola f
Període de treballs agrícoles, dins l'any natural, des del començament de les labors de preparació fins a les de recol·lecció.
Nota: El període de conreus, per raons climàtiques, és diferent segons la comunitat.
- 126 **anyer -a** *adj*
veg. anyívol -a adj
- 127 **anyívol -a** *adj*
sin. compl. anyer -a adj
es vecero -ra adj
Dit de l'arbre que en un any fa molts de fruits i pocs o cap en un altre.
- 128 **aparellar** *v tr*
sin. apareiar v tr
es aparear v tr
Ajuntar un mascle i una femella per criar.

129 **apariar** *v tr*
sin. aparellar v tr

130 **àpex** *m*
es ápice m

Extrem superior d'un òrgan vegetal que té forma cònica.

131 **apirènia** *f*
es corrimiento m

Avortament de les baies que provoca que, tot i que estiguin completament desenvolupades, no tenguin pinyols.

132 **apoplexia** *f*
es apoplejía f

Malaltia de la vinya que es caracteritza per l'assecamament sobtat dels pàmpols i dels raïms, provocada per un fong o pel vent sec i fort.

133 **apradar** *v tr*
es emprarar v tr y pron
es emprarizar v tr y pron

Convertir un terreny en prat.

134 **aquintanar** *v tr*
es adehesar v tr
es dehesar v tr

Convertir les terres conreades o el bosc en quintana.

135 **arada** *f*
es arado m

Instrument agrícola que serveix per obrir solcs a la terra i deixar-la a punt de sembrar.

136 **arada brabant** *f*
sin. brabant m
es arado brabant m
es brabant m

Arada amb avanttren, que llau-ra amb dues pales, dues relles i dues ganivetes, unes enfront de les altres, de manera que quan un grup treballa, l'altre queda enlaire.

Nota: De vegades té quatre grups de treball.

137 **arada calçadora** *f*
es arado aporcador m
es arado calzador m

Arada proveïda de dues pales iguals col·locades a banda i banda que giren la terra cap a tots dos costats, utilitzada per arrambar terra a les soques i a determinades plantes.

138 **arada de discs** *f*
es arado de discos m

Arada en què el grup de treball està format per un disc i una rasadora, que substitueixen la rella, la ganiveta i la pala tradicionals.

139 **arada de pala** *f*
es arado de vertedera m

Arada amb una rella que talla el sòl horitzontalment i una pala que fa rodar la terra remoguda.

arada de pala fixa

- 140 **arada de pala fixa** *f*
es arado de vertedera fija m
 Arada de pala no giratòria que tomba la terra cap a un sol costat.
- 141 **arada de pala giratòria** *f*
es arado de vertedera móvil m
 Arada de pala, capaç de girar entorn del dental o de la cama, que permet tombar la terra cap a un costat o cap a l'altre.
- 142 **arada de subsòl** *f*
sin. subsolador m
es arado subsolador m
es subsolador m
 Arada amb el grup de treball format per una o més relles, que permet obrir solcs estrets i profunds sense fer aflo-
 rar la terra de les capes més profundes.
- 143 **arada enfondidora** *f*
es arado de desfonde m
 Arada molt resistent emprada per obrir solcs de gran profunditat i relativament estrets.
- 144 **arada múltiple** *f*
es arado de reja múltiple m
es arado polisurco m
 Arada proveïda de diversos grups de treball, disposats de manera escalonada, que permet obrir diversos solcs simultàniament.
- 145 **arada patatera** *f*
veg. arrencadora de tubercles f
- 146 **arada vinyatera** *f*
es arado viñero m
 Arada constituïda per dos conjunts simètrics de pales que giren la terra cap a un costat o cap a un altre, que serveix per posar o treure la terra de la soca dels ceps.
- 147 **arborètum** *m*
es arboretum m
 Camp experimental d'arbres i arbusts de diferents espècies destinat a estudiar-ne el comportament.
- 148 **arbori -òria** *adj*
es arbóreo -rea adj
 Dit de la planta que té l'aspecte o les característiques d'un arbre.
- 149 **arboricida** *m*
es arboricida m
 Substància química que destrueix els arbres.
- 150 **arboricida** *adj*
es arboricida adj
 Dit de la substància que destrueix els arbres.
- 151 **arboricultor -a** *m i f*
es arboricultor -ra m y f
 Persona que es dedica a l'arboricultura.

- 152 **arboricultura** *f*
es arboricultura f
 Branca de l'agricultura que s'ocupa del conreu i l'aprofitament dels arbres, arbusts i plantes llenyoses.
- 153 **arbrar** *v tr*
es arbolar v tr
es arborizar v tr
 Plantar arbres en un terreny.
- 154 **arbrar-se** *v pron*
es arborecer v intr
 Fer-se arbre.
- 155 **arbre** *m*
es árbol m
 Planta perenne, de tronc elevat i llenyós, que generalment presenta branques a partir d'una certa altura.
- 156 **arbust** *m*
es arbusto m
 Planta llenyosa ramificada des de la base, d'uns 5 m d'alçària màxima, sense tronc principal.
- 157 **arçó** *m*
es arzón m
 Pont de fusta que va a cada cap del bast.
- 158 **arec -ega** *adj*
es aratorio -ria adj
 Dit de l'animal llaurador, ensinistrat i apte per al treball.
- 159 **aregar** *v tr*
sin. compl. ajovar v tr
es adiestrar v tr
es amaestrar v tr
 Ensinistrar un animal per estirar el carro, per llaurar o per a altres feines pròpies del treball agrícola.
- 160 **arenament** *m*
es enarenado m
 Tècnica de conreu que consisteix a esmenar els sòls molt compactes amb l'aplicació d'una capa de fems i una d'arena per fer-los més aptes per al cultiu.
- 161 **aresta** *f*
es arista f
 Apèndix filiforme rígid que tenen les espigues de blat i d'altres plantes gramínies.
- 162 **arganells** *m pl*
es aguaderas fpl
 Cistells, generalment de castanyer o d'espert, que es posen en nombre de dos a cadascun dels costats de l'animal de càrrega.
- 163 **argolla** *f*
es argolla f
 Anella de ferro que serveix per mantenir fortament unit l'espigó de l'arada amb la cameta.

arn

- 164 **arn** *m*
Aparell que s'utilitza per assecar figues, consistent en una perxa travessada perpendicularment per vergues primes on s'enfilen les figues.
- 165 **arnera** *f*
sin. **arnot** *m*
es cajón *m*
Protecció feta de canya o de fusta que serveix d'abric dels plaçons i dels troncs dels arbres tendres.
- 166 **arnès** *m*
es arnés *m*
Conjunt de corretges al voltant del coll i del tòrax d'una bèstia de tir o de bast o d'un animal de companyia.
- 167 **arnot** *m*
sin. **arnera** *f*
- 168 **arpiots** *m pl*
sin. **gavilans** *m pl*
es azada de púas *f*
Aixada dividida en dues o tres pues llargues que serveix per cavar la terra.
- 169 **arquet** *m*
Peça de fusta, arquejada, tan llarga com ample és el carro, que va posada forta a cada banda del carro per impedir que les bandes facen moviment i se separin massa.
- 170 **arrabassada** *f*
sin. **artiga** *f*
es artiga *f*
Terra preparada per al conreu que abans era estèril o boscosa.
- 171 **arrabassament** *m*
es descuaje *m*
es destoconado *m*
Acció d'arrencar les mates d'un terreny i treure'n les arrels i les rabasses per conrear-lo.
- 172 **arrabassar** *v tr*
sin. **arrencar** *v tr*
es arrancar *v tr*
Arrencar una planta des de l'arrel.
- 173 **arrabassat -ada** *adj*
Dit del cereal afectat per una malura a causa de les condicions ambientals desfavorables o per una nutrició deficient.
- 174 **arramellar** *v tr*
es enfaldar *v tr*
Tallar les branques baixes d'una planta perquè les restants li donin forma de copa.
- 175 **arrecerar** *v tr*
sin. **abrigar** *v tr*
- 176 **arrel** *f*
es raíz *f*

Òrgan generalment subterrani de les plantes vasculars la funció del qual és fixar la planta al sòl i assegurar-ne l'alimentació per l'absorció de l'aigua i dels nutrients.

- 177 **arrenal** *m*
es arrenal m

Metilarsonat disòdic que s'utilitza com a herbicida.

- 178 **arrencadora** *f*
es arrancadora f

Eina o aparell que serveix per arrabassar plantes, arbres, mates, etc.

- 179 **arrencadora de tubercles** *f*
sin. compl. arada patatera f
es arado patatero m
es arrancadora de patatas f

Arada proveïda d'un sedàs que garbella la terra aixecada i en separa els tubercles.

- 180 **arrencar** *v tr*
sin. arrabassar v tr

- 181 **arreus** *m pl*
es arreos m pl

Guarniment complet d'un cavall de tir o d'una bístia de càrrega o de sella, constituït principalment per la sella i la brida.

- 182 **arrufat** *m*
es abolladura f
es lepra f

Malaltia que provoca el fong *Taphrina deformans* en els presseguers i els ametllers i que afecta principalment les fulles i els brots tendres.

- 183 **artificialització** *f*
es artificialización f

Modificació d'algunes característiques del medi o de les plantes, provocada per l'home, per millorar les condicions de la producció agrícola.

- 184 **artiga** *f*
sin. arrabassada f

- 185 **artigar** *v tr*
es artigar v tr

Preparar un terreny per al conreu, netejant, assecant i, finalment, cremant la part superficial del sòl.

- 186 **artròpodes** *m pl*
es artrópodos m pl

Grup d'animals invertebrats, de simetria bilateral i cos dividit en segments articulats, que comprèn, entre d'altres, els insectes, els aràcnids, els miriàpodes i els crustacis.

- 187 **arvense** *adj*
es arvense adj

Dit de la planta que creix espontàniament a les terres de conreu i que sol causar danys a les plantes útils conreades.

asfixia

- 188 **asfixia** *f*
es asfixia f
 Afebliment dels vegetals per manca d'oxigen perquè es troben en sòls compactes o inundats o en aigües estancades.
- 189 **aspergir** *v tr*
es aspergear v tr
es asperjar v tr
 Regar lleugerament un terreny per mantenir-ne la humitat superficial.
- 190 **aspersor** *m*
es aspersor m
 Aparell utilitzat en regatge per aspersió, que serveix per escampar en forma de pluja l'aigua que li arriba a una pressió determinada.
- 191 **asprar** *v tr*
sin. compl. enasprar v tr
es enrodrigonar v tr
es rodrigar v tr
es tutorar v tr
 Sostenir les plantes enfiladisses o els arbres tendres amb l'ajuda d'aspres.
- 192 **aspre** *m*
es rodrigón m
es tutor m
 Pal o canya que es planta a terra per sostenir dretes les plantes enfiladisses o les plantes en creixement.
- 193 **assaonat -ada** *adj*
 Dit de la terra amb saó suficient per poder sembrar-hi i esperar una germinació normal de les llavors.
- 194 **assaplanar** *v tr*
es allanar v tr
 Aplanar o igualar una superfície d'un terreny abans de sembrarla.
- 195 **assarb** *m*
es azarbe m
 Sèquia que recull l'aigua que sobra del reg i de les filtracions.
- 196 **assecament de l'alzina surera** *m*
sin. escaldat de l'alzina surera m
 Malaltia produïda pel fong *Botryosphaera stevensii*.
- 197 **associació de conreus** *f*
es asociación de cultivos f
 Conreu simultani de dues o més plantes d'espècies diferents en un mateix terreny.
- 198 **atrapamosques** *m*
sin. caçamosques m
es cazamoscas m
es mosquero m
 Aparell amb un esquer per caçar mosques i altres insectes perjudicials per als arbres fruiters.

avortament

199 **atzembla** *f*
veg. **animal de bast** *m*

200 **auxina** *f*
es auxina *f*

Hormona vegetal, natural o sintètica, que afavoreix el creixement de les plantes, el desenvolupament dels fruits i la producció de les arrels.

Nota: A fortes dosis és inhibidora de creixement i pot resultar perjudicial.

201 **avançament** *m*
es adelanto *m*

Reemborsament de capital a l'agricultura.

202 **avortament** *m*
es corrido *m*
es corrimiento *m*

Interrupció del procés de desenvolupament de les baies de la vinya, provocat per factors diversos.

B

- 203 **bacteriocecidí** *m*
es bacteriocecidio m
 Cecidi originat com a resposta a una infecció.
- 204 **badar-se** *v pron*
sin. compl. badocar v intr
es abrirse v pron
 Obrir-se els fruits abans de ser collits.
- 205 **badoc** *-a adj*
es abridero -ra adj
 Dit de la fruita, especialment de la magrana, que es bada a la planta abans de ser collida.
- 206 **badocar** *v intr*
veg. badar-se v pron
- 207 **badoquera** *f*
es cogedera f
 Canya llarga oberta en un extrem, que s'utilitza per collir la fruita madura.
- 208 **bagant** *m*
es compuerta f
 Post que serveix per aturar o regular el pas de l'aigua d'un rec.
- 209 **bagot** *m*
sin. carroll m
es cencerrón m
es redrojo m
- 210 **bagotar** *v intr*
es rebuscar v tr
 Recollir els bagots de les vinyes veremades.
- 211 **baia** *f*
sin. compl. gra de raïm m
es baya f
es grano de uva m
 Fruit carnós que conté les llavors dins la polpa.
- 212 **bajoca** *f*
es vaina f
 Clovella de forma llarguera que conté els grans o bessons d'algunes plantes.
- 213 **bala** *f*
es bala f
 Fardell atapeït d'una mercaderia, generalment de forma prismàtica rectangular, cobert amb canemàs, cosit, encordat o lligat amb cèrcols o filferro.
- 214 **balancí** *m*
es balancín m
 Bastó que duu dues cordes —una a cada cap— que s'enganxen a una bístia, i enmig

- té una anella per enganxar-se amb un aparell que la bístia ha de posar en moviment, com ara una arada, un trill, una perxa de sínia o de molí de sang, entre d'altres.
- 215 **baleigs** *m pl*
sin. balejos m pl
es abaleaduras f pl
Residus de palla i d'altres impureses obtingudes de destriar el gra de la palla.
- 216 **baleja** *f*
es abaleadera f
Agranadora feta de branques que s'utilitza per balejar o per agranar l'era.
- 217 **balejar** *v tr*
es abaleaer v tr
Separar els balejos amb la baleja.
- 218 **balejos** *m pl*
sin. baleigs m pl
- 219 **bancal** *m*
sin. feixa f
es bancal m
es haza f
Tros de terra de conreu en forma de terrassa, limitat per marges de pedra seca per evitar els desplaçaments de la terra als vessants muntanyencs.
- 220 **banya** *f*
es asta f
es cuerno m
Protuberància òssia frontal, punxeguda, normalment parella, que tenen molts de remugants.
- 221 **banyam** *m*
sin. compl. cornamenta f
es cornamenta f
Conjunt de banyes d'un animal.
- 222 **barba** *f*
sin. barbeta f
Vegetació aèria del miceli de diversos fongs causants de floridures, que es crien sobre la superfície de certes plantes o de matèria orgànica humida.
- 223 **barba de vaca** *f*
veg. podridura de les arrels f
- 224 **barbada** *f*
es barbada f
Cadeneta de ferro que uneix les dues branques superiors dels frens del cavall i que passa per davall de la barba.
- 225 **barbeta** *f*
sin. barba f
- 226 **barcella** *f*
es barchilla f
Mesura de gra equivalent aproximadament a la sisena part d'una quartera.

bardissa

- 227 **bardissa** *f*
es seto m
- Tanca feta de plantes o arbusts espinosos com els esbarzers i els arços.
- 228 **bardissa** *f*
es zarzal m
- Formació vegetal, sovint espessa i impenetrable, constituïda especialment per arbusts espinosos, entre els quals dominen l'esbarzer, l'aranyoner i l'arç blanc.
- 229 **barrat -ada** *adj*
es barrado -da adj
- Dit del plomatge de les aus que té taques grises o negres alternades amb d'altres de blanques.
- 230 **barrat -ada** *adj*
es barrado -da adj
- Dit especialment de les vaques i les ovelles que tenen el cap i les potes negres o de les que tenen el cap blanc amb taques negres.
- 231 **barrera** *f*
es barrera f
- Porta feta de barres o peces llargueres i espaiades, generalment de fusta, de manera que impedeix el pas però deixa veure a l'altra part.
- 232 **barriguera** *f*
veg. ventrera f
- 233 **bassa** *f*
es alberca f
- Dipòsit a l'aire lliure fet d'obra on s'emmagatzema aigua, generalment destinada a regar.
- 234 **bassa** *f*
sin. compl. mesquita f
es estiércol m
es excrementos m pl
- Conjunt de substàncies fecals emprades com a adob agrícola.
- 235 **bast** *m*
es baste m
- Sella amb els arçons sortits que serveix per tragar carrega feixuga a l'esquena de la bístia.
- 236 **baster -a** *m i f*
es albardero -ra m y f
- Persona que fa, adoba o ven basts per a les bísties.
- 237 **bastet** *m*
sin. selletó m
sin. selló m
es sillín m
- Bast petit encoixinat que es col·loca a l'esquena dels animals de càrrega i que serveix per sostenir la sofra i evitar lesions del llom.

- 238 **batedora** *f*
sin. compl. màquina de batre *f*
es trilladora *f*
Màquina agrícola que separa el gra de l'espiga dels cereals o de la bajoca dels llegums, treu la palla i neteja el gra, mitjançant fregaments i topades repetits.
- 239 **batolla** *f*
es vara *f*
Bastó gran que serveix per moure les branques dels arbres i fer caure els fruits.
- 240 **batollar** *v tr*
es batojar *v tr*
es varear *v tr*
Fer caure amb cops i moviments de la batolla els fruits d'alguns arbres.
- 241 **batolles** *fpl*
sin. vergueres *fpl*
es mayal *m*
Conjunt de dos bastons units per una corda o corretja que serveix per batre.
- 242 **batre** *v tr*
es trillar *v tr*
Separar, a cops o per algun altre procediment mecànic, el gra de l'espiga dels cereals o de la bajoca dels llegums.
- 243 **batuda** *f*
es trilla *f*
Conjunt de feines agrícoles que es fan a l'era des que hi són esteses les garbes fins a separar el gra de la palla trinxada.
- 244 **beaces** *fpl*
es alforjas *f*
Conjunt de dues bosses o dos cistells units per una corretja que es posa sobre l'esquena d'un animal per transportar càrregues.
- 245 **beneficiar** *v tr*
es beneficiar *v tr*
Millorar la terra per fer-la més rendible.
- 246 **bergantí** *m*
Fusta proveïda de pues i un mànec que serveix per separar la palla del gra estès a l'era.
- 247 **berruga** *f*
es verruga *f*
Protuberància que es produeix per acumulació de saba a la superfície d'una planta.
- 248 **bescavar** *v intr*
es binar *v tr*
es edrar *v tr*
Cavar la terra per segona vegada d'una manera més lleugera que la primera.

bescavar

249 **bescavar** *v intr*
es sachar v tr

Cavar la terra de devora les plantes.

250 **besllaurar** *v intr*
es binar v tr
es edrar v tr

Llaurar la terra una altra vegada perpendicularment o diagonalment respecte dels solcs fets anteriorment per airejar-la.

251 **bessó** *m*
es carne f

Polpa d'un fruit de clovella.

252 **bident** *m*
es bidente m

Forca de dues dents per a tasques agrícoles.

253 **bífer -a** *adj*
es bífero -ra adj

Dit del vegetal que dona fruits dues vegades l'any.

254 **bigot** *m*

Rampí de dues pues.

255 **binadora** *f*
es binadora f

Màquina agrícola, proveïda d'un eix amb diverses relles, que s'utilitza per llaurar la terra una segona vegada.

256 **biocida** *m*
es biocida m

Producte químic utilitzat per eliminar organismes vius.

257 **biomassa** *f*
es biomasa f

Matèria orgànica dels éssers vius, animals i vegetals, que s'aprofita pel seu valor energètic.

258 **biometeorologia** *f*
es biometeorología f

Branca de la meteorologia que estudia la relació entre els fenòmens meteorològics i els éssers vius i que, aplicada a l'agricultura, permet millorar el rendiment dels conreus.

259 **bionutrient** *m*
es bionutriente m

Producte nutritiu que s'aplica a les plantes, constituït per aminoàcids, polisacàrids, pèptics, extractes d'algues, àcids húmics o microelements, que estimula o activa els processos naturals del metabolisme de les plantes.

260 **biotecnologia** *f*
es biotecnología f

Conjunt de tècniques de les ciències biològiques, especialment de la genètica, que, aplicades a l'agricultura, permeten millorar la producció agrícola o alguna altra característica del cultiu o la planta.

- 261 **birbadora** *f*
es desherbadora *f*
 Màquina agrícola amb un bastidor acoblat al tractor en què s'adapten eines per eliminar les males herbes.
- 262 **birbar** *v tr*
sin. **eixarcolar** *v tr*
sin. **escardar** *v tr*
es desherbar *v tr*
es desyerbar *v tr*
es escardar *v tr*
 Eliminar les males herbes dels sembrats.
- 263 **blader -a** *adj*
es triguero -ra *adj*
 Relatiu o pertanyent al blat.
- 264 **blader -a** *adj*
es triguero -ra *adj*
 Dit d'un terreny apte per sembrar-hi blat.
- 265 **blanquejar** *v tr*
es blanquear *v tr*
 Fer créixer certes parts comestibles d'alguns vegetals privant-los de la llum perquè siguin de color blanc.
- 266 **blanquer** *m*
es albarizo *m*
 Terreny blanquinós.
- 267 **blat d'indi** *m*
veg. **blat de les Índies** *m*
- 268 **blat de les Índies** *m*
sin. compl. **blat d'indi** *m*
sin. compl. **blat de moro** *m*
es maíz *m*
 Planta herbàcia anual de la família de les gramínies, de fulles molt llargues i grans api-nyats en panotxes llargueres, que serveixen d'aliment per al bestiar i principalment per a l'aviram.
Nota: Per extensió, el gra de blat de les Índies.
- 269 **blat de moro** *m*
veg. **blat de les Índies** *m*
- 270 **blaveta** *f*
sin. **escarabató de la vinya** *m*
es áltica *f*
es coquillo *m*
 Insecte coleòpter de l'espècie *Haltica ampelophaga* que ataca la vinya.
- 271 **blima** *f*
es aborto *m*
es corrimiento *m*
 Avortament de les flors o de les baies acabades de formar que en provoca una caiguda prematura.
- 272 **boca de reg** *f*
sin. **boca de regatge** *f*
es boca de riego *f*
 Obertura d'una conducció d'aigua, generalment situada

boca de regatge

- arran de terra o enterrada, on es pot acoblar una mànega per regar.
- 273 **boca de regatge** *f*
sin. **boca de reg** *f*
- 274 **bocatge** *m*
es boquera *f*
Nafra que es produeix a la mucosa bucal del bestiar.
- 275 **boïc** *m*
veg. **formiguer** *m*
- 276 **boïga** *f*
veg. **formiguer** *m*
- 277 **boirar-se** *v pron*
Fer-se malbé les plantes a causa de la boira.
- 278 **boixa** *f*
es cubo *m*
Peça de fusta cilíndrica o troncocònica, col·locada en el centre de la roda del carro, a la qual convergeixen els raigs.
- 279 **boixa** *f*
es buje *m*
Peça de ferro fus, cilíndrica o troncocònica, que va ficada dins la cuba del carro i abriga el cap del fusell.
- 280 **boixadura** *f*
veg. **boixat** *m*
- 281 **boixar-se** *v pron*
Marcir-se les plantes pel deteriorament de les arrels, causat per àcars, insectes, fongs, etc.
- 282 **boixat** *m*
sin. compl. **boixadura** *f*
es podredumbre blanca *f*
Malaltia produïda pel fong *Sclerotium cepivorum*, que ataca els alls, les cebes i els porros.
- 283 **bolcament** *m*
sin. **ajagut** *m*
- 284 **boldró** *m*
es manchón *m*
Redol del sembrat on les plantes són més altes i més espesses que a la resta del conreu.
- 285 **boll** *m*
es cascabillo *m*
Pellofa que cobreix el gra de blat i altres cereals, que se separa durant la batuda.
- 286 **bombament** *m*
sin. **bombatge** *m*
es bombeo *m*
Operació de treure o de transportar aigua o qualsevol altre fluid d'un pou, d'una bassa o de qualsevol recipient mitjançant una bomba.
- 287 **bombar** *v tr*
es bombear *v tr*

Treure o transportar amb una bomba aigua o qualsevol altre fluid d'un pou, d'una bassa o de qualsevol recipient.

288 **bombatge** *m*
sin. **bombament** *m*

289 **bonyiga** *f*
sin. **buina** *f*
es boñiga *f*

Excrement del bestiar, especialment del boví o eqüestre.

290 **bord -a** *adj*
veg. **estèril** *adj*

291 **bord -a** *adj*
veg. **estèril** *adj*

292 **bordall** *m*
es barbado *m*

Brot jove que neix a la soca d'un arbre.

293 **borra de l'olivera** *f*
veg. **cotonet de l'olivera** *f*

294 **borró** *m*
sin. **gemma** *f*
es botón *m*
es yema *f*

Brot embrionari dels vegetals que, en desenvolupar-se, originarà una tija, una branca o una flor.

295 **borró sec** *m*

Malaltia de l'avellaner, causada per diversos fongs, que es

manifesta per l'assecamment de les gemmes abans de brotar o després de sortir les primeres fulles i que arriba a provocar la mort de l'arbre.

296 **borronar** *v intr*
es abotonar *v intr*

Treure borrons una planta.

297 **boscany** *m*
es bosquete *m*

Espai cultivat artificialment que imita un bosc en un parc o en un jardí.

298 **boterat** *m*

Lloc per on surt l'aigua de regar.

299 **bou** *m*
es buey *m*

Mascle de la vaca castrat.

300 **bou** *m*
sin. **brau** *m*
sin. compl. **toro** *m*
es toro *m*

Mascle de la vaca, que s'utilitza per a les tasques agrícoles, per obtenir-ne carn i com a reproductor.

301 **bovada** *f*
sin. **mujada** *f*
sin. **parellada** *f*
es mohada *f*
es mojada *f*

brabant

es mujada f
es yugada f

Mesura superficial agrària equivalent a un tros de terra que poden llaurar un parell de bous en un dia.

302 **brabant** *m*
sin. arada brabant f

303 **braç** *m*
Cada una de les dues llargues perxes que van des de la part posterior del carro fins molt més envant del buc i a les quals s'enganxa la bístia que l'ha d'estirar.

304 **braç de cavalló** *m*
es brazal m
Rec secundari que embranca amb un de principal i que serveix per distribuir millor l'aigua.

305 **bracer -a** *adj*
es de varas loc adj
Dit de la bístia que va enmig dels braços del carro.

306 **branca** *f*
es rama f
Cadascuna de les parts en què es divideix i se subdivideix el tronc o la tija de les plantes.

307 **brancam** *m*
sin. brancatge m

es ramada f
es ramaje m

Conjunt de branques.

308 **brancar** *v intr*
sin. compl. ramar v intr
es enramar v intr
es ramear v intr

Treure branques els arbres.

309 **brancatge** *m*
sin. brancam m

310 **branquilló** *m*
es brindilla f
Última ramificació del brancatge d'un arbre o d'un arbust.

311 **brauiat -ada** *adj*
Que té les branques extenses disposades en parells alternats.

312 **brau** *m*
sin. bou m

313 **breny** *m*
es breña f
Terreny abrupte ple d'arbusts i de males herbes.

314 **brescat** *m*
es enrejado m
Reixat sobre el qual es trepitja el raïm.

315 **brida** *f*
sin. brilla f
es brida f

- Conjunt del fre, les regnes i les altres corretges que serveixen per subjectar-lo al cap de l'animal.
- 316 **brilla** *f*
sin. brida *f*
- 317 **brìofits** *m pl*
es briofitas *f pl*
es briofitos *m pl*
Plantes, generalment petites i terrestres, pròpies de llocs humits i poc assolellats, que comprèn les molses, les antocerotes i les hepàtiques.
- 318 **brocada** *f*
es perchón *m*
es pulgar *m*
Part del sarment amb dos o tres ulls que es deixa al cep en podar la vinya.
- 319 **brossa** *f*
es broza *f*
Conjunt de despulles vegetals.
- 320 **brostim** *m*
es escamondadura *f*
Conjunt dels brots i pàmpols que es tallen en esporgar.
- 321 **brot** *m*
es brote *m*
es vástago *m*
Branqueta tendra, en fase de creixement, originada a partir d'una gemma.
- 322 **brotada** *f*
es brotación *f*
es brotadura *f*
Acció i efecte de brotar.
- 323 **brotar** *v intr*
es brotar *v intr*
Treure brots una planta.
- 324 **brou** *m*
es caldo *m*
Suspensió d'insecticides o anticriptogàmics emprada per tractar les malalties de les plantes o per combatre els insectes perjudicials.
- 325 **brou bordelès** *m*
es caldo bordelés *m*
Brou anticriptogàmic que es prepara neutralitzant sulfat de coure amb calç.
- 326 **brou borgonyó** *m*
es caldo borgoñón *m*
Brou anticriptogàmic que es prepara neutralitzant sulfat de coure amb carbonat de sodi.
- 327 **brulla** *f*
es porrina *f*
Messes al començament de la seva creixença.
- 328 **brullar** *v intr*
es brotar *v intr*
Treure brulla els sembrats.

bufat

329 **bufat** *m*

Inflor de les taronges a causa d'un excés de nitrogen, que es manifesta perquè la pell se separa de la polpa.

330 **buina** *f*
sin. bonyiga *f*

331 **bulb** *m*
es bulbo *m*

Òrgan, ordinàriament subterrani, format per una tija molt curta que treu arrels per la part inferior, recoberta de fulles membranoses o carnosos per l'acumulació de reserves.

332 **bulbicultor** *-a m i f*
es bulbicultor *-ra m y f*

Persona especialitzada en el correu i la comercialització de les plantes bulboses.

333 **bulbicultura** *f*
es bulbicultura *f*

Conreu de plantes ornamentals bulboses, com ara els jacints i les tulipes.

334 **burlot** *m*
es fajina *f*
es hacina *f*

Conjunt de garbes que s'emmagatzema prop de l'era per ser batudes.

335 **burro** *m*
es carro sin barandillas *m*

Carro sense baranes, amb rodes petites i resistents, que s'utilitza per tragar carregues feixugues.

C

336 **ca** *f*
veg. **centiàrea** *f*

337 **cabana** *f*
sin. **cabanya** *f*
es cabaña *f*

Caseta rústica de dimensions reduïdes, generalment feta de materials lleugers, concebuda per arrecerar-s'hi o per guardar-hi eines.

338 **cabana** *f*
sin. **cabanya** *f*
es cabaña *f*

Conjunt de caps de bestiar d'una determinada espècie o raça, propi d'un país, una comarca, un propietari, etc.

339 **cabanya** *f*
sin. **cabana** *f*

340 **cabanya** *f*
sin. **cabana** *f*

341 **cabàs** *m*
es capazo *m*
es esportillo *m*

Recipient d'espart o de llata de palma de forma ovalada, amb dues anses i amb les voreres més aviat baixes, que s'usa per tenir-hi gra, per tragar terra o per a altres usos semblants.

342 **cabassa** *f*

Estora d'espart rodona per mesurar olives, gra, fruits, etc., que, col·locada a terra, permet recollir fàcilment allò que cau i evita que s'embruti.

343 **cabeçada** *f*
sin. compl. **cabeçó** *m*
es cabezada *f*

Conjunt de corretges que s'ajusten al cap de l'animal de tir quan ha d'estirar el carro.

Nota: S'usa sovint en plural.

344 **cabeçó** *m*
veg. **cabeçada** *f*

345 **cabeçó** *m*
es cabezón *m*

Peça de ferro amb forma de mitja lluna que es posa damunt el nas dels animals de tir per controlar-los fent pressió amb les regnes.

346 **cabestre** *m*
sin. compl. **cabestrell** *m*
sin. compl. **morralles** *fpl*
es cabestro *m*

Corretja en forma de brida que es lliga al cap dels cavalls per guiar-los a peu o per fer-los.

cabestrell

347 **cabestrell** *m*
veg. cabestre *m*

348 **caçamosques** *m*
sin. atrapamosques *m*

349 **cadena** *f*
Lligam d'anelles de ferro que va unit amb les cabeçades damunt la part inferior del cap d'un cavall o d'una altra calcadura.

350 **cadirat** *m*
es boquilla *f*
Pas dels recs que dona sortida a l'aigua d'una sèquia.

351 **caduf** *m*
veg. catúfol *m*

352 **caïnita** *f*
es cainita *f*
es kainita *f*
Clorur potàssic i sulfat magnèsic hidratats que s'utilitza com a adob potàssic en sòls lleugers i torbosos.

353 **caixonera** *f*
es cajonera *f*
Instal·lació d'obra o de fusta, semblant a una caixa coberta amb una vidriera inclinada, que s'empra per protegir llavors delicades o plantes primerenques, o conreus que necessiten una calor superior a la de l'ambient.

354 **calabruix** *m*
sin. compl. calamarsa *f*
es granizo *m*

Precipitació en forma de grans de gel arrodonits que es formen per congelació de l'aigua continguda en un núvol de tempesta.

Nota: Segons la grossària dels grans i la intensitat de la pluja, el calabruix pot causar greus danys als conreus.

355 **calamarsa** *f*
veg. calabruix *m*

356 **calçador** *m*
es aporcador *m*

Aparell agrícola que s'empra per arrambar terra a les arrels no cobertes o a part de la tija, o sobre les llavors plantades.

357 **calçar** *v tr*
es acollar *v tr*
es aporcar *v tr*

Acostar terra a les arrels no cobertes o a part de la tija per protegir-les, segons el cas, de la humitat, el fred o la calor excessius, i també per afavorir el blanqueig d'algunes plantes.

358 **calcari -ària** *adj*
es calizo -za *adj*

Dit del sòl que conté una proporció elevada de calç, generalment més d'un 13%.

Nota: Un excés de calç pot modificar les propietats físiques, químiques i biològiques dels sòls, la qual cosa fa disminuir la fertilitat dels terrenys i augmentar el risc de clorosi.

359 **calcificació** *f*
es calcificación f

Procés pel qual es produeix una saturació del sòl en carbonat calci.

360 **calcímetre** *m*
es calcímetro m

Aparell per determinar el contingut de carbonats d'un material, especialment del sòl.

361 **calibre** *m*
es calibre m

Mesura dels productes vegetals que tenen una forma determinada (fruites, patates, etc.) segons una dimensió estipulada (pes, llargada, diàmetre, etc.).

362 **call** *m*
veg. cal·lus m

363 **call vermell** *m*

Terra granada i molt seca, de color vermell, amb abundant òxid fèrric.

364 **cal·lus** *m*
sin. compl. call m
es callo m

Formació de teixit cicatritzant originada com a conseqüència d'una ferida.

365 **camatimó** *m*
es timón m

Timó de l'arada que, fixat a la cameta, la uneix al tir.

366 **cambra agrícola** *f*
sin. cambra d'agricultura f
es cámara agrícola f

Òrgan administratiu que s'encarrega de representar els interessos dels agricultors i de resoldre conflictes entre els seus components.

367 **cambra d'agricultura** *f*
sin. cambra agrícola f

368 **cambra de maduració** *f*
sin. compl. madurador m
es maduradero m

Lloc on es posen a madurar els fruits.

369 **camella** *f*
sin. compl. tellol m
es vara f

Vara de fusta que, en certs jous, reemplaça un ansí, lligada per la part inferior.

370 **cameta** *f*
sin. compl. corba f
es cama f
es degolladura f
es garganta f

camió agrícola

Peça de l'arada que uneix el timó i el dental.

371 **camió agrícola** *m*

es camión agrícola m

Vehicle especial autropropulsat, que té dos o més eixos, concebut per al transport en el camp de productes agrícoles.

372 **camp** *m*

sin. foravila m

sin. ruralia f

es campo m

Extensió de terreny situat fora de les poblacions i ocupat per conreus, boscos i cases rurals.

373 **campa** *adj*

es campa adj

Dit del terreny agrícola sense arbres destinat generalment al conreu de cereals.

374 **campana** *f*

es campana f

Recipient en forma de campana, generalment de vidre, que s'usa per concentrar la calor i preservar, així, les plantes joves de les baixes temperatures, o bé per accelerar-ne el desenvolupament.

375 **campanya** *f*

es campaña f

es campiña f

Extensió de terreny descobert que ocupen els camps, els prats, etc.

376 **canal de drenatge** *m*

es canal de avenamiento m

Canal que serveix per eliminar l'excés d'aigua d'un terreny o d'un jardí.

377 **canal de regatge** *m*

sin. rec m

sin. séquia f

sin. síquia f

es acequia f

es canal de riego m

Canal per conduir i repartir l'aigua de reg fins als cultius.

378 **canal principal** *m*

sin. madral m

sin. séquia major f

sin. séquia mare f

sin. síquia major f

sin. síquia mare f

es canal principal m

es madre f

es ramal principal m

Síquia més ampla que transmet l'aigua a les síquies més estretes.

379 **càncer** *m*

veg. xancre m

380 **canó** *m*

sin. compl. canonet m

es canutillo m

es cañutillo m

- Tros d'escorça de forma tubular que se separa d'un arbre per un empelt de canó.
- 381 **canonet** *m*
veg. **canó** *m*
- 382 **canyot** *m*
sin. **canyota** *f*
es sorgo *m*
- Planta herbàcia de la família de les gramínies, espècie *Sorghum halepense*, molt perjudicial per als sembrats.
- 383 **canyota** *f*
sin. **canyot** *m*
- 384 **capacitat** *f*
es capacidad *f*
- Quantitat d'aigua que un sòl pot absorbir, contenir o bescanviar.
- 385 **capacitat de canvi d'un sòl** *f*
es capacidad de intercambio de un suelo *f*
- Quantitat total d'un ió que el sòl pot fixar fàcilment.
- Nota:* La fertilitat del sòl està en relació amb aquesta capacitat de canvi, que s'ha de mantenir elevada amb adobs orgànics i inorgànics.
- 386 **capatàs -assa agrícola** *m i f*
es capataz -za agrícola *m y f*
- Persona titulada de grau inferior en estudis agrícoles.
- 387 **capça** *f*
es pella *f*
- Massa compacta i rodona que formen les fulles d'algunes hortalisses quan s'apinyen a l'extrem del tronxo.
- Nota:* Es parla de la *capça del bròquil*, de la *capça de la colflori*, etc.
- 388 **capçada** *f*
es copa *f*
- Conjunt del brançam d'un arbre, amb fullatge o sense, que va des de l'enforcadura fins al cimall.
- 389 **capçaner** *m*
- Enllosat o empedrat pla que es fa damunt les parets que divideixen els horts, els patis, etc.
- 390 **capcingle** *m*
es vilorta de la cincha *f*
- Anella de l'extrem de la cingla que permet subjectar la sella.
- 391 **capell** *m*
es gavilla cobertera *f*
- Garba que es posa damunt la garbera per escopir l'aigua de la pluja.
- 392 **capficada** *f*
sin. compl. **capficat** *m*
es acodo *m*

capficada múltiple

- Sarment que es capfica per obtenir nous ceps.
- 393 **capficada múltiple** *f*
es acodo múltiple m
es acodo serpentino m
 Capficada en arc en què s'enterren moltes branques i emergeixen alternativament per proporcionar diversos tanys.
- 394 **capficar** *v tr*
sin. colgar v tr
sin. murgonar v tr
es acodar v tr
 Encorbar i colgar sota terra un tros de tija d'una planta perquè arrel·li, sense tallar-la de la planta d'on prové, fins que posi arrels i pugui viure independentment.
Nota: És un mètode de multiplicació de vegetals que s'aplica als arbres fruiters i, sobretot, a les vinyes.
- 395 **capficat** *m*
veg. capficada f
- 396 **capficat** *m*
sin. colgat m
sin. murgó m
es acodo m
es murgón m
 Sarment d'un cep que es colga en terra i es fa arrel·lar abans de tallar-la, especialment per substituir un cep mort o arrancat.
- 397 **capgiró** *m*
 Solc de biaix que es fa en un tros de terra quan no és possible llaurar de llarg.
- 398 **capoll** *m*
es peciolo m
 Tija que uneix el fruit a la branca.
- 399 **capoll** *m*
sin. poncella f
es capullo m
 Botó de la flor abans d'obrir-se.
- 400 **caprificació** *f*
es cabrahigadura f
 Mètode de fecundació artificial de la figuera que consisteix a penjar fruits de cabrafiguera a les figueres femelles cultivades per afavorir-ne la fructificació.
- 401 **caprificar** *v tr*
es cabrahigar v tr
 Fecundar artificialment una figuera conreada valent-se dels fruits de la cabrafiguera.
- 402 **captà** *m*
sin. compl. captan m
es captane m
 Fungicida orgànic de síntesi, obtingut a partir de productes petrolífers i utilitzat com a anticiptogàmic en viticultura i arboricultura.

- 403 **captan** *m*
veg. captà *m*
- 404 **capterrera** *f*
es barda *f*
Bardissa sobre les parets de tanca, feta generalment de terra, canyes i pedres, que serveix per protegir-les de la humitat i dels efectes de la gelada.
- 405 **caramull** *m*
es muelo *m*
Munt de gra que resulta de la batuda d'un dia.
- 406 **carbó** *m*
sin. mascara *f*
es carbón *m*
Malaltia criptogàmica, produïda per fongs del gènere *Ustilago*, que es manifesta per una pols negra que afecta el gra o tota l'espiga.
- 407 **carbonar-se** *v pron*
es atizonarse *v pron*
Convertir-se l'espiga dels cereals en una pols negra produïda per la malaltia del carbó.
- 408 **carcany** *m*
Jou de llaurar amb bous.
- 409 **carència** *f*
es carencia *f*
- Deficiència d'un o de diversos nutrients bàsics que presenta una planta.
- 410 **carga** *f*
sin. càrrega *f*
es carga *f*
Mesura de capacitat de valor variable segons l'objecte mesurat i segons les comarques.
- 411 **càries** *f*
es caries *f*
es tizón *m*
Malaltia criptogàmica que pateixen els cereals, especialment el blat, produïda per diversos fongs basidiomicets paràsits.
- 412 **càrrega** *f*
sin. carga *f*
- 413 **carrejadores** *fpl*
Estri format per dos pals units per dos travessers que es munta al bast i serveix per tragar garbes.
- 414 **carreta** *f*
es carreta *f*
Carruatge de transport llarg i estret, sense baranes, més baix que el carro, generalment de dues rodes, un eix i una llança on va subjecte el jou.

carretó

- 415 **carretó** *m*
es trillo m

Rodet troncocònic, de pedra o de fusta, compost d'un tauler de fusta amb baranes, amb arestes metàl·liques, muntat sobre un bastiment i enganxat darrere una bístia, que serveix per batre cereals o altra cosa damunt l'era.

- 416 **carro** *m*
es carro m

Vehicle de tracció animal per transportar càrrega, compost d'un tauler de fusta tancat de baranes, muntat sobre un eix o fusell de ferro amb dues o quatre rodes i proveït de dues vares, entre les quals va l'animal.

- 417 **carro de bóta** *m*

Carro proveït d'una bóta de fusta o metàl·lica, utilitzat per transportar aigua o per regar carrers.

- 418 **carro de torn** *m*

Carro utilitzat per transportar bótes, amb rodes grosses i proveït d'unes cadenes per alçar els bocois per l'acció d'un torn.

- 419 **carro de trabuc** *m*
es volquete m

Carro amb una caixa rígida articulada que permet bolcar la càrrega.

- 420 **carroll** *m*
sin. bagot m

- 421 **casa de camp** *f*
sin. casa de pagès f
es casa de campo f

Casa situada fora d'un nucli de població destinada a tasques agrícoles.

- 422 **casa de pagès** *f*
sin. casa de camp f

- 423 **casa forestal** *f*
es casa forestal f

Casa construïda dins el bosc destinada a aixopluc dels guardabosc i a tenir-hi el material necessari per conservar el bosc i vigilar-lo.

- 424 **casal** *m*
sin. casell m
sin. cassal m
es algorín m
es troj f
es troje f

Cadascun dels compartiments, especialment dels molins d'oli i de les cases de pagès, que s'empren per separar diferents classes d'oliva i de cereals.

425 **casell** *m*
sin. casal m

426 **cassal** *m*
sin. casal m

427 **catúfol** *m*
sin. compl. caduf m
es arcaduz m
es cangilón m

Cadascun dels recipients que, lligats a una cadena o una roda, serveixen per extreure aigua dels pous, fer dragats o transportar materials, i que són buidats en arribar a una altura determinada.

428 **cavall de tir** *m*
es caballo de tiro m

Cavall ensinistrat per tirar carruatges o per a les feines del camp.

429 **cavalló** *m*
Conjunt de deu vencills per lligar garbes o altres coses.

430 **cavalló** *m*
sin. crestall m
sin. llom m
es caballete m
es caballón m

Munt de terra entre dos solcs de la terra llaurada.

431 **cavalló** *m*
es albardilla f

Acabament en angle o en forma d'esquena d'ase que es fa generalment a les parets d'un tancat, perquè l'aigua de la pluja s'escorri pels costats.

432 **cavalladora** *f*
es acaballadora f

Màquina agrícola amb diverses eines que transformen una superfície plana, llaurada però no plantada, en una superfície amb cavallons.

433 **cavapalles** *m*
es rastrillo para recoger paja m

Eina agrícola amb un mànec amb moltes pues a un extrem i utilitzada per arrencar la palla del paller.

434 **cavar** *v tr*
es cavar v tr

Remoure la terra amb una aixada, un càvec o una altra eina semblant per girar-la, treure'n l'herba, etc.

435 **càvec** *m*
es azadón m

Eina agrícola semblant a l'aixada, però amb la fulla més estreta i una mica eixaplada a la part posterior, i de vegades proveïda de dues pues a l'altre costat de l'ull.

caveguet

436 **caveguet** *m*
es azadilla m

Aixada petita, amb la fulla estreta i curta i el mànec curt, que serveix per herbejar o entrecavar.

437 **cavim** *m*
es gavia f

Regueró que es fa amb un càvec seguint la vorera d'un camp conreat per impedir que hi entri l'aigua de pluja i que s'hi estenguin les males herbes.

438 **cecidi** *m*
sin. gala f
es agalla f
es cecidio m

Creixement anormal dels teixits d'una planta, produït per l'acció de bacteris, fongs o animals.

439 **cendrosa de la vinya** *f*
sin. oïdi de la vinya m
es oídio de la vid m

Oïdi causat per *Uncinula necator*, que fa aparèixer una mena de borrisol gris a les parts afectades de la vinya.

440 **centiàrea** *f*
sbl ca f
es centiàrea f
sbl ca f

Mesura agrària de superfície equivalent a la centèsima part d'una àrea o metre quadrat.

441 **cep** *m*
es cepa f
es vid f

Planta que produeix els raïms.

442 **cèrcol** *m*
es caballón circular m

Cavalló rodó que es fa al voltant d'arbres fruiters, especialment dels tarongers, per evitar el contacte directe de l'aigua de regar amb la soca i impedir algunes malalties produïdes per fongs.

443 **cercosporiosi** *f*
es cercosporiosis f

Malaltia de les plantes produïda per fongs del gènere *Cercospora*, que es manifesta per petites taques a les fulles.

444 **cerealicultura** *f*
es cerealicultura f

Branca de l'agricultura dedicada al conreu dels cereals.

445 **cerealista** *m i f*
es cerealista m y f

Persona dedicada a la producció o al comerç de cereals.

446 **cerealista** *adj*
sin. cerealístic -a adj

- es cerealista adj*
es cerealístico -ca adj
- Relatiu o pertanyent a la producció o al comerç dels cereals.
- 447 **cerealístic -a adj**
sin. cerealista adj
- 448 **cianamida càlcica f**
es cianamida cálcica f
- Adob nitrogenat que, per l'acció de l'aigua, es transforma lentament en calç i amoníac.
- 449 **cicle m**
es ciclo m
- Període de desenvolupament de la vida d'una planta conreada, des de la sembra fins a la collita.
- 450 **ciclohexilamina f**
es ciclohexilamina f
- Amina obtinguda per hidrogenació de l'anilina que s'utilitza per fabricar productes farmacèutics i insecticides.
- 451 **cigonya f**
sin. compl. poalanca f
es cigoñal m
es cigüeñal m
- Enginy per treure aigua d'un pou, que consisteix en una barra recolzada en un punt que té en un extrem una corda
- d'on penja un poal i en l'altre un contrapès.
- 452 **cimal m**
es guía f
- Branca principal d'un arbre o arbust que sobresurt per sobre de les altres.
- 453 **cimar v tr**
es acopar v tr
- Podar els arbres perquè creixin més en alt que en ample.
- 454 **cingla f**
es cincha f
- Corretja de cuir o de canem amb què se subjecta l'albarda o la sella per davall el ventre de l'animal.
- 455 **cista f**
es capacho m
- Tapadora bombada d'espart que serveix per tapar les portadores de raïm o els cistells de fruita perquè no en caigui.
- 456 **citoquinina f**
es citoquinina f
- Hormona vegetal que estimula la divisió cel·lular.
- 457 **citricultor -a m i f**
es citricultor -ra m y f
- Persona que es dedica al conreu dels cítrics.

citricultura

- 458 **citricultura** *f*
es citricultura f
 Branca de l'agricultura que es dedica a l'estudi i al conreu dels cítrics.
- 459 **civadar** *m*
es avena m
 Camp plantat de civada.
- 460 **civader** *m*
es cebadera m
 Compartiment on es guarda la civada per preservar-la de la humitat i de les rates.
- 461 **civadera** *f*
veg. morral m
- 462 **cladosporiosi** *f*
es cladosporiosis f
 Malaltia fúngica causada per fongs del gènere *Cladosporium*, que ataquen els arbres fruiters i els llegums.
- 463 **claper** *m*
es majano m
 Munt de pedres en el camp.
- 464 **claper** *m*
es pedregal m
 Tros de terra molt pedregós.
- 465 **classejar** *v tr*
es clasificar v tr
 Classificar un producte segons les seves qualitats.
- 466 **clau** *f*
es llave f
 Instrument de metall que té una o més mordales aptes per a agafar fort una peça i fer-la rodar, generalment per descaragolar-la.
- 467 **claveró** *m*
 Clot allargat que es fa per plantar-hi arbres o ceps, o bé a les vinyes, per tirar-hi el fems i adobar la terra.
- 468 **claviller** *m*
es clavijero m
 Part davantera del timó de l'arada, on hi ha forats per posar-hi les clavilles.
- 469 **cleda** *f*
es redil m
 Clos fet amb llistons, canyes, fustes, etc., on es tanca el bestiar o l'aviram.
- 470 **clinòstat** *m*
es clinostato m
 Aparell proveït d'un disc vertical giratori sobre el qual es fixen les plàntules per estudiar-ne les respostes geotròpiques.
- 471 **clivellat** *m*
sin. ronya f
es moteado m
es roña f

- Malaltia produïda pels fongs ascomicets *Venturia pirina*, que ataca el perer, i *Venturia inaequalis*, que ataca el pomer, en què els fruits afectats presenten taques brunes i es clivellen.
- 472 **clofolla** *f*
veg. **clovella** *f*
- 473 **cloràntia** *f*
es clorantia *f*
- Semblança de les fulles florals amb les fulles verdes.
- 474 **clorofil·la** *f*
es clorofila *f*
- Pigment verd que proporciona color, amb altres pigments, a les parts aèries joves dels vegetals i que exerceix un paper primordial en la fotosíntesi.
- 475 **clorosi** *f*
es clorosis *f*
- Dèficit de clorofil·la en les plantes que es manifesta per la pèrdua de color verd, especialment de les fulles, que es tornen groguenques, causat per manca de ferro en el sòl, per una infecció parasitària, etc.
- 476 **clorur de mercuri (II)** *m*
sin. compl. **sublimat corrosiu** *m*
es cloruro de mercurio *m*
es sublimado corrosivo *m*
- Compost químic molt tòxic que s'utilitza per desinfectar material vegetal.
- 477 **closa** *f*
veg. **pleta** *f*
- 478 **clotar** *v tr*
es ahoyar *v intr*
- Fer clots a la terra per plantar-hi arbres o arbusts.
- 479 **clovella** *f*
sin. compl. **clofolla** *f*
es cáscara *f*
- Embolcall d'alguns fruits, com ara els cacauets, les avellanes o les nous.
- 480 **clucales** *fpl*
sin. compl. **ulleres** *fpl*
es anteojeras *fpl*
- Conjunt de dues peces del guarniment del cap d'un animal, generalment de cuir, que tapa parcialment els ulls per evitar la visió lateral i que es maregi.
- Nota:* Vulgarment es diuen *cucales*.
- 481 **coble** *m*
es madrina *f*
- Corda o corretja que uneix dues bísties perquè vagin iguals de costat.

coble

- 482 **coble** *m*
es reata f
Corda o corretja amb què es fermen dues o més bísties perquè vagin una davant l'altra.
- 483 **coera** *f*
sin. cuera f
es grupera f
Corretja que subjecta la sella, l'albarda o el bast, passant per davall la coa de la bístia.
- 484 **cofi** *m*
es cofín m
Cistell d'espart de forma aplanada que serveix per contenir fruits.
- 485 **cohesió** *f*
es cohesión f
Propietat de les partícules d'un sòl que fa que es mantinguin lligades entre elles i s'eviti l'esfondrament del sòl.
- 486 **colgar** *v tr*
sin. capficar v tr
- 487 **colgat** *m*
sin. capficat m
- 488 **coll de l'arrel** *m*
sin. compl. coll de la planta m
es cuello de la raíz m
Zona situada entre la tija i l'arrel.
- 489 **coll de la planta** *m*
veg. coll de l'arrel m
- 490 **collar de càstig** *m*
sin. collar de força m
es collar de fuerza m
Collar amb punxes a la part interna que s'empra per ensinistrar els animals o per fer obeir els poc dòcils.
- 491 **collar de força** *m*
sin. collar de càstig m
- 492 **collera** *f*
es collera f
Collar de cuir, farcit de palla o de crin, que es posa al coll de l'animal per junyir-lo a la carreta, a l'arada, etc.
- 493 **collidor** *-a m i f*
es recolector -ra m y f
Persona que es dedica a collir productes agrícoles, especialment fruits.
- 494 **collir** *v tr*
es coger v tr
Arrencar una planta del lloc on es troba sembrada, o una flor de la tija, un fruit de la branca, etc.
- 495 **collir** *v tr*
es recoger v tr
Arreplegar els productes del sòl.

496 **collita** *f*
sin. compl. recol·lecció f
es recolección f
 Acció d'arreglar els pro-
 ductes del sòl.

497 **collita** *f*
es cosecha f
 Conjunt de productes d'un
 conreu després de ser arreple-
 gats.

498 **collita** *f*
es cosecha f
 Temporada durant la qual es
 recullen els fruits.

499 **compacte -a** *adj*
es compacto -ta adj
 Dit del sòl o d'una capa del
 sòl que té una porositat molt
 feble o nul·la.

500 **comparet** *m*
es labrantín m
 Propietari de poques terres
 que treballa a jornal una part
 de l'any.

501 **complex absorbent** *m*
es complejo absorbente m
 Conjunt de col·loides minerals
 i orgànics presents en el sòl les
 propietats dels quals determi-
 nen el poder absorbent.

502 **compost** *m*
es compuesto m

Producte que resulta de la
 fermentació de substàncies
 orgàniques diverses, com ara
 restes vegetals, fems, etc., i
 que s'emptra per adobar la
 terra.

503 **compostatge** *m*
es compostaje m

Procés de recuperació de dei-
 xalles agrícoles i domèstiques,
 que consisteix a recuperar-ne
 els elements rics en minerals i
 matèria orgànica en forma de
 compost, que servirà per en-
 riqüir els terrenys agrícoles.

504 **comunitat de regants** *f*
es comunidad de regantes f

Associació de beneficiaris
 d'un sistema col·lectiu de re-
 gatge.

505 **concentració parcel·lària** *f*
es concentración parcelaria f

Agrupació de diferents par-
 cel·les en una, amb una redis-
 tribució de la propietat rural
 per racionalitzar l'explotació
 agrícola.

506 **concessió forestal** *f*
es concesión forestal f

Autorització temporal donada
 pel propietari d'un bosc a una
 altra persona per explotar-ne
 una part.

condicionador

507 **condicionador** *m*
es acondicionador m

Producte que, afegit al sòl en quantitats petites, en millora l'estructura agregant les partícules que el formen.

508 **condicionador** *m*
es acondicionador m

Aparell destinat a condicionar cereals, especialment el blat, per acció simultània de la calor, de l'aigua i de l'aire abans de la mòlta.

509 **condròmetre** *m*

Aparell que serveix per mesurar la densitat aparent dels cereals.

510 **conradís -issa** *adj*
sin. conrador -a adj
sin. conreadís -issa adj
sin. cultivable adj
es cultivable adj
es laborable adj

Dit del terreny que pot ser conreat.

511 **conrador -a** *adj*
sin. conradís -issa adj

512 **conreadís -issa** *adj*
sin. conradís -issa adj

513 **conreador -a** *m i f*
sin. compl. cultivador -a m i f
es cultivador -ra m y f

Persona que es dedica a conrear la terra.

514 **conreadora** *f*
sin. compl. cultivadora f
es cultivador m

Eina agrícola, amb rodes, generalment arrossegada per tractors, proveïda de dents corbades que penetren la terra llaurada i l'esmicola.

515 **conrear** *v tr*
sin. compl. cultivar v tr
es cultivar v tr

Treballar la terra per fer-la produir.

516 **conreu** *m*
sin. compl. cultiu m
es cultivo m

Terra conreada.

517 **conreu** *m*
sin. compl. cultiu m
es cultivo m

Conjunt de tasques destinades a treballar la terra i les plantes per obtenir-ne un profit més gran.

518 **conreu associat** *m*
es cultivo asociado m

Conreu que consisteix a intercalar una espècie vegetal en els espais que queden lliures entre una espècie ja conreada.

- 519 **conreu de cobertura** *m*
es cultivo de cobertura m

Conreu de plantes herbàcies en conreus de caràcter permanent per evitar l'erosió de la terra.

- 520 **conreu de secà** *f*
es cultivo de secano m
es dry farming m

Tècnica de conreu que consisteix a emmagatzemar en el sòl la màxima quantitat possible d'aigua de pluja d'un any amb un tractament adequat de la terra, abans de fer la sembra de l'any següent.

- 521 **conreu extensiu** *m*
es cultivo extensivo m

Conreu que necessita una gran extensió de terreny perquè dona poc rendiment.

- 522 **conreu hidropònic** *m*
sin. conreu sense terra m
es cultivo hidropónico m
es cultivo sin suelo m

Conreu en què les plantes es conreen en un medi líquid amb tots els nutrients necessaris incorporats o en un medi inert com arena rentada o grava.

Nota: Aquest procediment de conreu s'utilitza sobretot en regions desèrtiques o tropicals i també s'aplica a la

producció d'algunes plantes d'hivernacle.

- 523 **conreu intensiu** *m*
es cultivo intensivo m

Conreu que pretén una gran producció amb el màxim aprofitament de la terra, per la qual cosa prescindeix dels guarets i prepara la terra amb regatges i adobs.

- 524 **conreu itinerant** *m*
es cultivo itinerante m

Conreu temporal que consisteix a tallar la vegetació llenyosa i cremar-la per fer-hi conreus periòdics.

- 525 **conreu secundari** *m*
es cultivo secundario m

Conreu que es posa entre dos conreus principals perquè el sòl no romanguí improductiu durant l'interval de la collita del primer i la sembra del segon.

- 526 **conreu sense terra** *m*
sin. conreu hidropònic m

- 527 **conreu transgènic** *m*
es cultivo transgénico m

Conreu de plantes amb un o més gens incorporats artificialment al seu genoma i que es transmeten de generació en generació.

cooperativa agrícola

- 528 **cooperativa agrícola** *f*
es cooperativa agrícola f
 Associació de productors agrícoles la finalitat de la qual és la defensa dels seus productes i el desenvolupament de noves tècniques per millorar la productivitat, amb l'organització de fires agrícoles, l'obtenció de subvencions, etc.
- 529 **corba** *f*
veg. cameta f
- 530 **corbell** *m*
es banasta f
 Conjunt de bastons torçats i units amb travessers, emprat per transportar llenya o garbes.
- 531 **corbella** *f*
sin. dalla f
sin. falcella f
es guadaña f
 Eina formada per una fulla de ferro acerat, tallant d'una vora, més llarga i menys corbada que la falç, i fixada per un extrem en un mànec llarg de fusta, que serveix per segar herba sense que s'hagi d'inclinar el segador.
- 532 **corbellot** *m*
es podón m
 Coltell ample i corbat, amb mànec, que s'empra per ta-
- llar llenya, podar, esporgar les palmeres, etc.
- 533 **cornamenta** *f*
veg. banyam m
- 534 **coronament** *m*
es coronación f
 Tallada en rodó de la soca d'un arbre perquè tanyi.
- 535 **coronar** *v tr*
es coronar v tr
 Tallar en rodó la soca d'un arbre perquè tanyi.
- 536 **corral** *m*
es corral m
 Pati tancat, immediat o molt pròxim a la casa, destinat als animals domèstics, al conreu de plantes alimentàries, etc.
- 537 **corral badívol** *m*
es corral al descubierto m
 Corral descobert destinat especialment a l'aviram.
- 538 **corredora** *f*
es reguera f
 Síquia que surt d'un canal o d'un rec gran.
- 539 **corredora** *f*
veg. cuca molla f
- 540 **corrents tel·lúrics** *m pl*
es corrientes telúricas fpl

- Corrents elèctrics que circulen contínuament pel sòl, les variacions dels quals estan relacionades amb les variacions externes del magnetisme terrestre i amb la conductivitat del subsòl.
- 541 **corretgeta** *f*
Incisió que es fa a l'escorça d'un arbre tot al voltant per aturar la circulació de la saba i fer-lo morir.
- 542 **corretjades** *fpl*
sin. **escorretjades** *fpl*
sin. compl. **xurriaques** *fpl*
es látigo *m*
es tralla *f*
es zurriaga *f*
es zurriago *m*
Estri consistent en una vara amb una llendera o una tira de cuir a la punta, que serveix per pegar a les bísties o per fer-les caminar.
- 543 **corriola** *f*
sin. **politja** *f*
es polea *f*
Cilindre de poca altura, que pot girar al voltant d'un eix i té una canal buidada tot al llarg de la seva superfície lateral per on es fa passar una corda, a un extrem de la qual obra la potència i a l'altre la resistència.
- 544 **cort** *f*
veg. **soll** *f*
- 545 **corvicida** *m*
Producte emprat per matar els còrvids i controlar-ne la població.
- 546 **cosmidi** *m*
es cósmido *m*
Vector híbrid de seqüències del bacteriògraf Lambda i de plasmidi que s'utilitza en enginyeria genètica.
- 547 **cotiledó** *m*
veg. **cotilèdon** *m*
- 548 **cotilèdon** *m*
sin. compl. **cotiledó** *m*
es cotiledón *m*
Primera fulla de l'embrió de les plantes.
- 549 **cotonet de l'olivera** *f*
sin. compl. **borra de l'olivera** *f*
es algodón del olivo *f*
es tramilla *f*
Malaltia de l'olivera causada per l'homòpter *Euphyllura olivina*, que es caracteritza per l'aparició d'una borra per secreció de l'insecte que asseca les flors i els fruits.
- 550 **cove** *m*
sin. **covo** *m*
es cesto *m*
es cuévano *m*

COVO

- Cistell gran, de fondària major que l'amplària, més ample de la boca que del fons, generalment fet de vímets o canyes, que serveix per tragar fruita, entre altres usos.
- 551 **covo** *m*
sin. cove m
- 552 **creiximoni** *m*
es creces fpl
Augment que fa el blat dins el graner o quan es traspala.
- 553 **cremar la terra** *v tr*
Fer formiguers a la terra per adobar-la.
- 554 **cresol** *m*
es cresol m
Metilfenol utilitzat com a desinfectant i per fabricar insecticides, herbicides, etc.
- 555 **crestall** *m*
sin. cavalló m
- 556 **criptògam** *-a adj*
es criptógamo -ma adj
Dit de les plantes amb els òrgans sexuals poc aparents que no fan ni flors ni llavors.
- 557 **criptògames** *fpl*
es criptógamas fpl
Grup de plantes que comprèn els bolets, els líquens, els briòfits i els pteridòfits.
- 558 **criptogàmia** *f*
es criptogamia f
Part de la botànica que estudia les plantes criptògames.
- 559 **cromatisme** *m*
es cromatismo m
Coloració anormal de les parts verdes o blanques d'una planta.
- 560 **cuc de la farina** *m*
sin. cuc de rossinyol m
es gusano de la harina m
Eruga del gènere *Tenebrio*, sobretot l'espècie *Tenebrio molitor*, que s'alimenta de farina.
- 561 **cuc de rossinyol** *m*
sin. cuc de la farina m
- 562 **cuc del blat** *m*
sin. falsa tinya del blat f
es falsa polilla del grano f
es tiña del trigo f
Eruga del lepidòpter *Tinea granella*.
- 563 **cuca molla** *f*
sin. compl. corredora f
sin. compl. cuca patxa f
sin. compl. panera f
es corredera f
es cucaracha f
Insecte dictiòpter blatodeus, especialment les espècies *Blatta germanica* i *Periplaneta americana*.

Nota: El plural de *cuca molla* és *cuques molles*.

564 **cuca patxa** *f*
veg. **cuca molla** *f*

565 **cuera** *f*
sin. **coera** *f*

566 **cugula** *f*
es avena loca *f*
es ballueca *f*

Planta gramínea anual de dues espècies, *Avena sterilis* i *Avena fatua*, semblant a l'ordi i altres cereals, que creix enmig d'aquests i perjudica molt els sembrats.

567 **cuitor -a** *adj*
es fèrtil *adj*

Dit de la terra o del sòl equilibrat i molt productiu.

568 **cultiu** *m*
veg. **conreu** *m*

569 **cultiu** *m*
veg. **conreu** *m*

570 **cultiu de teixits** *m*
es cultivo de tejidos *m*

Tècnica de cultiu biològic que consisteix a mantenir vives i capaces de proliferar cèl·lules d'un teixit, animal o vegetal, amb finalitats agronòmiques, experimentals o mèdiques.

571 **cultivable** *adj*
sin. **conradís -issa** *adj*

572 **cultivador -a** *m i f*
veg. **conreador -a** *m i f*

573 **cultivadora** *f*
veg. **conreadora** *f*

574 **cultivar** *v tr*
veg. **conrear** *v tr*

575 **cultivar** *f*
es cultivar *m*

Varietat vegetal cultivada que resulta dels vegetals sotmesos a processos de selecció, d'hibridació o de mutació, tant naturals com provocades, sempre a través dels mitjans adequats.

576 **cup** *m*
sin. compl. **trull** *m*
es jaraiz *m*
es lagar *m*

Recipient gran, generalment d'obra, dins el qual es trepitja el raïm i on el most es transforma en vi pel procés de fermentació.

577 **cuscuta** *f*
es cuscuta *f*

Planta herbàcia paràsita, sense fulles ni clorofil·la, corresponent a diverses espècies del gènere *Cuscuta*, que poden ocasionar molts danys a diversos conreus, especialment de lleguminoses.

D

- 578 **dalla** *f*
sin. corbella f
- 579 **dalladora** *f*
es guadañadora f
Màquina agrícola emprada per dallar cereals i farratge, i també, segons el tipus, per agarbar, lligar o batre.
- 580 **dallar** *v tr*
es guadañar v tr
Segar l'herba o els cereals amb una dalla o amb una màquina dalladora.
- 581 **dama** *f*
es dama f
Tros de terreny que es deixa en rebaixar la terra per calcular després el volum de terra treta.
- 582 **dard** *m*
es dardo m
Branca dels arbres fruiters dèbil, amb el borró a l'àpex, que es respecta en l'esporgat perquè donarà fruit l'any següent.
- 583 **DDT** *m*
veg. diclorodifeniltricloroetà m
- 584 **decumbent** *adj*
es decumbente adj
Dit de la tija que es decanta i s'ajeu tot just nada.
- 585 **deficiència** *f*
es deficiencia f
Manca, en els vegetals, de certs elements que necessiten per desenvolupar-se correctament.
- 586 **defoliació** *f*
es defoliación f
Caiguda, de manera natural o artificial, de les fulles d'una planta.
- 587 **defoliant** *m*
es defoliante m
Producte químic que provoca la caiguda de les fulles dels vegetals.
- 588 **defoliar** *v tr*
es defoliar v tr
Provocar la caiguda artificial de les fulles d'una planta.
- 589 **degeneració** *f*
es degeneración f
Alteració dels vegetals provocada per un virus o altres formes semblants i els micoplasmes.

- 590 **degradació** *f*
es degradación f
 Acidificació del sòl amb la corresponent disminució de la fertilitat, generalment causada per pràctiques de conreu inadequades.
- 591 **dehiscència** *f*
es dehiscencia f
 Obertura espontània d'un òrgan vegetal per deixar anar el pol·len o la llavor.
- 592 **dehiscent** *adj*
es dehiscente adj
 Dit del fruit que s'obre naturalment perquè surti la llavor.
- 593 **dendròmetre** *m*
es dendrómetro m
 Aparell que serveix per mesurar principalment l'alçada dels arbres drets, a més d'altres paràmetres, com ara el diàmetre o l'àrea basal d'una massa forestal.
- 594 **dendrometria** *f*
es dendrometría f
 Ciència que estudia la mesura de les dimensions dels arbres, la forma i l'estimació del volum i del creixement dels arbres i les masses forestals.
- 595 **denejar** *v tr*
es expurgar v tr
es limpiar v tr
- 596 **denominació d'origen** *f*
es denominación de origen f
 Denominació geogràfica que s'utilitza per garantir l'origen i la qualitat d'un producte.
- 597 **dental** *m*
es dental m
 Peça de l'arada on encaixa la rella.
- 598 **denudació** *f*
es denudación f
 Procés pel qual es produeix la pèrdua de sòl vegetal, per agents corrosius o per l'activitat humana, i apareix una capa de sòl estèril.
- 599 **desagregar** *v tr*
es separar v tr
 Separar la semolina del segó en una instal·lació de mòlta de cereals.
- 600 **desalcalinització** *f*
veg. desbasificación f
- 601 **desarrelar** *v tr*
es desarraigar v tr
 Arrancar les arrels d'una planta, especialment si pertanyen a l'empelt o a la varietat.

desbarbadora

602 **desbarbadora** *f*
es desbarbadora f

Màquina agrícola que serveix per separar el gra de la brossa.

603 **desbarbar** *v tr*
es desbarbar v tr

Eliminar la brossa dels cereals per fregament.

604 **desbasificació** *f*
sin. compl. descalinització f
es desbasificación f

Eliminació progressiva dels cations bàsics d'un sòl a conseqüència del rentatge amb aigües lleugerament acidificades, fet que en provoca l'empobriment.

605 **desbrossadora** *f*
es desbrozadora f

Màquina agrícola que s'utilitza per destruir les males herbes, les mates i els arbusts, amb un dispositiu o disc que gira a gran velocitat.

606 **desbrossar** *v tr*
sin. esbrossar v tr
es desbrozar v tr
es desembrozar v tr

Arrencar la brossa dels arbres, dels camins, etc.

607 **descalçador** *m*
es descalzador m

Instrument agrícola que serveix per llevar la terra que envolta les arrels d'una planta per trasplantar-la.

608 **descalçament** *m*
es descalzamiento m

Operació que consisteix a treure una part de la terra que envolta el peu dels arbres fruiters i dels ceps perquè la varietat no arreli, ja que anul·laria les característiques de l'empelt.

609 **descalçar** *v tr*
es descalzar v tr

Treure una part de la terra que envolta el peu de la planta per transplantar-la o perquè no arreli.

610 **descalcificació** *f*
es descalcificación f

Dissolució de la part calcària d'una roca o d'un sòl a causa de l'acció continuada de les aigües de superfície i d'infiltració, fet que implica un empobriment en ions de calci.

611 **descavalladora** *f*
es arado descaballador m
es descaballadora f

Arada que desfà els cavallons formats entre els peus o els ceps de la llaurada anterior.

- 612 **descavallonar** *v tr*
es deshacer [un caballo] *v tr*
 Desfer els cavallons formats entre els peus o els ceps de la llaurada anterior.
- 613 **descucadora** *f*
es descocador *m*
 Bossa fixada a un cèrcol proveït d'un mànec, emprada per descucar plantes.
- 614 **descucar** *v tr*
sin. escucar *v tr*
es descocar *v tr*
 Eliminar els cucs d'una planta.
- 615 **descuscutar** *v tr*
es eliminar [la cuscuta] *v tr*
 Eliminar la cuscuta especialment de l'alfals.
- 616 **desenasprar** *v tr*
es desrodregar *v tr*
 Treure els aspres de les plantes quan ja han crescut.
- 617 **desermar** *v tr*
es artigar *v tr*
 Convertir un terreny erm en terra de conreu.
- 618 **desfonament** *m*
es desfonde *m*
 Operació agrícola que consisteix a remoure la terra, de 40 a 80 cm, arrencar les arrels i treure les pedres d'un terreny verge per preparar-lo per al cultiu.
- 619 **desfonar** *v tr*
es desfondar *v tr*
 Treballar la terra profundament, de 40 a 80 cm, per destruir les arrels perjudicials, airejar les capes inferiors i fer-la més permeable.
- 620 **desgramar** *v tr*
sin. esgramenar *v tr*
es desgramar *v tr*
 Treure el gram d'un camp de conreu.
- 621 **desgranament** *m*
sin. esgranament *m*
es desgrane *m*
 Separació de les plantes dels grans madurs.
- 622 **desgranar** *v tr*
sin. esgranar *v tr*
es desgranar *v tr*
 Separar els grans madurs de les plantes.
- 623 **desinfecció** *f*
es desinfección *f*
 Tractament d'un sòl encaminat a eliminar els elements nocius o els organismes patògens que poden perjudicar el conreu.

desinfectar

- 624 **desinfectar** *v tr*
es desinfectar v tr

Eliminar els elements nocius o els organismes patògens que poden perjudicar un conreu.

- 625 **desinfestació** *f*
es desinfestación f

Exterminació d'insectes, de rosegadors o d'altres animals capaços de transmetre infeccions.

- 626 **desinfestar** *v tr*
es desinfestar v tr

Exterminar insectes, rosegadors o altres animals capaços de transmetre infeccions.

- 627 **desinsectació** *f*
es desinsectación f

Destrucció dels insectes i altres artròpodes que poden transmetre malalties.

- 628 **desinsectar** *v tr*
es desinsectar v tr

Eliminar insectes i altres artròpodes que poden transmetre infeccions.

- 629 **desnitrificació** *f*
es desnitrificación f

Procés bioquímic en què es produeix una reducció dels nitrats del sòl en nitrits i, posteriorment, en nitrogen elemental per l'acció de determinats bacteris.

- 630 **despallar** *v tr*
es despajar v tr

Separar la palla del gra després de la batuda.

- 631 **despampolar** *v tr*
sin. espampolar v tr
es despampanar v tr

Llevar els pàmpols que sobren dels ceps, perquè puguin rebre millor l'acció del sol.

- 632 **desrapadora** *f*
sin. compl. esgranadora f
es despalillador m
es desrapadora f

Màquina que s'utilitza per separar els grans de raïm abans de premsar-los o trepitjar-los.

- 633 **desrapar** *v tr*
sin. compl. esgranar v tr
es despalillar v tr
es desraspar v tr

Separar els grans de raïm de la rapa abans de premsar-los o trepitjar-los.

- 634 **dessalatge** *m*
es desalación f

Operació destinada a disminuir o a eliminar la concentració salina d'un terreny per fer-lo més adequat al conreu.

- 635 **dessaturació** *f*
es desaturación f

- Pèrdua dels cations del complex d'absorció d'un sòl, que són substituïts per ions d'hidrogen.
- 636 **dessecació** *f*
sin. **dessecament** *m*
es desecación *f*
es desecamiento *m*
 Conjunt de treballs mitjançant els quals es treu l'aigua dels terrenys per convertir-los en cultivables.
- 637 **dessecament** *m*
sin. **dessecació** *f*
- 638 **dessuador** *m*
es sudadero *m*
 Manta que es posa davall la sella per absorbir la suor i evitar que l'animal s'enceti.
- 639 **desterrossar** *v tr*
sin. **esterrejar** *v tr*
sin. **esterrossar** *v tr*
es desterronar *v tr*
 Desfer els terrossos d'un terreny després de cavat o llaurat.
- 640 **destral** *f*
es hacha *f*
 Eina de tall formada per una fulla ampla acerada, de forma aproximadament trapezial amb el tall més o menys corbat, i proveïda d'un mànec que segueix el mateix pla de la fulla.
- 641 **destre** *m*
 Mida longitudinal agrària mallorquina, equivalent a dues canes de Montpeller, o sigui, 4,214 m.
- 642 **desverdiment** *m*
es desverdización *f*
 Acció de desverdir.
- 643 **desverdir** *v tr*
es desverdizar *v tr*
 Canviar el color verd de les fruites, especialment dels cítrics, a través d'un procés químic.
- 644 **devesa** *f*
veg. **pleta** *f*
- 645 **diable** *m*
es trillo *m*
 Trill format per una fusta cilíndrica amb dues rodes tallants, que es fa rodar per damunt l'era i serveix per trencar i tallar la palla.
- 646 **diclorodifeniltricloroetà** *m*
sgl DDT *m*
es dedeté *m*
es diclorodifeniltricloroetano *m*
sgl DDT *m*
 Insecticida de contacte que actua travessant la coberta quitinosa dels insectes i els paralitza el sistema nerviós.

didal

647 **didal** *m*
es dedil m

Peça de canya o de cuir que els segadors es col·loquen als dits de la mà esquerra per protegir-se de les espines o per no ferir-se amb la punta o tall del volant.

648 **dieldrina** *f*
es dieldrina f

Hidrocarbur clorat utilitzat com a insecticida.

649 **dinitrocresol** *m*
es dinitrocresol m

Derivat dinitrat del cresol que s'utilitza com a herbicida selectiu dels cereals i com a insecticida en el tractament dels arbres fruiters.

650 **disc** *m*
es disco m

Peça en forma de casquet circular que equival al conjunt de la pala i la ganiveta de les arades de pala.

651 **distribuidor** *m*
es distribuidora f

Aparell destinat a subministrar regularment un producte, com ara fertilitzant o aliment per als animals ramaders, en unes quantitats predeterminades.

652 **dogal** *m*
es dogal m

Corda gruixada de cànem amb què es lliga pel coll el bestiar per menar-lo o fermar-lo.

653 **drenar** *v tr*
es drenar v tr

Proveir un terreny d'un sistema de drenatge.

654 **drenatge** *m*
es drenaje m

Operació de llevar d'un terreny humit l'excés d'aigua a través de conductes o canals.

655 **drosòmetre** *m*
es drosómetro m

Aparell que serveix per mesurar la quantitat de rosada caiguda sobre una superfície en un temps determinat.

656 **drupa** *f*
es drupa f

Fruit amb l'epicarpi i el mesocarpi carnosos i l'endocarpi llenyós, procedent d'un ovari supermonocarpel·lar.

Nota: Són exemples de drupa la cirera, el préssec i la pruna.

E

- 657 **ectodinamogen** –ògena *adj*
sin. compl. ectodinamomorf –a *adj*
es ectodinamorfo –fa *adj*
es ectodinamógeno –na *adj*
 Dit del sòl la formació del qual ha depès bàsicament del clima.
- 658 **ectodinamomorf** –a *adj*
veg. ectodinamogen –ògena *adj*
- 659 **ectoparàsit** –a *adj*
es ectoparásito –ta *adj*
 Dit del paràsit que viu temporalment o permanentment sobre la superfície externa d'un o més hostes.
- 660 **edafització** *f*
es edafización *f*
 Conjunt de processos físics, químics i biològics que duen a la formació de sòl damunt roca nua.
- 661 **egua** *f*
sin. compl. euga *f*
es yegua *f*
 Femella del cavall, que s'explota pel treball, com a animal de sella i també per la carn.
- 662 **eguasser** –a *m i f*
veg. egüer –a *m i f*
- 663 **egüer** –a *m i f*
sin. compl. eguasser –a *m i f*
es yegüero –ra *m y f*
 Persona que guarda les eugues.
- 664 **eixam** *m*
es enjambre *m*
 Grup nombrós d'abelles compost per la reina, les obreres i els abellots, que abandona el rusc per construir una nova colònia.
- 665 **eixanguer** *m*
es coyunda *f*
 Corretja de cuir, especialment la que serveix per subjectar el camatimó de l'arada al jou.
Nota: Usat generalment en plural, *eixanguers*.
- 666 **eixarcolar** *v tr*
sin. birbar *v tr*
- 667 **eixarmentar** *v tr*
es sarmentar *v intr*
 Aplegar els sarments podats.
- 668 **eixobrir** *v tr*
sin. eixorbir *v tr*
es jirpear *v tr*
 Descalçar els ceps d'una vinya.

eixonar

- 669 **eixonar** *v tr*
sin. escarrar v tr
sin. munyir v tr
es ordeñar v tr
 Fer caure les fulles, les flors o els fruits d'una branca desplaçant-hi la mà amunt i avall.
- 670 **eixorbir** *v tr*
sin. eixobrir v tr
- 671 **electrocultiu** *m*
es electrocultiivo m
 Procediment experimental de conreu que utilitza l'energia elèctrica per activar la germinació i el creixement dels vegetals.
- 672 **eluviació** *f*
es eluviación f
 Arrossegament descendent vertical de substàncies dissoltes o de partícules en suspensió, per l'aigua d'infiltració dels sòls.
- 673 **embaladora** *f*
es empacadora f
 Màquina agrícola que recull del sòl la palla, la comprimeix i en forma bales.
- 674 **embastar** *v tr*
es enalbardar v tr
 Posar el bast a un animal.
- 675 **embrioide** *m*
es embrioide m
 Embrió vegetal obtingut *in vitro* en un laboratori.
- 676 **embuinar** *v tr*
es emboñigar v tr
 Recobrir l'era d'una capa de buïnes.
- 677 **emmatar-se** *v pron*
es enmalecerse v pron
 Omplir-se de mates.
- 678 **empall** *m*
es bálago m
 Palla llarga, sense batre, que queda un cop tallades les espigues.
- 679 **emparrar** *v tr*
es emparrar v tr
 Fer enfilar les parres o els ceps o qualsevol altra planta enfiladissa per formar un emparrat.
- 680 **emparrat** *m*
es emparrado m
 Cobert fet amb barres, filferros o llistons, que sostenen una o més parres o plantes enfiladisses.
- 681 **empelt** *m*
es injerto m
 Procediment de reproducció vegetal que consisteix a unir

empelt de corona

un tros de planta, l'empelt pròpiament dit, i un tros d'una altra planta, anomenada patró, per obtenir una sola planta.

- 682 **empelt anglès** *m*
sin. **empelt de llengüeta** *m*
es injerto de lengüeta *m*
es injerto inglés *m*

Empelt d'agulla en què s'adjunta al peu de la planta un tros de planta de 0,5 cm a 1,5 cm sobre un patró del mateix gruix.

- 683 **empelt d'agulla** *m*
sin. **empelt de pua** *m*
es injerto de púa *m*
es injerto de aguja *m*

Empelt en què s'adjunta al peu un tros de planta de 4 a 9 cm de llarg proveït d'una o més gemmes.

- 684 **empelt d'escorça** *m*
sin. **empelt de corona** *m*
es injerto de corona *m*

Empelt d'agulla en què es col·loca el tros de planta o els trossos de planta a la perifèria del patró en un tall longitudinal que només n'afecta l'escorça.

- 685 **empelt d'escudet** *m*
sin. compl. **empelt en T** *m*
es injerto de escudete *m*
es injerto en T *m*

Empelt de borró en què s'uneix una petita part d'escorça en forma d'escut d'armes que duu una gemma a una altra planta que fa de patró.

- 686 **empelt de borró** *m*
sin. **empelt de gemma** *m*
es injerto de yema *m*

Empelt que consisteix a inserir sobre el patró una gemma vegetativa amb una petita part d'escorça que es fa quan la planta és en ple creixement.

- 687 **empelt de canó** *m*
sin. **empelt de canonet** *m*
es injerto de cañutillo *m*

Empelt de borró en què s'adapta al tronc del patró un canó d'escorça amb una o més gemmes.

- 688 **empelt de canonet** *m*
sin. **empelt de canó** *m*

- 689 **empelt de contacte** *m*
es injerto de aproximación *m*
es injerto de contacto *m*

Empelt que consisteix a treure alguns centímetres d'escorça de l'empelt i del patró i a fer-hi coincidir íntimament totes dues parts i lligar-les.

- 690 **empelt de corona** *m*
sin. **empelt d'escorça** *m*

empelt de fenedura

- 691 **empelt de fenedura** *m*
es injerto de hendidura m
 Empelt d'agulla emprat per rejoyenir els arbres, que es pot fer sobre el tronc si no és gaire gruixat, de menys de 10 cm, o sobre les branques.
- 692 **empelt de gemma** *m*
sin. empelt de borró m
- 693 **empelt de llengüeta** *m*
sin. empelt anglès m
- 694 **empelt de pua** *m*
sin. empelt d'agulla m
- 695 **empelt en T** *m*
veg. empelt d'escudet m
- 696 **empeltador** *m*
es abridor m
 Instrument tallant que s'utilitza per empeltar.
- 697 **empeltador -a** *m i f*
es injertador -ra m y f
 Persona que es dedica a fer empelts.
- 698 **empeltar** *v tr*
es injertar v tr
 Fer un empelt.
- 699 **emprimar** *v intr*
sin. rompre v tr
es romper v tr
es roturar v tr
- Llaurar un terreny per primera vegada per preparar-lo per al conreu.
- 700 **emprivada** *f*
es estiércol m
 Llot format d'aigua mesclada amb els fems que es treuen de les latrines i que s'empra com a adob per femar la terra.
- 701 **enarçar** *v tr*
es enzarzar v tr
 Envoltar un arbre jove o una planta d'arços perquè el bestiar no se'n mengi les fulles.
- 702 **enasprar** *v tr*
veg. asprar v tr
- 703 **encimar** *v tr*
veg. escapçar v tr
- 704 **enclusa** *f*
sin. encruia f
es yunque m
 Peça de ferro que per un extrem acaba en punta i s'afica a terra, i per l'altre té una cara plana damunt la qual els segadors piquen amb un martell la fulla de la falç o la dalla per trempar-ne el tall.
- 705 **encoixinament** *m*
es acolchado m
 Aplicació al sòl d'una capa de palla, fems, fulles o altres

- materials secs per conservar-ne la humitat, protegir-lo de la pluja, millorar-ne l'aireig, esmorteir-ne els canvis de temperatura i evitar el creixement de les males herbes.
- 706 **encruia** *f*
sin. enclusa f
- 707 **endocarpi** *m*
es endocarpio m
Part més interna de la paret del fruit.
- 708 **endoparàsit -a** *adj*
es endoparásito adj
Dit del paràsit que viu dins l'hoste.
- 709 **enfiladís -issa** *adj*
es enredadera adj
es trepador -ra adj
Dit de la planta que creix pujant i agafant-se a un tronc, un aspre o una paret.
- 710 **enfilall** *m*
es sarta f
Conjunt de fruits units i en renglera mitjançant un fil.
- 711 **enforcadura** *f*
es horcadura f
Punt d'on arranquen les branques principals d'un arbre.
- 712 **enfosquiment enzimàtic** *m*
es oscurecimiento enzimático m
Alteració enzimàtica que experimenten diversos aliments vegetals, com les patates, les pomes o les peres, consistent en un enfosquiment progressiu per oxidació de composts o-dihidroxifenòlics que contenen.
- 713 **enganxar** *v tr*
es enganchar v tr
Subjectar un animal de tir a una màquina agrícola o a un carro perquè l'arrossegui.
- 714 **enginyer -a agrònom -a** *m i f*
es ingeniero -ra agrónomo -ma m y f
Enginyer especialitzat en la producció agroalimentària i la gestió mediambiental del medi rural.
- 715 **enherbament** *m*
Tècnica de conreu aplicada a algunes espècies d'arbres fruiters, que consisteix a cobrir d'herba els terrenys, ja sigui espontània o bé conreada.
- 716 **enherbar** *v tr*
es cubrir de hierba [un terreno] v tr
Omplir d'herba un terreny.

enherbar-se

- 717 **enherbar-se** *v pron*
es enyerbarse v pron
Omplir-se d'herba un terreny.
- 718 **enjovar** *v tr*
sin. junyir v tr
es enyugar v tr
es uncir v tr
Posar el jou als animals de tir.
- 719 **enrellador** *m*
Extrem del dental de l'arada tradicional on va ficada la rella.
- 720 **ensellament** *m*
es arreos m pl
Conjunt format per la sella i els seus accessoris que es posa a una bístia per cavalcar-la o carregar-la.
- 721 **ensellar** *v tr*
es ensillar v tr

Posar la sella a una bístia.
- 722 **ensitjar** *v tr*
es ensilar v tr
Posar el gra, el farratge o les llavors dins una sitja.
- 723 **ensofrada** *f*
es azufrado m
Tractament fitosanitari que consisteix a escampar sofre sobre algunes plantes per preservar-les de paràsits o de gèrmens nocius.
- 724 **ensofradora** *f*
es azufradora f
Aparell que s'emptra per ensofrar.
- 725 **ensofrar** *v tr*
es azufrar v tr
Empolsar amb pólvores de sofre els cultius.
- 726 **ensulfatadora** *f*
veg. sulfatadora f
- 727 **ensulfatar** *v tr*
veg. sulfatar v tr
- 728 **entrecavar** *v tr*
es entrecavar v tr
Cavar els sembrats molt lleugerament per trencar la crosta del sòl, desfer-ne els terrossos de terra i treure'n les males herbes.
- 729 **entresolc** *m*
es entresurco m
Espai entre solc i solc.
- 730 **envinyada** *f*
sin. plantada f
es plantación f
Acció i efecte de plantar ceps.
- 731 **epicarpi** *m*
es epicarpio m
Capa més externa del pericarpi del fruit que s'origina a partir de l'epidermis del carpel.

- Nota:* Constitueix la pell del fruit.
- 732 **equivalent d'humitat** *m*
es equivalente de humedad m
 Aigua que queda adherida a les partícules del sòl després de sotmetre'l a una centrifugació de mil vegades l'acceleració de la gravetat.
- 733 **era** *f*
es era f
 Espai de terra, generalment rodonenc, damunt el qual es posen els cereals o els llegums per batre'ls i separar la palla del gra.
- 734 **erer** *m*
es arel m
es garbillo m
 Garbell gros que s'empra per porgar el gra a l'era.
- 735 **ererar** *v tr*
es arelar v tr
es garbillar v tr
 Porgar el gra amb un erer.
- 736 **erinosi** *f*
es erinosis f
 Malaltia de la vinya i de la perera causada pels àcars eriòfids *Eriophyes vitis* i *Eriophyes pyri*, respectivament, que provoquen l'aparició de rugositats a les fulles més joves.
- 737 **erm** *m*
sin. ermàs m
es erial m
es yermo m
 Camp que no produeix, ja sigui per abandonament o per fer-lo reposar un temps.
- 738 **ermàs** *m*
sin. erm m
- 739 **esbadocar** *v tr*
 Llevar els badocs bords d'una planta.
- 740 **esbagotar** *v tr*
sin. esgotimar v tr
sin. singlonar v tr
es rebuscar v tr
 Collir els bagots o gotims que han quedat en una vinya després de la verema.
- 741 **esbancada** *f*
sin. rompuda f
es rompido m
es roturación f
 Terra que es romp per conrear-la.
- 742 **esbromar-se** *v pron*
es anublar v pron
 Fer-se malbé els llegums per efecte de les bromes o boires.
- 743 **esbrossar** *v tr*
sin. desbrossar v tr

esbrostar

- 744 **esbrostar** *v tr*
es desbrozar *v tr*
 Llevar la brosta d'una planta, especialment dels ceps.
- 745 **escabellar** *v tr*
es desbrozar *v tr*
 Escapçar una planta que duu massa força.
- 746 **escaldat** *m*
es escaldadura *f*
 Alteració de l'epidermis de determinats fruits, produïda per condicions ambientals desfavorables, caracteritzada perquè els fruits prenen un color grisenc o marró clar.
- 747 **escaldat de l'alzina surera** *m*
sin. assecament de l'alzina surera *m*
- 748 **escaldat tou** *m*
es escaldadura blanda *f*
 Alteració de la fruita, especialment de les pomes i les peres, per conservar-la a temperatures massa baixes.
- 749 **escaler** *m*
es limonero *m*
 Cavall que va a l'escala del carro.
- 750 **escanyotar** *v tr*
es escardar *v tr*
 Eliminar la canyota i les males herbes d'un camp.
- 751 **escapçar** *v tr*
sin. esmotxar *v tr*
sin. compl. encimar *v tr*
es descabezar *v tr*
es desmochar *v tr*
 Treure la part superior d'una tija o d'un arbre.
- 752 **escarabató de la vinya** *m*
sin. blaveta *f*
- 753 **escardar** *v tr*
sin. birbar *v tr*
- 754 **escarificadora** *f*
es escarificadora *f*
 Màquina agrícola proveïda de dents que s'utilitza per fer solcs poc profunds i facilitar el treball posterior.
- 755 **escarificar** *v tr*
es escarificar *v tr*
 Fer solcs poc profunds en el terreny que es vol conrear per facilitar-ne un treball posterior.
- 756 **escarrar** *v tr*
sin. eixonar *v tr*
- 757 **escarriar** *v tr*
es agramar *v tr*
 Picar les garbes per treure'n el gra o el cànem i separar-ne la fibra.

- 758 **esclofollar** *v tr*
veg. esclovellar v tr
- 759 **esclovellar** *v tr*
sin. compl. esclofollar v tr
es descascarar v tr
es descascarillar v tr
Llevar la clovella d'un fruit.
- 760 **escocell** *m*
es alcorque m
es socava f
Clot que es fa al voltant dels arbres i de les plantes, generalment de llocs públics, perquè puguin ser regats.
- 761 **escorça** *f*
es corteza f
Coberta externa del tronc i les branques de les plantes llenyoses.
- 762 **escorredor** *m*
es desaguadero m
es tijera f
Conducte o sèquia per on s'escorren les aigües sobreres d'un camp, d'un hort o d'una construcció.
- 763 **escorretjades** *f pl*
sin. corretjades f pl
- 764 **escorxar** *v tr*
es derrubiar v tr
Arrencar, l'aigua corrent, la capa superficial d'un terreny.
- 765 **escucar** *v tr*
sin. descucar v tr
- 766 **escudet** *m*
es escudete m
Tros d'escorça de la planta que es vol empeltar, en forma d'escut, que conté almenys un ull, i se separa de l'arbre per fer-ne un empelt.
- 767 **escugular** *v tr*
es arrancar [la ballueca de] v tr
Treure la cugula d'un camp de conreu perquè hi creixin només els cereals.
- 768 **esgotimar** *v tr*
sin. esbagotar v tr
- 769 **esgramenar** *v tr*
sin. desgramar v tr
- 770 **esgranadora** *f*
veg. desrapadora f
- 771 **esgranament** *m*
sin. desgranament m
- 772 **esgranar** *v tr*
sin. desgranar v tr
- 773 **esgranar** *v tr*
veg. desrapar v tr
- 774 **esllucar** *v tr*
es deschuponar v tr
Treure els llucs d'una planta o d'un arbre.

esmotxar

- 775 **esmotxar** *v tr*
sin. escapçar v tr
- 776 **espallussar** *v tr*
es desgranzar v tr
Separar el gra del pallús.
- 777 **espampolar** *v tr*
sin. despampolar v tr
- 778 **espanotxar** *v tr*
es despinochar v tr
es espinochar v tr
Treure les fulles de la panotxa del blat de moro.
- 779 **espantall** *m*
sin. espantaocells m
es espantajo m
es espantapájaros m
Objecte que es posa en un indret, generalment un conreu, per espantar els ocells.
- 780 **espantaocells** *m*
sin. espantall m
- 781 **espedregar** *v tr*
es despedregar v tr
Treure les pedres d'un camp, d'un hort o d'un jardí.
- 782 **espiga** *f*
es espiga f
Conjunt de grans disposats al llarg d'un eix comú que forma la part terminal de les tiges o cames de la majoria de cereals i de gramínies silvestres.
- 783 **espigall** *m*
es flor f
Inflorescència de les cols i altres hortalisses, que té lloc al cim del tronc.
- 784 **espigam** *m*
es multitud de espigas f
Gran quantitat d'espigues.
- 785 **espigar** *v intr*
es espigar v intr
Treure espigues les plantes, especialment els cereals.
- 786 **espigar-se** *v pron*
es espigarse v pron
Créixer massa algunes hortalisses per la qual cosa deixen de ser aptes per a l'alimentació.
- 787 **espigó** *m*
sin. compl. espigot m
es zuro m
Panotxa de blat de moro un cop desgranada.
- 788 **espigot** *m*
veg. espigó m
- 789 **espina** *f*
es espina f
Estructura punxeguda i rígida, proveïda de vasos conductors, originada per la modificació d'alguns òrgans vegetals.

- 790 **esplet** *m*
es cosecha f
Conjunt de fruits produïts en una vegada, especialment si són abundants.
- 791 **espletar** *v intr*
es dar [frutos] v tr
es producir [frutos] v tr
Produir fruits de manera abundant.
- 792 **espodassar** *v tr*
sin. espodegassar v tr
es cachipodar v tr
es escamujar v tr
Podar un arbre o un arbust de manera imperfecta.
- 793 **espodegassar** *v tr*
sin. espodassar v tr
- 794 **espora** *f*
es espora f
Element reproductor dels vegetals, en general unicel·lular, però pluricel·lular en alguns fongs, que dona lloc a un nou individu.
- 795 **esporgador** *-a m i f*
sin. exsecallador -a m i f
sin. podador -a m i f
es podador -ra m y f
Persona que es dedica a esporgar arbres.
- 796 **esporgadora** *f*
es podón m
- Eina per esporgar, amb un mànec curt i una peça metàl·lica plana i ampla que serveix per tallar les branques.
- 797 **esporgar** *v tr*
sin. exsecallar v tr
sin. podar v tr
es escamondar v tr
es podar v tr
Llevar les branques supèrflues, malaltes o mortes d'un arbre perquè fructifiqui millor, per donar-li una forma determinada o per produir fusta de qualitat.
- 798 **esportí** *m*
es capacho m
Recipient format per dos discs d'espert units per les vores, un dels quals amb un orifici central circular per on s'introdueix la pasta d'oliva que s'ha de premsar.
- 799 **espuntar** *v tr*
sin. pinçar v tr
es despuntar v tr
es pinzar v tr
Eliminar la gemma apical d'una planta per aconseguir que es desenvolupin les gemmes laterals.
- 800 **esqueix** *m*
es esqueje m
Tros de tija d'una planta, separada de la planta mare, que es

esqueixat –ada

planta a terra o es posa en un medi adequat perquè arrel·li i originï una planta sencera semblant a la planta mare.

- 801 **esqueixat –ada** *adj*
es arrancado –da adj
es desgajado –da adj

Dit de la branca que ha estat arrencada d'un arbre o d'una planta, els teixits dels quals s'han fet malbé.

- 802 **esquellerinc** *m*
sin. esquellí m
sin. esquellinc m
es cascabel m
es cencerrillo m

Cada un dels picarols o campanetes que guarneixen un collar de ca o d'animal de bast.

- 803 **esquellí** *m*
sin. esquellerinc m

- 804 **esquellinc** *m*
sin. esquellerinc m

- 805 **esquist** *m*
es esquisto m

Roca granelluda susceptible de dividir-se en fulls estrets o en plans paral·lels.

- 806 **estaca** *f*
es estaca f

Tros de branca o de tronc que se separa de la planta mare i

que es planta a terra perquè tregui arrels i esdevingui un nou arbre o arbust.

- 807 **estacada** *f*
es estacada f

Conjunt d'estaques que, clavades en terres poc consistents, serveixen per augmentar-ne la compacitat i prevenir l'erosió de les aigües.

- 808 **estaló** *m*
es horca f

Pal bifurcat en un dels dos extrems que serveix per sostenir les branques dels arbres, armar parrals, etc.

- 809 **estoloc** *m*
es codillo m
es gancho m
es garrón m

Tros que queda d'una branca quan no es talla arran del tronc.

- 810 **estància** *f*

Solar més petit que el lloc, generalment de menys de 20 hectàrees, on pot viure o no el masover.

Nota: Divisió pròpia de Menorca.

- 811 **estassabarders** *m*
es rozadera f
es rozón m

Eina de tall, variant del podall, amb un mànec llarg, que serveix per tallar bardisses.

812 **estassador –a** *m i f*
es rozador –ra m y f

Persona que es dedica a tallar les males herbes, les bardisses, etc.

813 **estassar** *v tr*
es desbrozar v tr

Netejar de males herbes, bardisses, etc., un terreny, un jardí o un camí.

814 **estat d'un sòl** *m*
es estado de un suelo m

Aspecte d'un sòl segons el seu contingut en aigua.

815 **estat líquid** *m*
es estado líquido m

Estat del sòl quan és molt humid i sembla fang.

816 **estat plàstic** *m*
es estado plástico m

Estat del sòl amb un contingut d'humitat que fa que pugui suportar l'acció de determinats esforços sense rompre's.

Nota: És l'estat intermedi entre l'estat sec i l'estat líquid.

817 **estat sec** *m*
es estado seco m

Estat del sòl quan les partícules que el formen es mantenen unides formant agregats mitjançant forces de cohesió.

818 **estella** *f*
es astilla f

Fragment curt d'una fusta després de tallar-la en sentit longitudinal.

819 **estellallenya** *m*
es cuña f

Tascó que serveix per partir llenya.

820 **estellar** *v tr*
es astillar v tr

Trencar la fusta en trossos petits i en sentit longitudinal per fer-ne llenya.

821 **estenalles** *fpl*
sin. tenalles fpl
es tenazas fpl

Instrument que consisteix en dues palanques de metall encreuades que poden girar al voltant d'un eix comú situat en el seu punt d'encreuament, i que serveix per agafar fortament una cosa, arrencar-la o tallar-la.

822 **estèril** *adj*
sin. compl. bord –a adj
es estéril adj
es infecundo –da adj

estèril

Dit d'un vegetal que no fa fruits o els fa molt petits.

- 823 **estèril** *adj*
sin. compl. bord -a adj
es estéril adj
es infecundo -da adj
 Dit de la terra que no és apropiada per a la producció agrícola.

- 824 **esterrejar** *v tr*
sin. desterrossar v tr
- 825 **esterrossador** *m*
sin. rascle m
es desterronador m
 Estri que s'utilitza per aplanar la terra.

- 826 **esterrossar** *v tr*
sin. desterrossar v tr
- 827 **esteva** *f*
es esteva f
 Peça corba de la part posterior de l'arada per on l'agafa el llaurador.

- 828 **estisores de podar** *fpl*
sin. podadora de tisora f
sin. tisoires de podar fpl
es tijeras de podar f
 Podadora semblant a unes estisores, amb fulles llargues o fulles curtes.

- 829 **estiuatges** *m pl*
es veranadero m

Pastures de muntanya que s'aprofiten a l'estiu.

- 830 **estivació** *f*
es estivación f
 Procés a què se sotmeten algunes llavors i alguns bulbs per reproduir les condicions ambientals necessàries d'estiu perquè germinin.

- 831 **estivada** *f*
 Tros de terreny que es destina al conreu de plantes d'estiu, com síndries, melons, tomàtigs, etc.
Nota: Denominació pròpia de Menorca.

- 832 **estratificació** *f*
es estratificación f
 Operació que consisteix a disposar les llavors en capes d'arena o terra fina, alternativament, per aconseguir-ne una millor conservació i evitar-ne l'alteració.

- 833 **estratificar** *v tr*
es estratificar v tr
 Disposar les llavors en capes d'arena o terra fina, alternativament, per aconseguir-ne una millor conservació i evitar-ne l'alteració.

- 834 **estringuet** *m*
es estrinque m

- Cadena que serveix per lligar i frenar les rodes d'un carro quan s'ha de desencallar i quan la càrrega no està equilibrada.
- 835 **estroncany** *m*
Branca tallada que surt devers un pam de la soca.
- 836 **estronxar** *v tr*
Fer malbé, una pedregada, una calcigada, etc., els conreus o els sembrats.
- 837 **estructura** *f*
es estructura f
Característica física essencial d'un sòl segons la manera d'unir-se les partícules.
- 838 **estructura agrària** *f*
es estructura agraria f
Disposició del territori tenint en compte el règim agrari, l'estructura territorial, la grandària de les explotacions agrícoles segons el tipus d'agricultura i l'estructura social i el condicionament de les parcel·les.
- 839 **estructuració** *f*
es estructuración f
Constitució d'una estructura en el sòl.
- 840 **etiolament** *m*
sin. compl. afilement m
es ahilamiento m
es etiolación m
Allargament anormal de la planta a causa de la poca llum, que es caracteritza per l'allargament dels entrenusos i la decoloració per manca de clorofil·la.
- 841 **etiolar-se** *v pron*
sin. compl. afilel-se v pron
es ahilarse v pron
es etiolizarse v pron
Allargar-se anormalment una planta per manca de llum.
- 842 **euga** *f*
veg. egua f
- 843 **Europa verda** *f*
es Europa verde f
Denominació dels països del Mercat Comú quan es consideren els problemes agrícoles.
- 844 **evapotranspiració** *f*
es evapotranspiración f
Quantitat d'aigua que passa a l'atmosfera per evaporació directa i per transpiració de les plantes.
- 845 **evapotranspiròmetre** *m*
es evapotranspirómetro m
Aparell constituït per un recipient ple de terra amb vege-

exantema

tació que serveix per mesurar l'evapotranspiració.

- 846 **exantema** *m*
es exantema m

Malaltia dels cítrics relacionada amb la carència de coure, que es caracteritza per l'erupció de pústules rogenques i gomoses a les branques i a les fulles.

- 847 **excoriosi** *f*
es excoriosis m

Malaltia de la vinya que clivella la base dels sarments.

- 848 **èxode rural** *m*
es éxodo rural m

Migració total o parcial de la població de les zones rurals, especialment de la població agrícola, cap a les ciutats.

- 849 **exostosi** *f*
es exostosis f

Protuberància anormal en el tronc d'un arbre, generalment de caràcter patològic.

- 850 **explantació** *f*
es explanto m

Fragment de planta de dimensions variables utilitzat per iniciar un cultiu in vitro.

- 851 **explotació a temps parcial** *f*
es explotación a tiempo parcial f

Explotació agrícola en què les feines d'explotació es compaginen amb activitats externes, generalment en la indústria.

- 852 **explotació agrícola** *f*
es explotación agrícola f

Conjunt d'instal·lacions i activitats aplicades al funcionament d'una empresa agrícola o industrial al llarg de tot el procés de producció i comercialització.

- 853 **explotació capitalista** *f*
es explotación capitalista f

Explotació agrícola en què els treballadors són principalment assalariats.

- 854 **explotació comercial** *f*
es explotación comercial f

Explotació agrícola els productes de la qual es destinen al mercat per obtenir-ne beneficis.

- 855 **explotació complexa** *f*
es explotación compleja f

Explotació agrícola dedicada a productes molt variats.

- 856 **explotació d'autosubsistència** *f*
es explotación de autosubsistencia f

Explotació agrícola els productes de la qual es destinen

exclusivament a mantenir els propietaris i els treballadors.

857 **explotació directa** *f*

es explotación directa f

Explotació agrícola gestionada directament pel propietari de les terres.

858 **explotació especialitzada** *f*

es explotación especializada f

Explotació agrícola que es dedica exclusivament a un sol producte.

859 **explotació estatal** *f*

es explotación estatal f

Explotació agrícola en què els treballadors depenen de l'estat, que n'és el propietari.

860 **explotació familiar** *f*

es explotación familiar f

Explotació agrícola en què el propietari i la seva família són els treballadors principals.

861 **explotació indirecta** *f*

es explotación indirecta f

Explotació agrícola gestionada per una persona que no n'és la propietària.

862 **exsecallador** –a *m i f*

sin. esporgador –a m i f

863 **exsecallar** *v tr*

sin. esporgar v tr

864 **exsudació** *f*

sin. compl. lacrimació f

es lacrimación f

Emissió de líquid en forma de gotes a través de les ferides de les plantes.

865 **exsudat** *m*

es exudado m

Líquid més o menys dens que surt de les lesions de les plantes.

866 **extirpadora** *f*

es extirpador m

Màquina agrícola que serveix per tallar la terra i les arrels de les herbes.

F

867 **falç** *f*
es hoz *f*

Eina que serveix per segar o tallar l'herba, formada per una fulla de ferro acerat corbada, tallant o dentada a la seva part còncaua, amb un dels extrems acabat en punxa i l'altre introduït dins un mànec de fusta.

868 **falç bosquera** *f*
es podadera *f*

Falç molt resistent, amb un mànec llarg i dos tallants, que s'emptra per tallar les branques dels arbres.

869 **falcella** *f*
sin. corbella *f*

870 **falçó** *m*
sin. compl. podadora de fulla *f*
es hocino *m*

Podadora que té la forma d'una falç petita, d'una paleta o d'una espàtula, i que s'utilitza per tallar herbes, per empeltar i per veremar.

871 **falsa tinya del blat** *f*
sin. cuc del blat *m*

872 **fanga** *f*
es laya *f*

Eina que serveix per remoure la terra composta d'una pala o forca de ferro de dues o més pues a l'extrem i un mànec.

873 **fangada** *f*

Quantitat de terra que es remou o s'alça d'una vegada amb la fanga.

874 **fangar** *v tr*
es layar *v tr*

Remoure la terra amb la fanga.

875 **farina d'ossos** *f*
es harina de huesos *f*

Farina obtinguda de la maceració d'ossos d'animals descarnats i assecats que s'emptra com a adob agrícola i per alimentar el bestiar i l'aviram.

876 **fasciació** *f*
es fasciación *f*

Anomalia de les plantes que consisteix en l'aplanament de tiges, branques o arrels, generalment causada per alteracions en el metabolisme.

877 **fastigiat -ada** *adj*
es fastigiado -da *adj*

Dit dels arbres que tenen les branques dretes i acostades al tronc, de manera que la capçada acaba en punta.

- 878 **favater** *m*
es garbillo [para habas] m
 Garbell que s'utilitza per porgar faves.
- 879 **feixa** *f*
sin. bancal m
- 880 **fem** *m*
es estiércol m
 Adob fet amb excrements d'animals domèstics d'una explotació agrícola i palla, més o menys fermentat.
Nota: Usat generalment en plural, *fems*.
- 881 **femer** *m*
es estercolero m
 Lloc on es depositen els fems perquè fermentin.
- 882 **fenc** *m*
es heno m
 Farratge sec, sotmès a un procés de fenificació, que pot conservar-se emmagatzemat, per consumir-lo el bestiar posteriorment.
- 883 **fenificació** *f*
es henaje f
 Procés d'asseccament al sol pel qual es transforma el farratge verd acabat de segar en fenc destinat a emmagatzemar-se per a un consum posterior.
- 884 **fenificar** *v tr*
es henificar v tr
 Assecar el farratge fresc escampat al sol per conservar-lo com a fenc.
- 885 **fenologia** *f*
es fenología f
 Branca de l'ecologia que estudia les variacions atmosfèriques en relació amb la vida dels animals i de les plantes.
- 886 **ferida** *f*
es herida f
 Esquinçament dels teixits vegetals.
- 887 **feridura de la vinya** *f*
sin. feridura dels ceps f
sin. llampat dels ceps m
es yesca f
 Malaltia de la vinya causada per un fong que provoca la dessecació dels ceps.
- 888 **feridura dels ceps** *f*
sin. feridura de la vinya f
- 889 **fermentació** *f*
es fermentación f
 Procés de descomposició de substàncies orgàniques pels enzims de llevats, bacteris o fongs, que pot produir despreniment de gasos.

fermentar

890 **fermentar** *v tr*
es fermentar v tr

Produir la fermentació d'una substància.

891 **ferradura** *f*
es herradura f

Peça estreta de ferro que s'adapta a les peüngles dels equins o dels bovins, a les quals es fixa amb claus, amb la finalitat de protegir-les.

892 **ferrar** *v tr*
es herrar v tr

Clavar les ferradures a les peüngles de les bèsties.

893 **fèril** *adj*
es fétil adj

Dit de la terra que produeix collites abundants.

894 **fèril** *adj*
es fétil adj

Dit d'un període de temps durant el qual la terra produeix fruits abundants.

895 **fertilitat** *f*
es fertilidad f

Capacitat del sòl per produir collites més o menys abundants.

896 **fertilitat adquirida** *f*
es fertilidad adquirida f

Fertilitat d'un sòl la capacitat de producció del qual és el resultat d'un conreu prolongat.

897 **fertilitat natural** *f*
es fertilidad natural f

Fertilitat d'un sòl la capacitat de producció del qual és inherent i depèn únicament de la pròpia qualitat del sòl.

898 **fertilització** *f*
sin. adobament m

899 **fertilitzant** *m*
sin. adob m

900 **fertilitzar** *v tr*
sin. adobar v tr

901 **fertirrigació** *f*
es fertirrigación f

Tècnica d'adobament que consisteix a aplicar els fertilitzants químics dissolts en l'aigua de regar.

902 **fes** *m*
es azadón m

Aixada que té el ferro amb punta o boca estreta per un costat i amb escarpell o tallant per l'altre.

903 **figueral** *m*
sin. figuerar m
es higueral m

Parcel·la plantada de figueres de moro, destinades princi-

palment a l'alimentació del bestiar porcí.

- 904 **figueraler** –a *m i f*
es recogedor –ra de higos *m y f*
 Persona que treballa en un figueral, especialment a collir les figues o assecar-les.

- 905 **figuerar** *m*
sin. figueral m

- 906 **filera** *f*
sin. compl. renglera f
es hilera f
es liño m
 Conjunt d'arbres o d'altres plantes situats l'un al costat de l'altre formant una línia.

- 907 **filiforme** *adj*
es filiforme adj
 Dit del segment o de l'òrgan llarg i prim com un fil.

- 908 **fillol** *m*
sin. tany m
es renuevo m
es retoño m
es vástago m
 Brot que surt a la base de la tija principal de determinades plantes i que es pot emprar per a la seva multiplicació.

- 909 **fil·loxera** *f*
es filoxera f

Malaltia de la vinya causada per un insecte homòpter de la família *Phylloxeridae*, que ataca les arrels i les fulles del cep.

- 910 **filoptosi** *f*
es filoptosis f

Defoliació precoç d'una planta a causa d'una temperatura excessiva, com a mecanisme de defensa per disminuir la respiració.

- 911 **fisiogènic** –a *adj*
es fisiogénico –ca *adj*

Dit de la malaltia d'una planta causada per factors ambientals o fisiològics i no per paràsits.

- 912 **fitiatria** *f*
es fitiatria f

Ciència que estudia els mètodes de tractament dels vegetals que pateixen alguna malaltia o alguna plaga.

- 913 **fitoalexina** *f*
es fitoalexina f

Substància antibiòtica produïda en gran quantitat per les plantes superiors en resposta a una infecció per fongs o a factors ambientals adversos.

- 914 **fitocida** *m*
es fitocida m

fitofàrmac

Producte capaç de matar certes plantes o llavors o d'impedir-ne el desenvolupament.

Nota: Són fitocides els arboricides, els herbicides i els fungicides.

915 **fitofàrmac** *m*

es fitofármaco m

Producte emprat per combatre les malalties i les plagues de les plantes.

916 **fitofarmàcia** *f*

sin. fitofarmacologia f

es fitofarmacia f

Ciència que estudia els productes emprats per protegir els vegetals contra les malalties i els paràsits.

917 **fitofarmacologia** *f*

sin. fitofarmàcia f

918 **fitohormona** *f*

sin. compl. hormona vegetal f

es fitohormona f

Hormona que controla el desenvolupament dels vegetals.

919 **fitopatogen -ògena** *adj*

es fitopatògeno -na adj

Dit de l'agent que provoca una malaltia a les plantes.

920 **fitopatogènesi** *f*

es fitopatogénesis f

Seqüència d'esdeveniments durant el procés de malaltia infecciosa dels vegetals, entre el contacte d'un agent patògen amb un hoste receptiu i la multiplicació final del patògen.

921 **fitopatologia** *f*

es fitopatología f

Ciència que estudia les malalties de les plantes, que poden ser causades per virus, paràsits vegetals, agents animals o també per factors ambientals.

922 **fitoregulador** *m*

sin. regulador de creixement m

es fitorregulador m

es regulador de crecimiento m

Substància química natural o sintètica que, en concentracions molt baixes, s'aplica a les plantes per accelerar-ne el desenvolupament o per retardar-lo.

923 **fitosanitari** *m*

veg. pesticida m

924 **fitosanitari -ària** *adj*

es fitosanitario -ria adj

Dit del producte o utensili que s'utilitza en el tractament de les malalties vegetals.

925 **fitotècnia** *f*

es fitotecnica f

- Part de l'agronomia que estudia els processos de producció de les plantes de conreu.
- 926 **fitotòxic** –a *adj*
es fitotóxico –ca *adj*
 Dit d'una substància tòxica per a les plantes.
- 927 **fitotoxicitat** *f*
es fitotoxidad *f*
 Capacitat d'un compost químic per produir danys a les plantes.
- 928 **fitotró** *m*
es fitotró *m*
 Instal·lació on s'estudia la influència de les condicions climàtiques, com la llum, la temperatura i els elements nutritius, sobre el desenvolupament de les plantes.
- 929 **flavedo** *m*
es flavedo *m*
 Pell externa dels fruits cítrics.
Nota: En el fruit immadur és verd intens, però quan és madur torna de color groc, com la llimona, o ataronjat, com la taronja.
- 930 **floració** *f*
es floración *f*
 Procés de desenvolupament de les flors comprès des de l'obertura de la primera flor fins al marcimement de la darrera.
- 931 **floricultor** –a *m i f*
es floricultor –ra *m y f*
 Persona que es dedica a la floricultura.
- 932 **floricultura** *f*
es floricultura *f*
 Branca de l'horticultura que tracta del conreu de les flors.
- 933 **floridura** *f*
sin. compl. podridura *f*
es podredumbre *f*
 Capa de vegetació, sovint vellutada i pulverulenta, que es forma sobre la superfície d'òrgans carnosos, arrels o fusta de les plantes superiors, causada per fongs ficomicets sapròfits.
- 934 **floridura blanca** *f*
es moho común *m*
 Floridura causada pel fong *Mucor mucedo* que ataca sobretot la fruita.
- 935 **floridura blava** *f*
es moho azul *m*
 Floridura causada pel fong *Penicillium italicum* que parasita els cítrics.
- 936 **floridura verda** *f*
es moho verde *m*
 Floridura causada pel fong *Penicillium digitatum*, que forma vegetació principalment sobre les taronges i les llimones.

fogal

- 937 **fogal** *m*
Malaltia causada per fongs paràsits que causen el podriment de l'escorça d'alguns arbres com l'olivera o l'alzina surera.
- 938 **foliar** *adj*
es foliar adj
Relatiu o pertanyent a la fulla.
- 939 **foliocel·losi** *f*
es foliicelosis f
Malaltia dels cítrics que es caracteritza per l'esgrogueïment parcial de les fulles a les zones internervials.
- 940 **font** *m*
Ferida d'un arbre d'on surt un suc més o menys aigualós.
- 941 **foravila** *m*
sin. camp m
- 942 **forca** *f*
es horca f
Eina de dues o més puntes llargues en un extrem i un mànec llarg, que serveix per apilotar, regirar palla o fems i també per carregar garbes.
- 943 **forcat** *m*
es aviento m
Forca gran que s'utilitza per tirar l'herba o la palla al paller o al carro.
- 944 **formiguer** *m*
sin. compl. boïc m
sin. compl. boïga f
es chamicera f
Terra artigada cremant feixos de llenya o de brossa i conreada de bell nou després d'uns anys de tenir-la inculta.
- 945 **fort** *-a adj*
es fuerte adj
Dit d'una terra compacta, argilosa, mala de treballar.
- 946 **fosfatar** *v tr*
es fosfatar v tr
Adobar una terra o un conreu amb fosfats.
- 947 **fotosíntesi** *f*
es fotosíntesis f
Conjunt de reaccions que serveixen per sintetitzar composts orgànics, a partir de composts inorgànics, mitjançant l'energia lumínica.
- 948 **fracció** *f*
es fracción f
Porció d'un sòl els components de la qual estan compresos entre uns límits determinats de magnituds.
- 949 **fracció arena** *f*
sin. fracció sorra f
es fracción arena f

Fracció de partícules mida arena present en un sòl, compresa entre 2 i 1/16 mm.

- 950 **fracció argila** *f*
es fracción arcilla f

Fracció de partícules mida argila present en un sòl, inferior a 1/256 mm.

- 951 **fracció llim** *f*
es fracción limo f

Fracció de partícules mida llim present en un sòl, compresa entre 1/16 i 1/256 mm.

- 952 **fracció mecànica** *f*
es fracción mecánica f

Porció que queda d'una mostra de sòl, després d'extreure'n la matèria orgànica, els carbonats i les sals solubles.

- 953 **fracció sorra** *f*
sin. fracció arena f

- 954 **frau** *m*
es almanta f
es entreliño m

Espai que queda entre dos arbres o dues plantes o entre dues fileres de plantes en un camp o en un hort.

- 955 **fre** *m*
es freno m

Instrument de ferro en forma d'anella al qual es lliguen les

regnes, que es posa a la boca del cavall i serveix per subjectar-lo i menar-lo.

- 956 **fresa** *f*
es fresa f

Peça rotativa dels motocultors, constituïda per uns ganxos corbats, muntats sobre un eix giratori, que treballen el sòl.

- 957 **fresar** *v tr*
es fresar v tr

Passar la fresa per un camp.

- 958 **front peoner** *m*
es frente pionero m

Zona en què s'inicia el procés d'explotació agrícola, que separa les regions que no han estat llaurades mai de les ja explotades.

- 959 **fructícola** *adj*
es frutícola adj

Relatiu o pertanyent a la fructicultura.

- 960 **fructicultor** *-a m i f*
es fruticultor -ra m y f

Persona que es dedica a la fructicultura.

- 961 **fructicultura** *f*
es fructicultura f

Branca de l'agricultura que es dedica a l'estudi i al conreu d'arbres i plantes fruiters.

fructificació

- 962 **fructificació** *f*
es fructificación f
 Procés de formació del fruit.
- 963 **fructificació** *f*
es fructificación f
 Òrgan esporífer de les criptògames.
- 964 **fructificar** *v intr*
es fructificar v intr
 Produir fruit.
- 965 **fructificar** *v intr*
es fructificar v intr
 Produir espores o llavors.
- 966 **fruit** *m*
es fruto m
 Òrgan de les angiospermes, originat pel desenvolupament de l'ovari, que conté les llavors i contribueix a la seva disseminació.
- 967 **fruita** *f*
es fruta f
 Producte comestible d'alguns vegetals.
- 968 **fruiter** *-a adj*
es frutal adj
 Dit de la planta o de l'arbre que es conrea especialment per a la producció de fruita.
- 969 **fruiterar** *m*
es campo de frutales m
es plantación de frutales f
 Camp plantat d'arbres fruiters.
- 970 **frumentari** *-ària adj*
es frumentario -ria adj
 Relatiu al blat i als altres cereals, sobretot en relació amb el comerç i l'abastament públic.
- 971 **fuet** *m*
es látigo m
es zurriago m
 Corda o corretja petita, fixada a un mànec, amb què es colpeja els cavalls, els muls i altres bísties.
- 972 **fullar** *v intr*
es hojecer v intr
 Treure fulla, els arbres.
- 973 **fumagina** *f*
sin. mascara de l'olivera f
sin. negre m o f
sin. socarrell m
es negrilla f
 Malaltia, principalment de l'olivera, que cobreix l'arbre d'un polsim negre, causada per diversos fongs.
- 974 **fumigació** *f*
es fumigación f
 Desinfecció d'un camp, d'un conreu o d'un local mitjançant fum, gas o vapor produïts per substàncies químiques.

- 975 **fumigador** *m*
es fumigador m
 Aparell que s'utilitza per escampar el fum o el vapor produït per substàncies químiques.
- 976 **fumigant** *m*
es fumigante m
 Substància que, convertida en gas, s'empra per exterminar microorganismes, insectes i rosegadors.
- 977 **fumigar** *v tr*
es fumigar v tr
 Desinfectar un camp, un conreu o un local mitjançant fum, gas o vapor produïts per substàncies químiques.
- 978 **fúngic -a** *adj*
es fúngico -ca adj
 Relatiu o pertanyent als fongs.
- 979 **fungicida** *m*
es fungicida m
- Substància emprada per combatre infeccions fúngiques en animals i vegetals.
- 980 **fusariosi vascular** *f*
sin. compl. traqueofusariosi f
es fusariosis vascular f
es traqueofusariosis f
 Malaltia vascular de les plantes produïda per fongs del gènere *Fusarium*, que produeix la necrosi del xilema i el marciament general de la planta.
- 981 **fustal** *m*
es fustal m
 Classe natural d'edat formada per troncs de diàmetre normal de més de 20 centímetres.
- 982 **fustell** *m*
es pasador de yugo m
 Passador que subjecta l'ansí al jou.

G

- 983 **gaiato** *m*
es cayado m
Bastó corbat per un extrem.
- 984 **gala** *f*
sin. cecidi m
- 985 **galet** *m*
es telón m
Tros d'una branca que queda a l'arbre després de podar-lo.
- 986 **gallinassa** *f*
es gallinaza f
Excrement de gallina o d'aus de corral en general que s'utilitza com a adob.
- 987 **ganivet d'empeltar** *m*
es navaja de injertar m
Ganivet que s'utilitza per fer empelts, especialment empelts d'escut.
- 988 **ganxo** *m*
es gancho m
Peça de material dur, generalment de metall, corba i acabada en punta, que serveix per penjar-hi, agafar-hi o per estirar-hi alguna cosa.
- 989 **garangola** *f*
es alcorque m
es socava f
- 990 **garba** *f*
es haz m
Feix d'espigues tallades.
- 991 **garbejar** *v intr*
es barcinar v intr
Traginar les garbes amuntegades del camp a l'era.
- 992 **garbell** *m*
es criba f
Sedàs mecànic dotat de moviment vibratori, que s'empra per separar les impureses de sòlids granulats.
- 993 **garbella** *f*
es arel m
Garbell gros.
- 994 **garbellador -a** *m i f*
es cribador -ra m y f
Persona que es dedica a garbellar especialment el blat.
- 995 **garbellador -a** *adj*
es cribador -ra adj
Dit de l'aparell que serveix per garbellar.

- 996 **garbelladures** *f pl*
veg. **porgueres** *f pl*
- 997 **garbellar** *v tr*
sin. **porgar** *v tr*
es cribar *v tr*

Netejar el blat o altres llavors amb el garbell per eliminar-ne impureses o per seleccionar-ne el gruix.
- 998 **garbera** *f*
es garbera *f*
es hacina *f*

Conjunt de garbes col·locades ordenadament.
- 999 **garberar** *v intr*
es hacinar *v tr*

Col·locar les garbes en garberes.
- 1000 **garbís** *m*
es tamó *m*

Pols o palla menuda provinent de la batuda.

Nota: Usat generalment en plural, *garbissos*.
- 1001 **garriguer** *-a m i f*
veg. **guarda forestal** *m i f*
- 1002 **garrofera** *f*
sin. **garrovera** *f*
es almacén de algarrobas *m*

Lloc tancat on es guarden les garroves.
- 1003 **garrotador** *m*

Peça de fusta corbada que serveix per lligar-hi la corda i estrènyer la càrrega d'un carro, d'una bístia, etc.
- 1004 **garrovera** *f*
sin. **garrofera** *f*
- 1005 **gavell** *m*
es gavilla *f*

Conjunt de sarments.
- 1006 **gavella** *f*
es gavilla *f*

Feix petit de cereals que el segador pot encloure dins la mà i que després formarà una garba.
- 1007 **gaveta** *f*
es hoyo [rectangular] *m*

Clot rectangular més o menys llarguer, fet en el camp, on han de plantar un arbre i principalment un cep.
- 1008 **gavilans** *m pl*
sin. **arpiots** *m pl*
- 1009 **gemma** *f*
sin. **borró** *m*
- 1010 **generós** *-osa adj*

Dit d'un sòl molt productiu.
- 1011 **genivó** *m*

Llenca de terra que queda sense llaurar entre solc i solc.

genollera

- 1012 **genollera** *f*
es rodillera f
Peça de cuir que es posa als genolls del cavall per evitar que es lesioni si cau.
- 1013 **germinació** *f*
es germinación f
Pas d'una llavor a planta adulta, que s'esdevé en les condicions ambientals favorables.
- 1014 **germinador** *m*
es germinador m
Aparell o recipient destinat a col·locar-hi les llavors que es volen fer germinar.
- 1015 **germinador** *m*
es germinador m
Local il·luminat, amb la temperatura i la humitat controlades, on es dipositen patates o altres tubercles destinats a servir de productors de noves plantes.
- 1016 **germinar** *v intr*
es germinar v intr
Començar, una llavor o una espora, el procés de desenvolupament.
- 1017 **gibberel·lina** *f*
es giberelina f
Grup de fitohormones produïdes pel fong *Gibberella fujikuroi* i per les cèl·lules de les plantes superiors, que s'utilitzen per estimular el creixement, la germinació, l'espigueig i la partenocàrpia.
- 1018 **glanera** *f*
es granero para bellotas m
Lloc destinat a guardar-hi els aglans.
- 1019 **gleosporiosi** *f*
es gleosporiosis f
Malaltia de les plantes causada per fongs del gènere *Gloeosporium*.
- 1020 **gomosi** *f*
es gomosis f
Malaltia dels arbres, especialment dels fruiters, que es caracteritza per la presència de nòduls gomosos a l'escorça i als fruits, com a reacció a un medi desfavorable, com l'excés d'aigua en un sòl impermeable, l'efecte de les gelades o la presència de fongs i bacteris.
- 1021 **gotim** *m*
sin. singló m
es carpa f
es gajo m
Porció de raïm formada per uns quants grans.
- 1022 **gotim** *m*
sin. singló m

es cencerrón m
es redrojo m

Raïm petit, no madur, que queda sense collir quan es fa la veremada.

1023 **gra m**
es grano m

Fruit o llavor dels cereals.

1024 **gra de raïm m**
veg. baia f

1025 **gram m**
es grama f

Planta herbàcia de la família de les gramínies, de tiges postrades o ascendents, d'inflorescència digitada, formada per espiguetes linears, comuna en camps sembrats, mala d'esvaïr i perjudicial per a les plantacions.

1026 **gramínies fpl**
es gramíneas fpl

Família de plantes generalment herbàcies entre les quals destaquen els cereals.

1027 **granejar v tr**
es granear v tr

Escampar el gra en un terreny.

1028 **graner m**
es granero m

Espai d'una construcció agrícola on s'emmagatzemen el gra i els farratges.

1029 **granís m**
es ahechadura f
es granzas fpl

Conjunt de grans petits caiguts d'una planta que no s'aprofiten.

Nota: El plural de *granís* és *granissos*.

1030 **granja f**
sin. mas f
sin. masia f
sin. possessió f
es granja f
es predio m

Casa de camp amb una porció gran de terreny destinada a la producció agrícola i ramadera.

1031 **grapís m**
es granzones m pl

Palla menuda i arestes esbocinats, mesclats amb gra brut o terra, que queden després de porgar els cereals.

Nota: El plural de *grapís* és *grapissos*.

1032 **gropera f**
es baticola f

Corretja que surt de la part de darrere de la sella i acaba en un trau per on es fa passar la coa de l'animal.

1033 **gualdrapa f**
es gualdrapa f

guano

Manta de tela llarga amb corretges que s'usa per protegir i adornar la gropa d'una cavalcadura.

- 1034 **guano** *m*
es guano m

Substància formada per excrements i cadàvers d'ocells marins que s'utilitza com a adob.

- 1035 **guarda forestal** *m i f*
sin. guardabosc m i f
sin. compl. garriguer -a m i f
es guarda forestal m y f
es guardabosque m y f
es guardabosques m y f

Persona encarregada de guardar els boscos d'un territori.

- 1036 **guardabosc** *m i f*
sin. guarda forestal m i f

- 1037 **guaret** *m*
es barbecho m

Sistema de conreu que consisteix a deixar la terra sense sembrar durant un o més anys perquè reposi.

- 1038 **guaret forestal** *m*
es barbecho forestal m

Tècnica que consisteix a deixar en repòs durant un temps una parcel·la de bosc netejada i conreada perquè torni a repoblar-se naturalment i es reconstitueixi el bosc.

Nota: Aquesta tècnica és pròpia de països tropicals.

- 1039 **guaretar** *v tr*
es barbechar v tr

Conrear la terra mitjançant el sistema de guaret.

- 1040 **guarniments** *m pl*
es guarniciones f pl

Conjunt de corretges, collar, brides i altres arreus que es posen a un animal de sella per al transport o la feina en general.

- 1041 **guarnir** *v tr*
es aparejar v tr

Posar els guarniments a un animal de tragí.

- 1042 **guia** *f*
es guía f

Cavalleria enganxada al davant de tot en un tir de vuit o més animals.

H

- 1043 **haveria** *f*
veg. **animal de bast** *m*
- 1044 **hectàrea** *f*
es hectàrea *f*
Mesura de superfície equivalent a cent àrees o deu mil metres quadrats.
- 1045 **heliosi** *f*
es heliosis *f*
Alteració que es produeix en una planta exposada molt de temps al sol, especialment en el cas d'una planta d'ombra o després d'unes condicions de poca llum.
- 1046 **helmintosporiosi** *f*
es helmintosporiosis *f*
Malaltia de les plantes causada per fongs del gènere *Helminthosporium*, molt corrent en conreus de cereals, que provoca taques allargades en forma d'estries en un principi incolores i després d'un temps negres.
- 1047 **herbassejar** *v intr*
veg. **herbejar** *v intr*
- 1048 **herbatge** *m*
es prado *m*
Lloc cobert d'herba.
- 1049 **herbejar** *v intr*
sin. compl. **herbassejar** *v intr*
es herbajar *v intr*
es herbajear *v intr*
Pasturar, el bestiar, l'herba dels prats.
- 1050 **herbera** *f*
es henal *m*
es henil *m*
Lloc on es guarda l'herba.
- 1051 **herbicida** *m*
es herbicida *m*
Producte químic que s'utilitza per destruir les males herbes.
- 1052 **hèrnia de la col** *f*
es hernia de la col *f*
Malaltia de les crucíferes causada pel fong *Plasmodiophora brassicae*, que es caracteritza per l'aparició d'uns bonys a l'arrel i al coll de la planta de la col, que es panseix i mor.
- 1053 **heterosi** *f*
sin. compl. **vigor híbrid** *m*
es heterosis *f*
es vigor híbrid *m*
Augment del vigor general de la descendència híbridògena respecte de la parental.

heterosporiosi

- 1054 **heterosporiosi** *f*
es heterosporiosis f
Malaltia dels clavells i algunes plantes bulboses, causada per fongs del gènere *Heterosporium*, que provoca taques a les fulles.
- 1055 **hexaclorobenzè** *m*
es hexaclorobenceno m
Producte fungicida obtingut per cloració enèrgica del benzè i d'alguns alquibenzens.
- 1056 **híbrid** *m*
es híbrido m
Animal o planta que procedeix de l'encreuament de dos individus genèticament diferents.
- 1057 **híbrid -a** *adj*
es híbrido -da adj
Dit de l'animal o de la planta que procedeix de l'encreuament de dos individus genèticament diferents.
- 1058 **híbrid doble** *m*
es híbrido doble m
Híbrid resultat de l'encreuament entre dos híbrids simples.
- 1059 **híbrid simple** *m*
es híbrido simple m
Híbrid resultat de l'encreuament entre dues línies pures
- obtingudes per autofecundació natural o artificial.
- 1060 **hibridació** *f*
es hibridación f
Procés de creació d'híbrids.
- 1061 **hibridar** *v tr*
es hibridar v tr
Produir híbrids artificialment a partir d'individus d'espècies distintes.
- 1062 **hibridar-se** *v pron*
es hibridar-se v pron
Produir-se híbrids espontàniament.
- 1063 **hidràulica agrícola** *f*
es hidráulica agrícola f
Ciència i tècnica que s'ocupa de la utilització agrícola de l'aigua.
- 1064 **hidroponia** *f*
es hidroponía f
Conreu de plantes en un sòl estèril regat amb una solució aquosa que conté tots els productes minerals necessaris per al desenvolupament de les plantes.
- 1065 **hifa** *f*
es hifa f
Cadascun dels elements filamentosos que constitueixen el miceli de la majoria dels fongs.

- 1066 **hivernacle** *m*
es invernadero m
 Construcció amb coberta i parets translúcides, on es conreen les plantes amb les condicions més favorables per escurçar-ne el cicle productiu o per preservar-les contra l'acció del fred.
- 1067 **hora d'aigua** *f*
es hora de agua f
 Quantitat d'aigua de regar que passa en una hora per un rec o un conducte.
- 1068 **hormona vegetal** *f*
veg. fitohormona f
- 1069 **hort** *m*
 Mesura de superfície que equival a la setzava part d'una quarterada, equivalent a 443,94 m².
- 1070 **hort** *m*
es huerto m
 Tros de terra no gaire extens on es conreen especialment hortalisses i arbres fruiters.
- 1071 **horta** *f*
es huerta f
 Terra de regadiu destinada al conreu d'hortalisses, arbres fruiters, plantes industrials o farratges.
- 1072 **hortal** *m*
es cortinal m
 Hort tancat de paret.
- 1073 **hortalissa** *f*
es hortaliza f
 Planta herbàcia comestible que es conrea en els horts.
- 1074 **horticultor** -a *m i f*
sin. compl. hortolà -ana m i f
es horticultor -ra m y f
 Persona dedicada a l'horticultura.
- 1075 **horticultura** *f*
es horticultura f
 Branca de l'agricultura que s'ocupa de les tècniques i els mètodes en el conreu de verdures, llegums i fruita.
- 1076 **hortolà** -ana *m i f*
veg. horticultor -a m i f
- 1077 **humífer** -a *adj*
es humífero -ra adj
 Dit d'un sòl ric en humus.
- 1078 **humitejar** *v tr*
es humedecer v tr
 Regar una planta molt lleugerament amb polvoritzadors, especialment les llavors i les petites plantes dels viviers.
- 1079 **humus** *m*
es humus m

humus brut

Matèria orgànica, d'origen vegetal i animal, que es troba a la capa superficial d'un sòl.

- 1080 **humus brut** *m*
sin. humus mor m
es humus bruto m
es humus mor m

Humus fullós o fibrós creat en condicions d'aerobiosi i format en un medi biològicament poc actiu i àcid, en una vegetació resinosa i sobre roques silícies.

- 1081 **humus cru** *m*
es humus crudo m

Humus poc descompost i de natura àcida.

- 1082 **humus móder** *m*
es humus moder m

Humus de tipus intermedi entre l'humus brut i l'humus mull, creat en condicions d'aerobiosi.

- 1083 **humus mor** *m*
sin. humus brut m

- 1084 **humus mull** *m*
es humus dulce m
es humus mull m

Humus grumós i terrossenc creat en condicions d'aerobiosi i format en un medi biològicament actiu i amb un pH pròxim al neutre.

- 1085 **incisió anular** *f*
es incisión anular f
 Operació que consisteix a tallar un fragment anular d'escorça de les vinyes i dels arbres fruiters per incrementar-ne la floració i la fructificació i afavorir-ne l'engrossiment dels fruits.
- 1086 **inclusió** *f*
 Tractament d'una mostra de sòl amb productes aglutinants per poder-ne fer talls microscòpics.
- 1087 **incompatibilitat** *f*
es incompatibilidad f
 Impossibilitat de fecundació entre varietats.
- 1088 **índex foliar** *m*
es índice foliar m
 Suma de l'àrea foliar d'una població vegetal que habita en una àrea determinada.
- 1089 **inflorescència** *f*
es inflorescencia f
 Sistema de ramificació que produeix un conjunt de flors sobre un mateix eix.
- 1090 **ingení** *m*
es ingenio de azúcar m
 Finca amb una plantació de canya de sucre i una indústria per obtenir-ne el sucre.
- 1091 **injector** *m*
es inyector m
 Aparell d'ús agrícola que s'utilitza per injectar en profunditat, directament en el sòl, productes químics.
- 1092 **insecticida** *m*
es insecticida m
 Producte emprat per eliminar els insectes nocius per a l'home, els conreus i els productes alimentaris.
- 1093 **insectífug** *-a adj*
es insectífugo -ga adj
 Dit del producte que repel·leix els insectes.
- 1094 **intercultiu** *m*
 Cultiu d'una planta devora una altra de dues espècies diferents que no competeixen l'una amb l'altra durant el mateix interval de temps.
- 1095 **irrigació** *f*
veg. regatge m
- 1096 **irrigar** *v tr*
veg. regar v tr

J

- 1097 **jaç protector** *m*
es abrigo vegetal m
 Coberta de fulles, de palla o d'una altra matèria orgànica feta per protegir el sol, per conservar-ne la humitat, per contenir el creixement de les males herbes o com a protecció contra el fred.
- 1098 **jardinatge** *m*
Conreu de jardins.
- 1099 **jardiner** –a *m i f*
es jardinero –ra m y f
 Persona que es dedica al conreu i al manteniment dels jardins.
- 1100 **jardineria** *f*
es jardinería f
 Activitat artesana que s'ocupa de conrear els jardins i de conservar-los.
- 1101 **jornal** *m*
es yugada m
 Mesura de superfície agrària que correspon a l'extensió de terra que pot llaurar-se en un dia normal de feina.
- 1102 **jou** *m*
es yugo m
 Peça de fusta o de metall, més o menys corbat, amb què es junyeixen els animals pel cap o pel coll a l'arada o al carro.
- 1103 **jouell** *m*
es camella f
es gamella f
 Cadascuna de les dues meitats del jou, a la qual va junyit un animal.
- 1104 **jova** *f*
es yunta f
 Parella de bous junyits per llaurar.
- 1105 **jovada** *f*
es yugada f
 Mesura agrària de superfície equivalent a l'extensió de terra que una parella de bous pot llaurar en una jornada.
- 1106 **jull** *m*
es cizaña f
es joyo m
 Planta gramínia de l'espècie *Lolium temulentum* que creix espontàniament en els camps de cereals, les llavors de la qual són metzinoses.
- 1107 **juller** *m*
es triguero [para eliminar la cizaña] m
 Garbell utilitzat per separar les llavors del jull del gra dels cereals.
- 1108 **junyir** *v tr*
sin. enjovar v tr

L

- 1109 **lacrimació** *f*
veg. **exsudació** *f*
- 1110 **latifundi** *m*
es latifundio m

Explotació agrària de gran extensió que pertany a un sol propietari.

Nota: S'oposa a minifundi.
- 1111 **lepra** *f*
es lepra f

Malaltia de l'escorça d'alguns arbres fruiters causada per fongs ascomicets del gènere *Taphrina*.
- 1112 **lindà** *m*
sin. lindane m
es lindane m
es lindano m

Insecticida constituït per la mescla de les tres formes isòmeres alfa, beta i gamma de l'hexaclorociclohexà.
- 1113 **lindane** *m*
sin. lindà m
- 1114 **líquid de Knop** *m*
sin. medi de Knop m
es líquido de Knop m

Medi nutritiu per a les plantes amb clorofil·la que conté potassi, nitrogen, oxigen i fòsfor.
- 1115 **lisímetre** *m*
es lisímetro m

Aparell que serveix per mesurar la quantitat d'aigua de pluja que es filtra a través del sòl.
- 1116 **litiasi** *f*
es litiasis f

Malaltia de les peres causada per manca d'humitat i caracteritzada per granulacions dures a la polpa.
- 1117 **lixiviació** *f*
es lixiviación f

Arrossegament, per l'aigua de pluja que circula en sentit descendent, de les matèries solubles o col·loïdals d'un terreny que pot conduir a un procés d'empobriment del sòl.
- 1118 **llaç** *m*
es lazo m

Corda que en un cap té un ull per on passa l'altre cap, que escorrent-se en estirar-lo, fa més petita la baga i serveix per estrènyer o subjectar.
- 1119 **llamburda** *f*
es espolón m

Ram curt i gruixat d'alguns fruiters de llavor acabat amb un borro fructífer.

llampat dels ceps

- 1120 **llampat dels ceps** *m*
sin. feridura de la vinya *f*
- 1121 **llança** *f*
es lanza *f*
Peça allargada, de fusta o de metall, fixada pel seu extrem inferior al joc de davant d'un carruatge, a cada costat del qual s'enganxa un animal de tir.
- 1122 **llançada** *f*
es tiro *m*
Conjunt dels cavalls que s'enganxen a la llança d'un carruatge.
- 1123 **llancer** *m*
es caballo de tiro *m*
Cadascun dels cavalls que van enganxats a la llança d'un carruatge.
- 1124 **llaurada** *f*
es arada *f*
es labor *f*
es labranza *f*
Operació de remoure la terra fent-hi solcs amb l'arada o amb qualsevol altra màquina semblant per deixar-la a punt de sembrar.
- 1125 **llaurador -a** *adj*
es labrador -ra *adj*
Dit de l'animal amb bones condicions per llaurar.
- 1126 **llauradora** *f*
es grada *f*
Instrument compost d'una post amb ganivets que serveix per desfer els terrossos de la terra.
- 1127 **llaurar** *v tr*
es arar *v tr*
es labrar *v tr*
Remoure la terra fent solcs amb l'arada.
- 1128 **llavor** *f*
sin. compl. sement *f*
es semilla *f*
Gra que en diverses formes produeix la planta i que, en caure o ser sembrat, produeix noves plantes de la mateixa espècie.
- 1129 **llecadora** *f*
es caña [para recoger higos chumbos] *f*
Canya oberta en un extrem que serveix per collir figues de moro o una altra fruita sense pujar a l'arbre.
- 1130 **llegó** *m*
sin. lligó *m*
es legón *m*
es ligón *m*
Aixada petita.
- 1131 **llegona** *f*
sin. lligona *f*
es ligona *f*

Aixada amb la peça de ferro molt ampla i quasi quadrada.

1132 **llegum** *m*

es legumbre f

Fruit dehiscent i monocarpel·lar, amb les llavors fixades al llarg de la sutura ventral, característic de les lleguminoses.

1133 **llegum sec** *m*

es legumbre seca f

Llegum que s'ha deixat madurar i assecar a la planta i que es conserva fàcilment després de la collita, com ara els cigrons, les mongetes, les lletilles, etc.

1134 **llegum verd** *m*

es legumbre fresca f

es legumbre verde f

Llegum que s'ha de consumir fresc o que se sotmet a congelació per conservar-lo, com ara les mongetes tendres, les faves tendres i també alguna classe de pèsols tendres.

1135 **lleguminós -osa** *adj*

es leguminoso -sa adj

Dit de les plantes que fan el fruit en llegum.

1136 **llençol** *m*

es tela f

Peça gran, de tela basta, que s'empra especialment per

dormir a l'era o a la pallissa i també per transportar garbes o palla, entre altres usos.

1137 **llendera** *f*

es cordel m

Corda prima de cànem.

1138 **llenyam** *m*

es leña f

Conjunt de la fusta d'un arbre.

1139 **llenyataire** *m i f*

veg. llenyater -a m i f

1140 **llenyater -a** *m i f*

sin. compl. llenyataire m i f

es leñador -ra m y f

Persona que es dedica a fer llenya al bosc.

1141 **llenyar** *m*

es leñera f

es leñero m

Lloc on es guarda la llenya.

1142 **lleuger -a** *adj*

es ligero -ra adj

Dit del sòl que té poca cohesió entre els seus elements, que fa que sigui fàcil de treballar.

1143 **llevat** *m*

es levadura f

Ferment que determina la transformació dels líquids sucrats en líquids alcohòlics.

llevat

- 1144 **llevat** *m*
es levadura f
 Fong unicel·lular que es reprodueix per gemmació, productor d'enzims que provoquen fermentacions en productes orgànics naturals.
- 1145 **lli** *m*
es lino m
 Planta herbàcia de la família de les linàcies (*Linum usitatissimum*), de fulles linears o lanceolades, flors blavoses i fruit en càpsula, del qual s'extreu l'oli de llinosa.
- 1146 **lligador -a** *m i f*
es atador -ra m y f
 Persona que es dedica a lligar les garbes durant la sega.
- 1147 **lligó** *m*
sin. llogó m
- 1148 **lligona** *f*
sin. llogona f
- 1149 **llimella** *f*
sin. veremall m
es podón m
 Ganivet corbat emprat per veremar.
- 1150 **llinosa** *f*
es linaza f
 Llavor del lli.
- 1151 **lloba** *f*
sin. llobada f
es loba f
es lobada f
 Tros de solc sense llaurar per oblit del llaurador o per un obstacle.
- 1152 **lloba** *f*
sin. llobada f
 Clapa d'herba que el bestiar deixa sense pasturar.
- 1153 **llobada** *f*
sin. lloba f
- 1154 **llobada** *f*
sin. lloba f
- 1155 **lloc** *m*
 Explotació agrària menorquina, generalment de tipus familiar.
- 1156 **lloca** *f*
es clueca f
 Gallina que cova.
- 1157 **lloca** *adj*
es modorro -rra adj
 Dit de les pomes, les peres i altres fruites massa madures, amb una consistència blana i els teixits més pròxims al cor enfosquits.
- 1158 **llom** *m*
sin. cavalló m

- 1159 **llongues** *f pl*
es tirantes m pl

Regnes llargues amb què es guia l'animal que llaura o que bat.

- 1160 **lлот** *m*
es lodo m

Fang tou que es forma per la mescla d'aigües corrents o estancades amb la terra.

- 1161 **lluc** *m*
veg. rebrot m

- 1162 **llucar** *v intr*
veg. rebrotar v intr

- 1163 **lluïta biològica** *f*
es lucha biológica f

Mètode de protecció de conreus que es basa en l'ús de depredadors o de paràsits naturals de les espècies perjudicials o en la interferència del seu cicle biològic.

- 1164 **lluïta integrada** *f*
es lucha integrada f

Mètode de protecció de conreus que consisteix en una combinació simultània de la lluïta biològica i la lluïta química.

- 1165 **lluïta química** *f*
es lucha química f

Mètode de protecció de conreus contra les plagues i les malalties contagioses mitjançant l'aplicació de substàncies químiques.

- 1166 **localitzadora** *f*
es localizador m

Adobadora amb un sistema que, en lloc de distribuir-lo per tot el sòl, permet col·locar l'adob en un lloc concret.

- 1167 **lumbricultura** *f*
es lumbricultura f

Cria de cucs de terra, generalment amb la finalitat de destinar-los a la regeneració de terrenys agrícoles.

M

- 1168 **macronutrient** *m*
es macronutriente m
 Element mineral que necessita la planta en quantitats elevades.
Nota: Són macronutrients el nitrogen, el fòsfor, el potassi, el magnesi, el calci i el sofre.
- 1169 **madral** *m*
sin. canal principal m
- 1170 **madrina** *f*
es madrina f
 Corretja o corda que es lliga als musells dels dos cavalls o muls que van junts perquè marxin iguals.
- 1171 **madur -a** *adj*
es maduro -ra adj
 Dit del fruit, de l'òrgan o de la comunitat vegetal completament desenvolupat.
- 1172 **maduració** *f*
es maduración f
 Procés d'adquisició de les característiques adultes d'una cèl·lula, un teixit, un òrgan o un individu.
- 1173 **maduració** *f*
es maduración f
- 1174 **madurador** *m*
veg. cambra de maduració f
- 1175 **madurar** *v intr*
es madurar v intr
 Esdevenir madur un fruit, un òrgan o una comunitat vegetal.
- 1176 **madurar** *v tr*
es madurar v tr
 Deixar reposar un producte alimentari amb ferments o sense, perquè agafi unes propietats determinades.
- 1177 **maduresa** *f*
es madurez m
 Estat final del procés de maduració.
- 1178 **magall** *m*
sin. magalla f
es legón m
 Aixada estreta proveïda d'escarpell que serveix per cavar la terra, remoure-la i arrancar-ne l'herba o el pedreny.

- 1179 **magalla** *f*
sin. magall m
- 1180 **magencar** *v intr*
es binar v tr
Fer la segona llaurada a les vinyes o a les plantes en general durant el mes de maig.
- 1181 **mala herba** *f*
es mala hierba f
Herba que creix espontàniament entre les plantes conreades i en perjudica el desenvolupament.
- 1182 **malabonança** *f*
es mal año m
Clima dolent per a les collites o les plantes en general.
- 1183 **malaltia** *f*
sin. compl. malura f
es enfermedad f
Alteració de l'estat fisiològic d'una planta que provoca un desequilibri de les seves funcions.
- 1184 **malaltia per carència** *f*
es enfermedad carencial f
Malaltia de la planta causada per l'absència o la insuficiència d'elements nutritius indispensables en el sòl.
- 1185 **malherbologia** *f*
es malherbología f
- Part de la botànica i de les ciències agronòmiques que s'ocupa de l'estudi de les males herbes dels conreus i dels mètodes per combatre-les.
- 1186 **mallorquina** *f*
Carro petit de dues rodes, amb dos seients i capota.
- 1187 **malura** *f*
veg. malaltia f
- 1188 **mànega** *f*
es manguera f
Tub llarg i flexible que s'utilitza per conduir o llançar l'aigua de reg en una direcció determinada.
- 1189 **manipulació genètica** *f*
es manipulación genética f
Conjunt d'operacions que consisteixen a interrompre el cicle sexual per obtenir un organisme amb una nova combinació de les propietats genètiques.
- 1190 **mannà** *m*
es maná m
Líquid gomós i dolç que flueix de certes plantes, produït per incisió a la tija i emprat com a purgant.
- 1191 **mantí** *m*
es mancera f

màquina agrícola

Extremitat superior corbada de l'esteva de l'arada.

- 1192 **màquina agrícola** *f*
es máquina agrícola f

Màquina que es mou per mitjà d'energia mecànica i que s'emptra per a les feines agrícoles, en substitució del treball manual.

- 1193 **màquina de batre** *f*
veg. batedora f

- 1194 **marcescència** *f*
es marcescencia f

Pèrdua de la turgència en una planta o en una part d'una planta per falta d'aigua en els teixits.

- 1195 **marciment** *m*
es marchitamiento m
es marchitez m

Pèrdua de turgència, total o parcial, dels teixits d'una planta, per manca d'aigua o per patògens que afecten el seu sistema vascular.

- 1196 **marcir-se** *v pron*
sin. mustiar-se v pron
es marchitarse v pron
es mustiarse v pron

Perdre, una planta, la turgència.

- 1197 **marga** *f*
es marga f

Roca sedimentària composta d'argila i de carbonat càlcic que s'utilitza com a adob.

- 1198 **margar** *v tr*
es margar v tr

Adobar la terra amb marga.

- 1199 **marge** *m*
es muro de banal m

Paret feta de pedres, generalment en sec, que serveix per contenir la terra d'una feixa o marjada i evitar les esllavisades.

- 1200 **margener** *-a m i f*
veg. marger -a m i f

- 1201 **marger** *-a m i f*
sin. compl. margener -a m i f
es constructor -ra de muros de banal m y f

Persona que fa marges de paret seca.

- 1202 **marjada** *f*
es banal m

Porció de terra limitada per un marge.

- 1203 **marjal** *m*
es muro m
es ribazo m

Marge gros que serveix de contenció d'un tros de terreny.

- 1204 **martingala** *f*
es gamarra f
Corretja que duu el cavall ensellat, que va des del cinglador fins a sota la gola del cavall, i que serveix per impedir que aixequi massa el cap o que l'acoti a terra.
- 1205 **mas** *m*
sin. granja f
- 1206 **maskara** *f*
sin. carbó m
- 1207 **maskara de l'olivera** *f*
sin. fumagina f
- 1208 **masklejar** *v tr*
es machear v tr
Espolsar les pales del pol·len de les palmeres mascles damunt les flors de les palmeres femelles per fecundar-les.
- 1209 **masia** *f*
sin. granja f
- 1210 **mata** *f*
es mata f
Arbust de poca alçària.
- 1211 **matxet** *m*
es machete m
Coltell llarg i pesant que s'empra per tallar branques.
- 1212 **medi de Knop** *m*
sin. líquid de Knop m
- 1213 **mesocarpi** *m*
es mesocarpio m
Capa intermèdia de la paret del fruit, entre l'epicarpi i l'endocarpi.
- 1214 **mesquita** *f*
veg. bassa f
- 1215 **messes** *f pl*
es mieses f pl
Sembrats de plantes segadores, especialment cereals.
- 1216 **messes** *f pl*
es mies f
Temps de sega.
- 1217 **mestissatge** *m*
es mestizaje m
Encreuament de varietats vegetals diferents però d'una mateixa espècie.
- 1218 **metabisulfit** *m*
es metabisulfito m
Producte que pot ser metabisulfit de potassi o pirosulfit que es descomposa i es forma solfurós (SO₂), utilitzat especialment per impedir la fermentació del vi.
- 1219 **metabolisme** *m*
es metabolismo m
Conjunt de reaccions bioquímiques que experimenten els éssers vius.

miceli

- 1220 **miceli** *m*
es micelio m
Conjunt de les hifes que formen la part vegetativa dels fongs.
- 1221 **micoplasma** *m*
es micoplasma m
Procariota del gènere *Mycoplasma*, patogen per als animals i els éssers humans.
- 1222 **micoriza** *f*
es micorriza f
Agrupació simbiòtica formada per les arrels de les plantes mancades de pèls i el miceli de certs bolets que absorbeixen les substàncies nutritives del sòl.
- 1223 **microirrigació** *f*
veg. regatge gota a gota m
- 1224 **micronutrient** *m*
es micronutriente m
Element mineral que necessita la planta en quantitats petites.
Nota: Són micronutrients el ferro, el coure, el bor, el zinc, el manganès, el molibdè i el clor.
- 1225 **midó** *m*
es almidón m
Reserva intracel·lular de glúcids, molt polimeritzada, que s'obté de llegums, cereals, castanyes i aglans.
- 1226 **míldiu de la vinya** *m*
Fong de gènere *Plasmopara* que afecta les plantes.
- 1227 **mineralització** *f*
es mineralización f
Transformació de les substàncies orgàniques del sòl, que condueix a l'alliberament de substàncies minerals.
- 1228 **minifundi** *m*
es minifundio m
Explotació agrícola de poca extensió, amb una producció generalment insuficient per mantenir els seus conreadors.
Nota: S'oposa a *latifundi*.
- 1229 **mola** *f*
es grupo [de árboles, plantas] m
Grup d'arbres o de plantes d'una mateixa espècie plantats en una mateixa àrea.
- 1230 **mola** *f*
es muela f
Mesura de cabals d'aigua, equivalent a la quantitat d'aigua que passa per les síquies.
- 1231 **mola** *f*
es muela f
Penyalar elevat de cim pla.

- 1232 **molador** *m*
es muelo m
es parva f
 Caramull de blat apilat a l'era.
- 1233 **molsa** *f*
es musgo m
 Planta de la divisió dels briòfits, fixada al substrat per mitjà de rizoides, de caulidis amb fil·lidis disposats a l'entorn i espores que originen un protonema filamentós.
- 1234 **moniliasi** *f*
es moniliasis f
 Malaltia dels fruiters produïda per fongs del gènere *Monilia*.
- 1235 **monjoia** *f*
 Muntet de pedres o de terra de dins un camp que serveix per indicar la direcció dels solcs, el nivell a què s'ha de reduir un terreny, etc.
- 1236 **monocultiu** *m*
veg. monocultura f
- 1237 **monocultura** *f*
sin. compl. monocultiu m
es monocultivo m
 Conreu d'una única espècie vegetal en una explotació agrícola.
- 1238 **morral** *m*
sin. morrió m
- es bozal m*
es morral m
 Aparell fet de corretges o de filferros que es posa al musell de certs animals per impedir que mosseguin.
- 1239 **morral** *m*
sin. compl. civadera f
es cebadera f
es morral m
 Sarró que es penja sota el morro dels cavalls, dels muls, etc., perquè mengin.
- 1240 **morralles** *fpl*
veg. cabestre m
- 1241 **morrió** *m*
sin. morral m
- 1242 **mos** *m*
es bocado m
 Part del fre que entra dins la boca del cavall.
- 1243 **mosaic** *m*
es mosaico m
 Malaltia de les plantes causada per diferents virus, que generalment es manifesta amb la presència de taques irregulars a les fulles de color verd clar, verd fosc i groguenc.
- 1244 **mot** *m*
 Marge artificial que s'empra per desviar, conduir o aturar l'aigua d'un rec.

mota

- 1245 **mota** *f*
es cepellón m
Pilot de terra que es deixa adherit a les arrels de les plantes per transplantar-les.
- 1246 **motocultor** *m*
es motocultor m
Màquina agrícola de petites dimensions, amb un rengle de dents corbes a la part davantera i un manillar o uns mànecs per aguantar-la el conductor, que serveix per remoure i esterrossar la terra.
- 1247 **motosegadora** *f*
es motosegadora f
Segadora amb motor, proveïda d'una barra de tall, que es mena com un motocultor.
- 1248 **motoserra** *f*
es motosierra f
Serra mecànica constituïda per una peça d'acer envoltada d'una cadena amb dents agudes, que s'utilitza per tallar arbres o en podes severes.
- 1249 **muda** *f*
es muda f
Procés de canvi de les estructures epidèrmiques protectores d'alguns animals, com el pèl, les plomes i les banyes.
- 1250 **muda** *f*
sin. pua f
es púa f
Trosset de tanyada o brot d'una planta que s'aplica a la branca d'una altra per empeltar-la.
- 1251 **mudar** *v tr*
es mudar v tr
Fer la muda un animal.
- 1252 **mujada** *f*
sin. bovada f
- 1253 **mul** *m*
es macho m
es mulo m
Masclle híbrid de cavall i somera (mul somerí) o d'ase i egua (mul eguí).
- 1254 **mula** *f*
es mula f
Mul femella, híbrid de l'ase i l'egua o del cavall i la somera, generalment estèril, que s'explota per al treball agrícola.
- 1255 **mundina** *f*
es mundina f
Mesura superficial agrària equivalent a una setzena part de la bovada.
- 1256 **munyir** *v tr*
sin. eixonar v tr

1257 **munyir** *v tr*
es ordeñar v tr

Extreure la llet d'una femella manipulant el braguer, ja sigui de manera manual o mecànica.

1258 **murgó** *m*
sin. capficat m

1259 **murgonar** *v tr*
sin. capficar v tr

1260 **muserola** *f*
es muserola f

Corretja de la brida que passa sobre el nas del cavall per evitar que obri massa la boca.

1261 **mustiar-se** *v pron*
sin. marcir-se v pron

N

- 1262 **nàstia** *f*
es nastia f
Moviment d'una planta o d'un òrgan vegetal causat per un factor extern.
Nota: Aquest moviment sol afectar sobretot les fulles i les peces florals.
- 1263 **naturalitzar-se** *v pron*
es naturalizarse v pron
Estendre's i adaptar-se una espècie vegetal per una zona que no és la seva.
- 1264 **nebulització** *f*
es nebulización f
Distribució de l'aigua en partícules molt fines, formant una espècie de boira, mitjançant un nebulitzador.
- 1265 **nebulitzador** *m*
es nebulizador m
Difusor de reg que vaporitza l'aigua a una distància reduïda a una gran pressió i que s'empra en hivernacles per aconseguir una alta humitat de l'aire.
- 1266 **nebulitzar** *v tr*
es nebulizar v tr
Espargir un líquid en gotes molt petites mitjançant un nebulitzador.
- 1267 **necrosi** *f*
es necrosis f
Mort dels teixits d'una planta per un paràsit, per una alteració fisiològica o per factors climàtics, que en provoca l'ennegriments i l'assecaments.
- 1268 **necròtic** *-a adj*
es necrótico -ca adj
Relatiu o pertanyent a la necrosi.
- 1269 **negadívol** *-a adj*
es anegadizo -za adj
Dit de les terres que les riudes inunden fàcilment.
- 1270 **negre** *m o f*
sin. fumagina f
- 1271 **nematoceidi** *m*
es nematodocecidio m
Cecidi causat pel parasitisme de cucs nematodes.
- 1272 **neula** *f*
Malaltia de les plantes, causada generalment per les condicions climàtiques, per fongs paràsits o per altres factors.

- 1273 **neulia** *f*
es nebladura f
 Malaltia de les plantes causada per la boira, que es manifesta amb esgrogueïment, asseca-ment abans de la maduresa i mal desenvolupament dels fruits.
- 1274 **neulim** *m*
 Fruita que ha madurat mala-ment per la neulia.
- 1275 **neutre -a** *adj*
es neutro -tra adj
 Dit del sòl sense acidesa o quasi nul·la, amb un pH pro-per al 7, que, per tant, pre-senta una bona fertilitat i una estructura estable.
- 1276 **nial** *adj*
es gárgol adj
es huero -ra adj
 Dit de l'ou que ha estat covat i no ha produït pollet.
- 1277 **niella** *f*
es neguilla f
 Planta herbàcia anual de l'espècie *Agrostemma githago*, alta, pilosa, de poques fulles, flors solitàries purpúries i fruit amb llavors tòxiques, que és una mala herba dels sem-brats.
- 1278 **nieller** *m*
es triguero [para eliminar la neguilla] m
 Garbell que s'utilitza per sepa-rar el blat de la niella i d'altres llavors.
- 1279 **nigrescent** *adj*
es nigricante adj
 Dit de la planta o element ve-getal que s'ennegreix.
- 1280 **nitrat de Xile** *m*
sin. nitratina f
es nitratina f
 Nitrat de sodi que s'utilitza com a adob.
- 1281 **nitratina** *f*
sin. nitrat de Xile m
- 1282 **nitrificació** *f*
es nitrificación f
 Transformació de l'amoníac en nitrats i dels nitrats en ni-trats, per acció de determi-nats bacteris del sòl.
- 1283 **nitroinjecció** *f*
es nitroinyección f
 Tècnica d'adobament que consisteix a incorporar di-rectament amoníac gasós en un sòl per assegurar-ne el ni-trogen.
- 1284 **nitrosació** *f*
es nitrosación f

nus

Transformació del nitrogen amoniacal present en el sòl en nitrogen nítric per l'acció de certs bacteris aeròbics en la primera fase del procés de nitrificació.

1285 **nus** *m*
es nudo m

Lloc de la tija on s'insereix una o més fulles.

1286 **núvols artificials** *m pl*
es nubes artificiales f pl

Fumada espessa, obtinguda per combustió de diverses matèries, que protegeix les plantes de les gelades, especialment durant la primavera.

O

- 1287 **oïdi** *m*
es oídio *m*
 Fong erisifaci del gènere *Oidium* i afins.
 Oïdi produït per *Microsphaera alphitoides*, que ataca les fulles de roure, les quals agafen un color blanquinós.
- 1288 **oïdi** *m*
es oídio *m*
 Malaltia de les plantes produïda per fongs ectoparàsits del gènere *Oidium* i afins, que produeix taques blanques i cendroses sobre les parts aèries de les plantes.
- 1289 **oïdi de l'avellaner** *m*
es oídio del avellano *m*
 Oïdi produït per *Phyllactinia corylea*, que afecta el revers de les fulles de l'avellaner i els provoca un color blanquinós.
- 1290 **oïdi de la vinya** *m*
sin. cendrosa de la vinya *f*
- 1291 **oïdi del roser** *m*
es oídio del rosál *m*
 Oïdi produït per *Sphaerotheca pannosa*, que afecta principalment la fulla amb l'aparició de taques blanquinoses i en provoca la caiguda prematura.
- 1292 **oïdi del roure** *m*
es oídio del roble *m*
- 1293 **oïdi dels cereals** *m*
es oídio de los cereales *m*
 Oïdi produït per *Erysiphe graminis*, que es manifesta amb l'aparició de taques blanquinoses sobre les fulles.
- 1294 **oleasa** *f*
 Enzim lipolític del pinyol de les olives.
- 1295 **oleïcultura** *f*
es oleicultura *f*
 Conreu de les oliveres i de plantes oleaginoses en general.
- 1296 **oleïcultura** *f*
es oleicultura *f*
 Tècnica i indústria en la fabricació de l'oli, especialment el d'oliva.
- 1297 **oleocel·losi** *f*
es oleocelosis *f*
 Lesió de les taronges i les llimones provocada per les gelades o la humitat i que consisteix en l'aparició de taques produïdes per l'alliberament de l'oli essencial de la pell.

olivicultura

- 1298 **olivicultura** *f*
es olivicultura *f*
 Part de l'agricultura dedicada a l'estudi del conreu de l'olivera.
- 1299 **ombreig** *m*
es sombreado *m*
 Atenuació de la intensitat de la llum del sol dins un hivernacle mitjançant diversos sistemes, com ara l'ús de malles, de pintura blanca sobre els vidres, de persianes enrotllables, entre d'altres.
- 1300 **orb -a** *adj*
es anublado -da *adj*
es atizonado -da *adj*
 Dit del cereal, de l'espiga, etc., que no ha granat i s'ha tornat negre, generalment a causa de la malaltia de la càries.
- 1301 **ordi** *m*
es cebada *f*
 Cereal de la família de les gramínies, del gènere *Hordeum*, conreat per a farratge, per a la preparació del malt en la indústria cervesera, per a la fabricació de productes alimentaris i també torrat, com a substitutiu del cafè.
- 1302 **ordi pelat** *m*
es cebada mondada *f*
 Ordi al gra del qual s'ha tret el primer embolcall.
- 1303 **ordi perlat** *m*
es cebada perlada *f*
 Ordi al gra del qual s'han tret tots els embolcalls, sense el germen, i reduït a petites bolles farinoses.
- 1304 **ordiar** *f*
es cebadal *m*
 Terreny sembrat d'ordi.
- 1305 **ordiar** *v tr*
es mezclar [cereales] con cebada *v tr*
 Mesclar l'ordi amb altres cereals.
- 1306 **ordier -a** *m i f*
es cebadero -ra *m y f*
 Persona que ven ordi.
- 1307 **ordier -a** *adj*
es cebadazo -za *adj*
 Relatiu o pertanyent a l'ordi.
- 1308 **orella** *f*
sin. **orelló** *m*
es orejera *f*
 Cadascuna de les dues peces metàl·liques o de fusta en forma d'aleta, situades als costats del dental de l'arada, que serveixen per eixamplar el solc i llevar-ne les herbes.
- 1309 **orella de fadrí** *f*
 Desigualtat d'un camp sembrat que és molt bo a les voreres i no ho és al mig.

1310 **orelló** *m*
sin. orella f

1311 **organofosforat** *m*
es organofosforado m

Compost químic orgànic derivat del fòsfor que s'usa com a fertilitzant.

1312 **ormeig agrícola** *f*
es apero agrícola m
es herramienta agrícola f

Cadascuna de les eines o dels instruments utilitzats en les tasques agrícoles.

1313 **ormejar** *v tr*
es aparejar v tr

Proveir de les eines, dels aparells o dels arreus necessaris.

1314 **ortigatge** *m*
Malaltia de la vinya, caracteritzada per l'esgrogueïment dels pàmpols.

P

1315 **pagès –esa** *m i f*
sin. agricultor –a m i f

1316 **pagesia** *f*
es campesinado m

Conjunt dels estrats rurals que treballen la terra, amb formes, obligacions i organització social amb una certa unitat, definida per un sistema de vida i una cultura.

1317 **pala** *f*
es pala f

Eina formada per una làmina de fusta o de ferro, de forma generalment rectangular, trapezial o corba, adaptada a un mànec més o menys llarg segons l'ús a què es destina, que sol ser de recollir o de remoure alguna cosa sòlida, pastosa o pulverulenta.

1318 **palafanga** *f*
es laya f

Pala consistent en una forca de ferro, generalment amb tres forcons, amb un mànec per subjectar-la, que serveix per girar profundament la terra.

1319 **paleta plantadora** *f*
es pala plantadora m

Plantador en forma de pala petita.

1320 **palla** *f*
es paja f

Conjunt de les tiges de blat, d'ordi i d'altres gramínies, seques i separades del gra, emprat com a farratge, per fer el llit del bestiar, per embalar o per emplenar.

1321 **paller** *m*
veg. pallissa f

1322 **pallera** *f*
Forca que s'utilitza per girar la palla.

1323 **palleró** *m*
Paller petit, sense pal, fet amb la palla de la batuda.

1324 **pallissa** *f*
sin. compl. paller m
es pajar m

Lloc cobert destinat a guardar-hi la palla.

1325 **pallol** *m*
es granero m
es silo m

Lloc destinat a guardar-hi el gra i el forment per al consum de la població.

1326 **pallot** *m*
veg. pallús m

- 1327 **pallús** *m*
sin. compl. pallot m
es granzas fpl
es granzones m pl
 Rebuig de la palla.
- 1328 **paló** *m*
es paleta f
 Pala petita que usen els agricultors per fer clots i sembrar-hi llavors.
- 1329 **pàmpol** *m*
es pámpana f
es pámpano m
 Fulla de cep o de figuera.
- 1330 **panera** *f*
veg. cuca molla f
- 1331 **panotxa** *f*
es mazorca f
es panocha f
 Fruit del blat de les Índies, en espiga densa, amb grans molt units.
- 1332 **pansa** *f*
es pasa f
es uva pasa f
 Gra de raïm dessecat.
- 1333 **paradiclorobenzè** *m*
es paradichlorobenceno m
 Derivat diclorat del benzè, blanc, cristal·litzat, insoluble en aigua i soluble en dissolvents orgànics, utilitzat com a insecticida.
- 1334 **paràsit** *m*
es parásito m
 Organisme que viu estrictament a expenses d'un altre, de manera permanent o durant una fase del seu cicle vital.
- 1335 **parasitar** *v tr*
es parasitar v tr
 Envair, un paràsit, un organisme animal o vegetal i viure a costa seu.
- 1336 **parcejar** *v tr*
 Distribuir terres en diverses explotacions confiades a parcers.
- 1337 **parcel·la** *f*
es parcela f
 Porció més petita d'un terreny agrícola.
- 1338 **parcer** *-a m i f*
es aparcero -ra m y f
 Persona que treballa una terra en contracte de parceria.
- 1339 **parceria** *f*
es aparcería f
 Contracte d'explotació agrícola pel qual el propietari cedeix temporalment l'ús de la terra a un agricultor, a canvi generalment del pagament d'una part dels fruits o dels productes.

parell

- 1340 **parell** *m*
es yunta f
Conjunt de dos bous, dues mules o d'altres dues bísties semblants, que són junyits per treballar, sobretot amb l'arada, o per tirar un carro.
- 1341 **parellada** *f*
sin. bovada f
- 1342 **pareller -a** *m i f*
es yuntero -ra m y f
Persona que llaura amb un parell de muls.
- 1343 **paret seca** *f*
es albarrada f
es pared de piedra seca f
es pared seca f
Paret construïda amb pedres, sense cap tipus de material que les lligui.
- 1344 **parra** *f*
es parra f
Vinya cultivada en forma alta, distribuïda de forma horitzontal, generalment enfilada i sostinguda per estolons de forma plana.
- 1345 **partenocàrpia** *f*
es partenocarpia f
Formació del fruit sense fecundació prèvia dels primordis seminals.
- 1346 **partenocàrpia accidental** *f*
es partenocarpia accidental f
Partenocàrpia provocada per factors climàtics.
- 1347 **partenocàrpia estimulativa** *f*
es partenocarpia estimulativa f
Producció de fruits partenocàrpics per pol·linització però sense fecundació.
Nota: És típica d'algunes varietats de raïm.
- 1348 **partenocàrpia induïda** *f*
es partenocarpia inducida f
Partenocàrpia provocada per l'aplicació de reguladors de creixement.
- 1349 **partenocàrpia vegetativa** *f*
es partenocarpia vegetativa f
Partenocàrpia que no necessita l'estímul de la pol·linització.
Nota: És típica especialment del caqui i de la figuera.
- 1350 **parterre** *m*
es parterre m
Espai d'un jardí plantat de flors o de gespa i generalment amb caminals.
- 1351 **partidor** *m*
es partidor m
Dispositiu que serveix per dividir l'aigua d'un canal de rec en diversos corrents.

- 1352 **pasta saturada** *f*
es pasta saturada f
 Pasta que s'obté afegint aigua a un determinat pes de terra, de manera que tots els porus quedin saturats d'aigua, que serveix per determinar el pH del sòl.
- 1353 **pastera** *f*
es artesilla f
 Recipient que, en una sínia, rep l'aigua que hi aboquen els catúfols.
- 1354 **pastera** *f*
es artesa f
es masera f
 Recipient de fusta, de fons pla i parets interiors inclinades, dins el qual es pasta la farina per fer els pans.
- 1355 **patotoxina** *f*
es patotoxina f
 Toxina produïda per un patògen amb el fi d'atacar els teixits de l'hostatger.
- 1356 **patró** *m*
sin. compl. peu m
sin. compl. portaempelt m
es patrón m
es pie m
es portainjerto m
 Planta que serveix de base a l'empelt perquè desenvolupi el sistema radicular de la nova planta.
- 1357 **pecíol** *m*
es peciolo m
es pecíolo m
 Part més estreta de la fulla, que uneix el limbe amb la tija.
- 1358 **peciolar** *adj*
es peciolar adj
 Relatiu o pertanyent al pecíol.
- 1359 **peduncle** *m*
es pedúnculo m
 Suport allargat i més aviat gruixut d'un organisme vegetal, generalment part d'una tija, una flor o una inflorescència.
- 1360 **penicil·li** *m*
es penicilio m
 Floridura del gènere *Penicillium*, de l'ordre de les eurocials.
- 1361 **percolació** *f*
es percolación f
 Circulació de la solució nutritiva del substrat en els conreus sense sòl.
- 1362 **percolació** *f*
es percolación f
 Moviment descendent de l'aigua a través del sòl.
- 1363 **perenne** *adj*
es perenne adj
 Dit de la planta que viu més de dos anys.

perenne

- 1364 **perenne** *adj*
es perenne adj
 Dit de la fulla que viu més d'un període vegetatiu.
- 1365 **perla** *f*
 Part opaca del gra d'arròs del qual s'ha llevat la testa.
- 1366 **perxejar** *v tr*
es varear v tr
 Fer caure la fruita d'un arbre amb una perxa per recol·lectar-la.
- 1367 **pes específic** *m*
es peso específico m
 Pes en quilograms d'un volum de 100 l de gra, mesurat en unes condicions estàndards.
- 1368 **pesticida** *m*
sin. producte fitosanitari m
sin. compl. fitosanitari m
sin. compl. plaguicida m
es pesticida m
es plaguicida m
 Producte químic que s'utilitza per lluitar contra els fongs, els insectes i les males herbes.
- 1369 **peu** *m*
veg. patró m
- 1370 **pic** *m*
es pico m
 Eina que consisteix en una peça de ferro o d'acer, acaba-
- da en punta en un dels seus extrems o en tots dos, proveïda d'un mànec, que serveix per picar la terra endurida.
- 1371 **picadora** *f*
es picadora f
 Màquina agrícola que sega, trosseja i carrega en un remolc el farratge, verd o sec.
- 1372 **picarol** *m*
es esquila f
 Esquilla petita, que fa de 4 a 12 cm d'alçada, generalment de forma aplanada, que duen penjada les cabres, les ovelles i els bous.
- 1373 **picassó** *m*
 Martell gros, però no tant com la picassa, amb el ferro acabat en punta per un extrem i en un tronc de piràmide per l'altre, que serveix per trossejar pedra.
- 1374 **piló** *m*
 Peça gruixuda i massissa de fusta, generalment de forma cilíndrica, que serveix per seure-hi o per picar-hi o tallar-hi alguna cosa.
- 1375 **pinçar** *v tr*
sin. espuntar v tr
- 1376 **pinta** *f*
es peine m

plantació amb arrel nua

- Eina consistent en una làmina prima generalment metàl·lica, proveïda de pues, que forma part de diverses màquines agrícoles.
- 1377 **pinyol** *m*
es hueso m
Part interna llenyosa d'un fruit carnós.
- 1378 **pinyolar** *v intr*
es formarse y endurecerse el hueso [de un fruto] v pron
Formar-se i endurir-se el pinyol d'un fruit.
- 1379 **piretrina** *f*
es piretrina f
Insecticida natural contingut en els aquenis i les flors del crisantem, espècies de *Chrysanthemum*, que s'obté a partir de flors seques i polvoritzades o per síntesi química.
- 1380 **plaga** *f*
es plaga f
Proliferaió massiva i sobtada d'organismes vivents de la mateixa espècie que causa grans danys a poblacions animals o vegetals.
- 1381 **plaguicida** *m*
veg. pesticida m
- 1382 **plançó** *m*
es plantón m
es rampollo m
Rebrot plantat perquè arrel·li.
- 1383 **plançó** *m*
es pimpollo m
es plantón m
Arbre nou destinat a ser trasplantat.
- 1384 **plantació** *f*
sin. vinya f
es plantación f
es viña f
Conjunt de ceps plantats que consituteix una unitat de cultiu.
- 1385 **plantació** *f*
es plantación f
Gran explotació agrícola, generalment de plantes d'una mateixa classe, amb finalitats comercials.
- 1386 **plantació** *f*
es plantación f
Conjunt de plantes conreades.
- 1387 **plantació** *f*
es plantación f
Col·locació de les plantes en un lloc definitiu de conreu.
- 1388 **plantació amb arrel nua** *f*
es plantación a raíz desnuda f

plantació amb mota

- Plantació d'arbres i arbusts sense massa de terra adherida a les arrels.
- 1389 **plantació amb mota** *f*
sin. **plantació amb pa de terra** *f*
es plantación en cepellón *f*
Plantació d'arbres i arbusts preparats per trasplantar amb la terra al voltant de les arrels.
- 1390 **plantació amb pa de terra** *f*
sin. **plantació amb mota** *f*
- 1391 **plantació d'alta densitat** *f*
es plantación de alta densidad *f*
Plantació en què s'ha augmentat considerablement el nombre d'arbres per hectàrea de manera permanent, generalment a causa de la manipulació del seu desenvolupament.
- 1392 **plantació manual** *f*
es plantación manual *f*
Plantació que es fa sense l'assistència de màquines.
- 1393 **plantació mecànica** *f*
es plantación mecánica *f*
Plantació en què les plantes es col·loquen en terra mecànicament.
- 1394 **plantada** *f*
sin. **envinyada** *f*
- 1395 **plantador** *m*
es plantador *m*
Eina agrícola, consistent generalment en una pala triangular de ferro proveïda d'un mànec amb un agafador al seu extrem, que serveix per plantar i trasplantar.
- 1396 **plantadora** *f*
es plantadora *f*
Màquina agrícola que, amb diversos mecanismes, colga a terra especialment tubercles, però també llavors, bulbs i plançons.
- 1397 **plantar** *v tr*
es plantar *v tr*
Ficar dins la terra una planta, un arbrissó, un tubercle o un esqueix perquè hi creixi.
- 1398 **plantar a portell** *v tr*
es plantar a tresbolillo *v tr*
es plantar al tresbolillo *v tr*
Plantar els arbres formant rengles paral·lels, de manera que els de cada un es corresponguin amb el punt mitjà dels buits que deixen els dos arbres del rengle del seu costat.
- 1399 **planter** *m*
sin. **viver** *m*
es plantel *m*

poda de formació

Lloc on es planten i es crien les plantes destinades a ser trasplantades.

1400 **planter** *m*
es plantel m

Conjunt de plantes joves destinades a ser trasplantades.

1401 **plàntula** *f*
es plántula f

Planta que comença a germinar.

1402 **platabanda** *f*
es arriate m
es platabanda f

Llenca alçada de terra, generalment al peu d'una paret, plantada de flors i arbusts.

1403 **pleta** *f*
sin. compl. closa f
sin. compl. devesa f
es dehesa f

Tros de terra tancat destinat al pasturatge del bestiar.

1404 **plomatge** *m*
es plumaje m

Conjunt de les plomes que cobreixen el cos d'un ocell.

1405 **poalanca** *f*
veg. cigonya f

1406 **poda** *f*
es poda f

Operació que consisteix a treure, de manera metòdica, les branques supèrflues, malaltes o mortes dels arbres, dels arbusts i dels ceps, per deixar-los en millors condicions de producció o per donar-los una forma determinada.

1407 **poda d'arrels** *f*
es poda de raíces f

Poda que consisteix a tallar les arrels en el planter per estimular-ne el creixement i facilitar-ne la trasplantació.

1408 **poda d'estiu** *f*
sin. poda en verd f
es poda en verde f

Poda lleugera durant l'etapa de creixement que consisteix a eliminar els brots superiors de l'arbre o dels arbusts quan tenen fulla per controlar-ne el desenvolupament.

1409 **poda d'hivern** *f*
sin. poda en sec f
es poda de invierno f
es poda en seco f

Poda que es realitza durant el període de repòs vegetatiu de la vinya, des de la caiguda de la fulla fins a la brotació.

1410 **poda de formació** *f*
es poda de formación f

Poda que s'aplica a les espècies fruteres per regularitzar i

poda de fructificació

- equilibrar harmònicament el desenvolupament de la capçada.
- 1411 **poda de fructificació** *f*
es poda de fructificación *f*
 Poda que consisteix a eliminar periòdicament les branques defectuoses o sobrerres de l'arbre per aconseguir fruits o perquè se'n mantengui la fructificació.
- 1412 **poda de neteja** *f*
es poda de limpieza *f*
 Poda que consisteix a eliminar les branques seques, malaltes o mal orientades dels arbres o dels arbusts per sanear-los.
- 1413 **poda en sec** *f*
sin. **poda d'hivern** *f*
- 1414 **poda en verd** *f*
sin. **poda d'estiu** *f*
- 1415 **podador** *-a m i f*
sin. **esporgador** *-a m i f*
- 1416 **podadora** *f*
es podadera *f*
 Eina que s'empra per tallar les branques sobrerres, mortes o malaltes, dels arbres, arbusts, ceps, etc.
- 1417 **podadora de fulla** *f*
veg. **falçó** *m*
- 1418 **podadora de jardiner** *f*
es podadera para setos *f*
es tijera de jardinero *f*
 Podadora de tisora de fulles llargues amb mànecs llargs de fusta.
- 1419 **podadora de tisora** *f*
sin. **estisores de podar** *f pl*
- 1420 **podar** *v tr*
sin. **esporgar** *v tr*
- 1421 **poder absorbent** *m*
es poder absorbente *m*
 Propietat dels col·loides del sòl, carregats d'electricitat negativa, de retenir els cations o càrregues positives, la qual cosa determina la capacitat nutritiva del sòl.
- 1422 **podridura** *f*
veg. **floridura** *f*
- 1423 **podridura de les arrels** *f*
sin. compl. **barba de vaca** *f*
es podredumbre de las raíces *f*
 Podridura causada pels fongs *Armillaria mellea* i *Rosselinia necatrix*, que ataca l'escorça de les arrels, especialment greu en els arbres fruiters i la vinya.
- 1424 **podrit de castanyer** *m*
sin. **terra de castanyer** *f*
 Adob natural resultant de la descomposició de les restes mortes dels castanyers.

- 1425 **policonreu** *m*
veg. **policultura** *f*
- 1426 **policultiu** *m*
veg. **policultura** *f*
- 1427 **policultura** *f*
sin. compl. **policonreu** *m*
sin. compl. **policultiu** *m*
es policultivo *m*
Sistema de conreu que consisteix a conrear en una mateixa terra diverses espècies vegetals.
- 1428 **política agrícola comuna** *f*
es política agrícola común *f*
Conjunt de decisions preses per la Comunitat Europea amb l'objectiu d'incrementar la productivitat, garantir un nivell de vida equitatiu a la població agrícola, estabilitzar els mercats, garantir la seguretat del proveïment i assegurar al consumidor els subministaments a uns preus raonables.
- 1429 **politja** *f*
sin. corriola *f*
- 1430 **pollegó** *m*
es gajo *m*
Branqueta curta o broc mallat del tronc d'una planta.
- 1431 **pollís** *m*
es chupón *m*
- 1432 **polpa** *f*
es pulpa *f*
Part carnosa dels fruits o d'altres òrgans vegetals.
- 1433 **polvoritzadora** *m*
es pulverizador *m*
Màquina agrícola emprada per fumigar plantes mitjançant la polvorització del líquid, especialment en extensions considerables.
- 1434 **polvoritzadora de motxilla** *f*
es pulverizador de mochila *m*
Polvoritzadora portàtil, de 15-20 litres de cabuda, que un operari duu penjada a l'esquena.
- 1435 **pomologia** *f*
es pomología *f*
Part de l'horticultura que tracta del conreu dels fruits comestibles.
- 1436 **poncella** *f*
sin. capoll *m*
- 1437 **porgadures** *f pl*
veg. **porgueres** *f pl*

porgar

- 1438 **porgar** *v tr*
sin. garbellar v tr
- 1439 **porgar** *v intr*
es caer prematuramente [un fruto] v intr
Caure els fruits d'un arbre abans de madurar.
- 1440 **porgueres** *fpl*
sin. compl. garbelladures fpl
sin. compl. porgadures fpl
es ahechaduras fpl
es granzas fpl
Restes que queden al garbell un cop s'ha porgat el blat o altres cereals.
- 1441 **porós -osa** *adj*
es poroso -sa adj
Dit d'un sòl amb porositat alta.
- 1442 **porositat** *f*
es porosidad f
Relació del volum de l'espai d'un sòl no ocupat per la fracció sòlida i el volum total del sòl.
- 1443 **portadora** *f*
es comporta f
Recipient per transportar raïm, vi, fruita, terra, etc., format per dogues de fusta, de fons i boca generalment ovalats, més alt que ample i amb la boca més gran que el fons,
- proveït de dos agafadors situats als extrems del diàmetre gran de la boca.
- 1444 **portaempelt** *m*
veg. patró m
- 1445 **portella** *f*
Post llevadissa de fusta d'un carro que serveix perquè no caigui la càrrega.
- 1446 **porxo** *m*
es cobertizo m
Espai cobert, limitat lateralment per columnes i adossat per l'altre costat a un mur o façana, destinat a protegir de la intempèrie persones, animals o coses.
- 1447 **porxo** *m*
es desván m
Habitació o conjunt d'habitacions del pis més alt d'una casa, sota teulada, que es destina generalment a guardar-hi les eines, la collita o objectes de poc ús.
- 1448 **possessió** *f*
sin. granja f
- 1449 **practicultura** *f*
es practicultura f
Part de l'agricultura que tracta del conreu, l'estudi i la millora de prats i pastures.

1450 **premsa** *f*
es prensa f

Màquina agrícola que s'utilitza per reduir el volum d'alguns productes agrícoles per compressió, per facilitar-ne l'emmagatzematge i la conservació i també per extreure'n el suc.

1451 **primall** *m*
sin. primalla f
es terreno delgado m
es tierra de poca profundidad f
Terra de conreu poc profunda.

1452 **primalla** *f*
sin. primall m

1453 **primerenc** *-a adj*
es tempranero -ra adj
es temprano -na adj
Dit de la fruita que arriba o madura abans del temps ordinari.
Nota: Per oposició a *tardà -ana*.

1454 **procumbent** *adj*
sin. compl. ajagut -da adj
sin. compl. prostrat -ada adj
es postrado -da adj
es procumbente adj
es tendido -da adj
Dit de les tiges i les plantes recolzades o ajagudes a terra, però no arrelades.

1455 **producte fitosanitari** *m*
sin. pesticida m

1456 **prostrat** *-ada adj*
veg. procumbent adj

1457 **pteridòfits** *m pl*
es pteridofitas f pl
es pteridofitos m pl

Plantes coromofítiques i arquegoniades, amb alternança de generacions, que comprèn els lycopodis, les selaginelles, els isòets, les coes de cavall i les falgueres.

1458 **pua** *f*
sin. muda f

1459 **purí** *m*
es purín m

Líquid constituït per una mescla de dejeccions sòlides i líquides, restes de jaç, restes de productes d'alimentació animal i aigua, que és usat com a adob.

Nota: Usat generalment en plural, *purins*.

1460 **purina** *f*
es purina f

Compost heterocíclic, de dos anells, format per la unió de pirimidina i imidazole, que intervé en l'estructura d'un gran nombre de composts naturals d'interès biològic.

Q

- 1461 **quadró** *m*
es cuartón m
 Tros de terra de conreu de forma quadrada.
- 1462 **quartar** *v tr*
es cuartar v tr
 Llaurar un camp per quarta vegada dins el mateix any.
- 1463 **quartera** *f*
es cuartera f
 Mesura de capacitat per a grans que equival aproximadament a 70 litres.
- 1464 **quarterada** *f*
es cuarterada f
 Mesura de superfície agrària que equival a 71,03 àrees o 7.103 m².
- 1465 **quartó** *m*
es cuartón m
- 1466 **quelat de ferro** *m*
es quelato de hierro m
 Complex de coordinació a base de ferro que s'utilitza per combatre la clorosi fèrrica dels conreus.
- 1467 **quimera** *f*
es quimera f
 Individu vegetal mixt format per via vegetativa a partir del cal·lus d'un empelt.
- 1468 **quintana** *f*
 Tros de terra tancat de paret al voltant d'una casa de pagès.

R

- 1469 **rabassa** *f*
veg. **soca** *f*
- 1470 **rabasta** *f*
veg. **tafarra** *f*
- 1471 **rafal** *m*
es casa de campo f
es rafal m
Casa de camp amb un tros de terra no gaire gran.
- 1472 **raïm** *m*
es racimo m
es uva f
Fruita comestible de la vinya constituïda per un conjunt de baies, els grans de raïm, agrupades al voltant d'un eix ramificat.
- 1473 **raïm blanc** *m*
es uva blanca f
Raïm amb la pell dels grans de raïm groguenca o verdosa.
- 1474 **raïm negre** *m*
es uva tinta f
Raïm amb la pell dels grans de raïm morada o rogenca.
- 1475 **raïm pansa** *m*
sin. raïm panser m
es uva de pasificación f
Raïm destinat a ser tractat per obtenir-ne panses.
- 1476 **raïm panser** *m*
sin. raïm pansa m
- 1477 **raïmar** *v intr*
es racimar v intr
Produir raïms.
- 1478 **ram** *m*
es ramo m
Branca amb fulles tallada de l'arbre.
- 1479 **rama** *f*
es rama f
Conjunt de les branques d'un arbre, especialment les més primes o allunyades de la soca.
- 1480 **ramal** *m*
sin. ronsal m
es ramal m
es ronzal m
Corda que es ferma al coll o al cap del les bísties per fermar-les o per menar-les caminant.
- 1481 **ramar** *v intr*
veg. **brancar** *v intr*
- 1482 **rampant** *m*
es rampa f
Terreny que fa pendent.
- 1483 **rampí** *m*
es rastrillo m

rampinadora

- Eina agrícola consistent en un mànec llarg que té en un extrem un travesser proveït de dents de fusta o de ferro, que serveix per arreplegar la palla, l'herba segada, per gratar la terra, etc.
- 1484 **rampinadora** *f*
es rastrillo m
Màquina agrícola que serveix per recollir, airejar i voltejar el fenc.
- 1485 **rampinar** *v tr*
es rastrillar v tr
Recollir l'herba, la palla, etc., amb el rampí o la rampinadora.
- 1486 **rampoina** *f*
es broza f
es chupones m pl
Conjunt de brots perjudicials d'una planta que convé treure.
- 1487 **rapa** *f*
es escobajo m
es raspa f
es raspajo m
Part llenyosa del raïm que sosté els grans de raïm.
- 1488 **rapa** *f*
es rapa f
Raïmet que formen les flors de l'olivera.
- 1489 **rapar** *v intr*
es echar la rapa v tr
Treure rapa l'olivera.
- 1490 **rasadora** *f*
es raedera f
es rasqueta f
Peça corba d'acer d'una arada de discs que serveix per tombar la terra que s'hi adhereix.
- 1491 **rasclar** *v tr*
es rastrillar v tr
Arreplegar la palla o l'herba amb el rascle.
- 1492 **rasclar** *v tr*
es rastrillar v tr
Passar el rascle per damunt d'un sòl per desfer els terrossos i deixar la terra més fina.
- 1493 **rascle** *m*
sin. esterrossador m
- 1494 **rasklet** *m*
es rastrillo m
Rascle petit que normalment s'emptra per fer solcs per sembrar.
- 1495 **ratat** *m*
Malaltia de l'olivera produïda per l'aranyó.
- 1496 **raticida** *m*
es raticida m

- Producte tòxic emprat per exterminar rates.
- 1497 **raticida** *adj*
es raticida adj
Dit del producte tòxic emprat per exterminar rates.
- 1498 **rebordall** *m*
Residu d'hortalisses o de fruites.
- 1499 **rebordeir-se** *v pron*
sin. rebordonir-se v pron
es revenirse v pron
Aturar-se de créixer una planta abans d'estar ben formada.
- 1500 **rebordeir-se** *v pron*
sin. rebordonir-se v pron
es retoñar v intr
Tornar a rebrotar una planta.
- 1501 **rebordonir-se** *v pron*
sin. rebordeir-se v pron
- 1502 **rebordonir-se** *v pron*
sin. rebordeir-se v pron
- 1503 **rebranca** *f*
Branca que no surt directament de la soca, sinó d'una altra branca.
- 1504 **rebrot** *m*
sin. compl. lluc m
es rebrote m
es retoño m
- Brot nou que surt de l'arrel, la tija o la soca d'una planta llenyosa.
- 1505 **rebrotar** *v intr.*
sin. compl. llucar v intr
es rebrotar v intr
es retoñar v intr
Treure brots nous una planta.
- 1506 **rebrotim** *m*
Conjunt de rebrots d'una planta que solen perjudicar-la i s'han de treure.
- 1507 **rec** *m*
sin. canal de regatge m
- 1508 **recalç** *m*
sin. recalçament m
es recalce m
Acaramullament de terra al voltant del peu d'una planta o d'un arbre per protegir-los del fred, afavorir-ne l'escalfament i l'escorriment de l'aigua i per evitar que el sol arribi a les parts que es volen de color blanc.
- 1509 **recalçament** *m*
sin. recalç m
- 1510 **recer** *m*
sin. abric m
- 1511 **recol·lecció** *f*
veg. collita f

recol·lectar

- 1512 **recol·lectar** *v tr*
es recolectar v tr
 Fer la collita de productes agrícoles.
- 1513 **recol·lectora** *f*
es cosechadora f
 Màquina agrícola autopropulsada, arrossegada o empenyada per un tractor, que serveix per fer la collita d'algun producte que produeix la terra.
- 1514 **recol·lectora d'hortalisses** *f*
es cosechadora de hortalizas f
 Recol·lectora dissenyada especialment per rentar, seleccionar i encaixar les hortalisses.
- 1515 **recol·lectora de blat d'indi** *f*
veg. recol·lectora de blat de les Índies f
- 1516 **recol·lectora de blat de les Índies** *f*
sin. compl. recol·lectora de blat d'indi f
sin. compl. recol·lectora de blat de moro f
es cosechadora de maíz f
 Recol·lectora amb un sistema de batuda i neteja dissenyat especialment per collir blat de les Índies.
- 1517 **recol·lectora de blat de moro** *f*
veg. recol·lectora de blat de les Índies f
- 1518 **reculant** *m*
sin. compl. reculera f
es cejadero m
 Cadascuna de les corretges que van de la retranca als braços del carruatge, que serveixen perquè l'animal pugui fer recular el vehicle cap enrere o frenar-lo a les baixades.
- 1519 **reculera** *f*
veg. reculant m
- 1520 **recursos naturals** *m pl*
es recursos naturales m pl
 Béns donats per la natura, a través del sòl, el subsòl, les aigües, la fauna, la vegetació, etc., necessaris per satisfer les necessitats humanes i com a primeres matèries dels processos productius.
- 1521 **redol** *m*
es cuadro m
 Part d'un terreny on es conreen plantes generalment d'una mateixa espècie.
- 1522 **redorta** *f*
veg. sarment m
- 1523 **reforma agrària** *f*
es reforma agraria f
 Procés polític de caràcter massiu que té com a objectiu fonamental un canvi en el règim de la propietat i l'explotació

regatge per aspersió

de la terra, fet que transforma les relacions entre els grups socials.

1524 **reg** *m*
veg. **regatge** *m*

1525 **regadiu** *m*
sin. compl. **reguiu** *m*
es regadío *m*

Terreny de conreu que es rega.

1526 **regador -a** *adj*
Dit del conreu o la planta que es pot regar o que necessita ser regat.

1527 **regadora** *f*
es regadora *f*
Recipient portàtil, de plàstic o de metall, que serveix per regar i que consisteix en una caixa cilíndrica amb un broc.

1528 **regar** *v tr*
sin. compl. **irrigar** *v tr*
es irrigar *v tr*
es regar *v tr*
Aportar humitat a un sòl amb mitjans artificials.

1529 **regatge** *m*
sin. compl. **irrigació** *f*
sin. compl. **reg** *m*
es irrigación *f*
es riego *m*
Distribució per mitjans artificials d'aigua a una terra de

conreu per compensar la insuficiència de les precipitacions i de les reserves hídriques del sòl i afavorir el desenvolupament de les plantes.

1530 **regatge de superfície** *m*
es riego a pie *m*
es riego por gravedad *m*
es riego por superficie *m*

Regatge en què l'aigua circula a l'aire lliure per la superfície del terreny, generalment anivellada.

1531 **regatge gota a gota** *m*
sin. **regatge localitzat** *m*
sin. compl. **microirrigació** *f*
es microirrigación *f*
es irrigación por goteo *f*
es riego por goteo *m*

Regatge en què l'aigua es distribueix amb una pressió molt feble arran del peu de les plantes, a través d'uns orificis practicats en uns tubs que poden estar suspesos o bé recolzats sobre el sòl mateix.

1532 **regatge localitzat** *m*
sin. **regatge gota a gota** *m*

1533 **regatge per aspersió** *m*
es riego por aspersión *m*

Regatge que, mitjançant els aspersors, distribueix l'aigua en forma de pluja.

regatge per escolament

- 1534 **regatge per escolament** *m*
es riego por desborde m

Regatge de superfície que es practica en terrenys de poc pendent, on l'aigua flueix damunt el terreny per l'acció de la gravetat a través d'uns recs, uns reguerons i unes síquies.

- 1535 **regatge per infiltració** *m*
es riego por infiltración m

Regatge de superfície en què s'utilitzen carenes o erols de poca llargada, separats per un recs o reguerons a través dels quals l'aigua es distribueix fins als peus de les plantes i s'infiltra progressivament en el sòl.

Nota: Aquest sistema de regatge s'utilitza en els conreus d'hortalisses i fruita.

- 1536 **regatge per submersió** *m*
es riego por sumersión m

Regatge de superfície que es realitza en terrenys plans, envoltats de discs, damunt els quals l'aigua roman un temps.

Nota: Aquest sistema de regatge és el que s'utilitza en arrossars.

- 1537 **regna** *f*
es rienda f

Cadascuna de les dues corretges de la brida amb què es governen els animals de sella o de tir.

Nota: Usat generalment en plural.

- 1538 **reguerall** *m*
veg. regueró m

- 1539 **regueró** *m*
sin. compl. reguerall m
sin. compl. reguerol m
es reguera f
es reguero m

Rec petit per on passa l'aigua per regar.

- 1540 **reguerol** *m*
veg. regueró m

- 1541 **reguiu** *m*
veg. regadiu m

- 1542 **reguivol -a** *adj*
es regadío -día adj

Dit d'un terreny que es pot regar.

- 1543 **regulador** *m*
es regulador de surco m

Dispositiu d'una arada que regula la fondària i l'amplada dels solcs mitjançant un ajustament de l'alçada de la rella i de la ganiveta.

- 1544 **regulador de creixement** *m*
sin. fitoregulador m

- 1545 **rejoveniment** *m*
es rejuvenecimiento m

rentadora de fruita i hortalisses

- Reversió de la fase de desenvolupament d'una planta mitjançant empelts successius de gemmes adultes en patrons juvenils o després de la formació d'embrions somàtics en explantacions d'origen adult.
- 1546 **rella** *f*
es reja f
Peça de ferro tallant per un extrem i amb un mànec o una cua per l'altre, amb què és fixada al dental de l'arada, que serveix per penetrar dins la terra, tallar-la horitzontalment i obrir-hi els solcs.
- 1547 **remoure la terra** *v tr*
es remover la tierra v tr
Tornar a cavar la terra o llaurar-la.
- 1548 **renadiu** *-iva adj*
sin. renadívol -a adj
es renaciente adj
Dit de la planta o del fruit que torna a brotar sense ser sembrat de nou, molt sovint després de la sega.
- 1549 **renadívol** *-a adj*
sin. renadiu -iva adj
- 1550 **rendiment** *m*
es rendimiento m
Pes o volum d'una collita en relació amb la unitat de superfície conreada, que s'expressa normalment en tones per hectàrea o en quintars mètrics.
- 1551 **rendzina** *f*
es rendzina f
Sòl format sobre roca calcària, amb un perfil poc profund i humífer, molt utilitzat en el conreu intensiu de cereals.
- 1552 **renglera** *f*
veg. filera f
- 1553 **rentadora d'arrels i tubercles** *f*
es lavadora de raíces y tubérculos f
Màquina agrícola que, mitjançant un sistema de rotació de l'aigua, serveix per netejar les partícules adherides a les arrels i als tubercles.
- 1554 **rentadora d'ous** *f*
es lavadora de huevos f
Màquina agrícola que, mitjançant un sistema de fricció amb raspalls de goma, neteja els ous amb aigua i detergent.
- 1555 **rentadora de fruita i hortalisses** *f*
es lavadora de frutas y hortalizas f
Màquina agrícola, proveïda generalment d'un mecanisme de rentatge amb aigua per immersió o per aspersió, que ser-

repelar

veix per netejar les partícules adherides a la fruita i a les hortalisses.

1556 **repelar** *v tr*

es remondar v tr

Netejar per segona vegada un arbre.

1557 **replantar** *v tr*

es replantar v tr

Tornar a plantar arbres o plantes en un terreny.

1558 **ressegar** *v tr*

es resegar v tr

Segar per segona vegada un camp.

1559 **residual** *adj*

es residual adj

Dit del producte encara actiu sobre una superfície o sobre un organisme durant un temps després de la seva aplicació.

1560 **resistència** *f*

es resistencia f

Capacitat d'una espècie per suportar condicions ambientals desfavorables i l'acció d'agents patògens nocius.

1561 **ressementar** *v tr*

es resembrar v tr

Tornar a sembrar un terreny o una part d'aquest, general-

ment per haver-se fet malbé la primera sembrada.

1562 **restoblar** *v tr*

es resembrar [la misma simiente] *v tr*

Sembrar, en un terreny, el mateix cereal o el mateix llegum dos o més anys seguits.

1563 **restoble** *m*

es resiembra f

Sembrada de la mateixa llavor durant dos anys en un mateix camp.

1564 **retranca** *f*

veg. tafarra f

1565 **retranga** *f*

veg. tafarra f

1566 **revolució agrícola** *f*

es revolución agrícola f

Canvi profund i qualitatiu del procés de producció agrícola que afecta la natura de l'ecosistema conreat, la forma i la quantitat d'energia utilitzada, tant la humana com l'animal i la tècnica, la potència de les màquines i la productivitat del treball.

1567 **revolució verda** *f*

es revolución verde f

Procés d'adaptació i difusió de les tècniques modernes

agrícoles i ramaderes en països en via de desenvolupament, que ha donat com a resultat un gran increment de la producció de cereals.

l'extrem d'un mànec llarg, que serveix per arregar el gra o per aplanar al terra.

Nota: El plural de *tiràs* és *tirasos*.

1568 **robot agrícola** *m*
es robot agrícola m
Màquina que pot realitzar determinades tasques agrícoles.

1569 **robot munyidor** *m*
es robot de ordeño m
Robot agrícola que consisteix en un braç mecànic articulat amb una mugronera al seu extrem amb què duu a terme la munyida a través d'un ordenador que controla tot el procés de producció.

1570 **robot recol·lector** *m*
es robot recolector m
Robot agrícola emprat en la recol·lecció automatitzada de diversos productes agrícoles, com ara cítrics i fruita, amb un sistema de localització i de collita ràpida i sense fer-los malbé.

1571 **rodable** *m*
sin. tiràs m
es rastra [de empuje o tiro humano] f
es recogedor [de empuje o tiro humano] m
Eina que consisteix en una post fixada transversalment a

1572 **romana** *f*
es romana f
Balança de braços desiguals, en què el cos que es pesa es col·loca a l'extrem del braç menor i s'equilibra amb un pes que es fa córrer al llarg del braç major.

1573 **rompre** *v tr*
sin. emprimar v intr

1574 **rompuda** *f*
sin. esbancada f

1575 **rompuda** *f*
sin. compl. rota f
es roturación f
Operació de llaurar la terra per primera vegada per conrear-la.

1576 **ronsal** *m*
sin. ramal m

1577 **ronya** *f*
sin. clivellat m

1578 **ronyac** *m*
Berruga que surt a l'escorça d'un arbre.

1579 **ròssec** *m*
veg. rosseguera f

rosseguera

- 1580 **rosseguera** *f*
sin. compl. ròssec m
es deslizadero m

Lloc rost per on es fan baixar, rossegant, els troncs i els feixos de llenya del bosc.

- 1581 **rostoll** *m*
es rastrojo m

Conjunt de les tiges de blat, ordi, sègol i altres cereals que romanen arrelades a la terra després de la sega.

- 1582 **rostollar** *m*
es rastrojera f

Conjunt de camps de rostoll.

- 1583 **rostollar** *v intr*
es rastrojear v intr

Pasturar el bestiar pel rostoll.

- 1584 **rostollar** *v intr*
es alzar v tr

Llaurar el rostoll.

- 1585 **rota** *f*
veg. rompuda f

- 1586 **rota** *f*

Tros de terra que era garriga i ha estat sembrada.

- 1587 **rotació de conreus** *f*
es rotación de cultivos f

Tècnica de conreu basada en l'alternança ordenada de diferents conreus en un ma-

teix terreny, a fi d'aconseguir el màxim rendiment i evitar, a la vegada, el guaret i l'esgotament del sòl.

- 1588 **rotenona** *f*
es rotenona f

Cetona extreta de les arrels de diverses espècies de *Derris*, que s'utilitza com a insecticida contra els paràsits dels vegetals.

- 1589 **rovell** *m*
es añublo m
es roya f

Malaltia de les plantes causada per fongs uredinals, especialment del gènere *Puccinia*, que afecta sobretot les fulles i les tiges de cereals.

Nota: Generalment, el mot *rovell* va seguit del nom de la planta a la qual ataca: *rovell del blat*, *rovell del julivert*, *rovell del pèsol*, etc.

- 1590 **rovellar-se** *v pron*
es aherrumbrarse v pron

Agafar, els cereals, la malaltia del rovell.

- 1591 **rural** *adj*
es rural adj

Relatiu o pertanyent a la vida del camp i les seves labors.

- 1592 **ruralia** *f*
sin. camp m

S

- 1593 **saba** *f*
es savia f
 Líquid nutritiu que circula pels vasos conductors de les plantes, constituït d'aigua i substàncies minerals i orgàniques dissoltes.
- 1594 **saca** *f*
es saca f
 Sac gros, generalment de quatre pams d'amplada de boca, fet de tela ordinària, que serveix per contenir-hi cereals o altres productes agrícoles.
- 1595 **safareig** *m*
es alberca f
es estanque m
 Dipòsit artificial, fet de parets de pedra o de ciment, que conté l'aigua destinada a regar.
Nota: El plural de *safareig* és *safareigs* o *safaretjos*.
- 1596 **safra** *f*
es zafra f
 Collita de la canya de sucre.
- 1597 **saió** *m*
 Tros de terra apte per conrear, de dimensions variables segons les contrades.
- 1598 **saioner** *-a m i f*
 Persona que pren un o més saions per conrear-los.
- 1599 **saó** *f*
es sazón f
 Grau d'humitat d'una terra que és suficient per produir fruit, per llaurar o per sembrar, especialment després d'haver plogut.
- 1600 **sarment** *m o f*
es sarmiento m
 Branca llarga, prima i enfiladissa de plantes diverses.
- 1601 **sarment** *m o f*
sin. compl. redorta f
sin. compl. verga f
es sarmiento m
 Branca llarga i prima de la vinya d'on broten les fulles, els circells i els fruits.
- 1602 **sàrria** *f*
es serón m
 Recipient d'espert o de palma, en forma de senalla grossa, que forma bossa a cada un dels dos extrems, posat de través damunt d'una bístia i usat per transportar coses diverses.

SAT

- 1603 **SAT** *f*
veg. **societat agrària de trans-**
formació *f*
- 1604 **seca** *f*
veg. **sequera** *f*
- 1605 **secada** *f*
veg. **sequera** *f*
- 1606 **secall** *m*
es re seco m
es reviejo m

Branca seca d'un arbre.
- 1607 **secall** *m*
es secarral f

Terreny molt sec, en què
l'aigua de pluja no cau gaire.
- 1608 **secall** *m*

Fruit que té el bessó sec.
- 1609 **secalló -ona** *adj*
es seco -ca adj

Dit del fruit molt bla i arrugat
per madur.
- 1610 **sedàs** *m*
es cedazo m

Cèrcol, generalment de fusta,
amb un fons de teixit més o
menys clar, que serveix per
passar farina, guix, terra o al-
tres matèries pulverulentes o
granulars.
- 1611 **sega** *f*
sin. segada f
es siega f

Acció i efecte de tallar les
messes.
- 1612 **sega** *f*
es siega f

Època en què es fa la sega.
- 1613 **segada** *f*
sin. sega f
- 1614 **segador -a** *m i f*
es segador -ra m y f

Persona que fa feina de segar
els sembrats.
- 1615 **segador -a** *adj*
es segador -ra adj

Que sega o serveix per segar.
- 1616 **segadora** *f*
es cosechadora f

Màquina agrícola que serveix
per segar herba o cereals.
- 1617 **segadora-agarbadora** *f*
es segadora-acionadora f

Màquina agrícola que sega els
camps de cereals i, simultà-
niament, forma les garbes.
- 1618 **segadora-batedora** *f*

Màquina agrícola que sega les
messes i en fa la batuda.

sembra a caveguell

1619 **segar** *v tr*
es segar v tr

Tallar les messes o l'herba amb la falç, amb la dalla o amb la màquina segadora.

1620 **segó** *m*
es salvado m

Pellofa dels cereals, especialment del blat, mòlta, que se separa de la farina i se subministra amb el pinso al bestiar i l'aviram.

1621 **sègol banyut** *m*
es cornezuelo del centeno m

Sègol atacat pel fong ascomi-
cet *Claviceps purpurea*.

1622 **selecció** *f*
es selección f

Procés sistemàtic d'elecció realitzada per la natura, resultat de la influència del medi, o realitzada per l'home, en una espècie animal o vegetal, dels individus que assegurin la reproducció d'aquesta espècie de manera preferent o exclusiva.

1623 **sella** *f*
es silla f

Seient de cuir, adaptat a l'esquena del cavall, del qual pengen els gambals i els estreps.

1624 **selleter** *-a m i f*
es guarnicionero -ra m y f

Persona que fabrica selles i altres guarniments de cuir per a les bísties.

1625 **selletó** *m*
sin. bastet m

1626 **selló** *m*
sin. bastet m

1627 **semar-se** *v pron*
es secarse v pron

Perdre la força vital una planta.

1628 **sembra** *f*
sin. compl. sembrada m
es siembra f

Operació d'escampar o de plantar les llavors de les plantes en una terra adientment llaurada i adobada perquè hi germinin.

1629 **sembra** *f*
es siembra f

Període de l'any en què es duu a terme la sembra.

1630 **sembra a barreig** *f*
veg. sembra a eixams f

1631 **sembra a caveguell** *f*
veg. sembra a cavalls f

sembra a cavulls

- 1632 **sembra a cavulls** *f*
sin. compl. sembra a caveguell f
sin. compl. sembra a motes f
sin. compl. sembra a poms f
sin. compl. sembra al colpet f
sin. compl. sembra amb paló f
es siembra a golpes f

Sembra en què es fan clotets en terra on es dispositen alguns grans.

- 1633 **sembra a eixams** *f*
sin. compl. sembra a barreig f
sin. compl. sembra a grapat f
sin. compl. sembra a pols f
sin. compl. sembra a ruix f
es siembra a voleo f

Sembra en què el sembrador o la màquina sembradora distribueix a grapades el gra o les llavors a l'atzar.

- 1634 **sembra a grapat** *f*
veg. sembra a eixams f

- 1635 **sembra a mà** *f*
es siembra a mano f

Sembra en què la distribució de les llavors es fa a mà, al pas, procurant distribuir-les de manera uniforme.

- 1636 **sembra a motes** *f*
veg. sembra a cavulls f

- 1637 **sembra a pols** *f*
veg. sembra a eixams f

- 1638 **sembra a poms** *f*
veg. sembra a cavulls f

- 1639 **sembra a ruix** *f*
veg. sembra a eixams f

- 1640 **sembra a solc** *f*
sin. compl. sembra a xorret f
sin. compl. sembra al solquet f
es siembra a chorrillo f
es siembra en surco f

Sembra en què les llavors es dispositen a una certa profunditat dins uns solcs fets prèviament o durant la mateixa operació.

- 1641 **sembra a xorret** *f*
veg. sembra a solc f

- 1642 **sembra al colpet** *f*
veg. sembra a cavulls f

- 1643 **sembra al solquet** *f*
veg. sembra a solc f

- 644 **sembra amb paló** *f*
veg. sembra a cavulls f

- 1645 **sembra de precisió** *f*
es siembra de precisión f

Sembra, bàsicament amb màquines, en què s'enterren les llavors o l'estaca, segons el cas, a una profunditat i separació predeterminades.

- 1646 **sembra directa** *f*
es siembra directa f

Sembra en què les llavors se situen directament en un emplaçament definitiu, en un sòl

amb unes condicions determinades d'humitat i de temperatura adequades.

- 1647 **sembra indirecta** *f*
es siembra indirecta f

Sembra en què les llavors no se sembren directament sobre el sòl, sinó que se sembren a cobert, generalment en planters, per poder controlar les condicions ambientals.

- 1648 **sembrada** *f*
veg. sembra f

- 1649 **sembradora** *f*
es sembradora f

Màquina agrícola arrossega-da per un tractor que serveix per sembrar grans o llavors.

- 1650 **sembradora a cops** *f*
es sembradora a golpes f

Sembradora que diposita les llavors en grups o d'una en una a una distància definida, de manera que formin una línia de sembra.

- 1651 **sembradora a eixams** *f*
sin. compl. sembradora a ruix f
es sembradora a voleo f

Sembradora que escampa a l'atzar les llavors contingudes en una tremuja sobre tota la superfície que s'ha de sembrar.

- 1652 **sembradora a ruix** *f*
veg. sembradora a eixams f

- 1653 **sembradora adobadora** *f*
es sembradora abonadora f

Sembradora que en una mateixa passada diposita les llavors i distribueix l'adob.

- 1654 **sembradora centrífuga** *f*
es sembradora centrífuga f

Sembradora que distribueix les llavors a eixams per mitjà d'una tremuja amb paletes que giren a gran velocitat i dirigeixen les llavors, regulades per un sistema de comportes, cap als tubs de sortida.

- 1655 **sembradora pneumàtica** *f*
es sembradora neumática f

Sembradora que distribueix les llavors a eixams amb un corrent d'aire que les envia cap als tubs de sortida.

- 1656 **sembradura** *f*
es sembradura f

Llavor de cereal sembrada.

- 1657 **sembrar** *v tr*
es sembrar v tr

Escampar o dipositar la llavor d'una planta en la terra.

- 1658 **sement** *f*
veg. llavor f

sementer

- 1659 **sementer** *m*
sin. compl. almàixera f
es almáciga f
es semillero m
 Lloc on se sembren les plantes que després han de ser trasplantades.
- 1660 **semolina** *f*
es semolina f
 Sèmola molt fina que s'utilitza en l'alimentació del bestiar.
- 1661 **senalla** *f*
es cenacho m
es espuerta f
 Recipient fet de palma o d'esparg, més ample de boca que de baix, que s'usa per contenir i transportar terra, fems i productes agrícoles.
- 1662 **sénia** *f*
veg. sínia f
- 1663 **sequer** *m*
es pasera f
 Conjunt de canyissos plens de fruita per assecar, especialment albercocs i figues.
- 1664 **sequera** *f*
sin. compl. seca f
sin. compl. secada f
es sequía f
 Absència o deficiència prolongada de pluja, que pot causar problemes greus en relació amb determinats conreus.
- 1665 **séquia** *f*
sin. canal de regatge m
- 1666 **séquia fillola** *f*
sin. sequiola f
sin. síquia fillola f
sin. siquiola m
es hijuela f
 Síquia secundària d'un sistema de regatge, que pren l'aigua de la síquia mare.
- 1667 **séquia major** *m*
sin. canal principal m
- 1668 **séquia mare** *m*
sin. canal principal m
- 1669 **sequiola** *f*
sin. séquia fillola f
- 1670 **serreta** *f*
es perrillo m
 Peça de ferro semicircular i amb una de les vores dentades, que es posa damunt el morro d'una bístia de tir per poder frenar-la o governar-la amb l'acció de les regnes.
- 1671 **sideració** *f*
es sideración f
 Ús d'adobs verds.
- 1672 **silvinita** *f*
es silvinita f
 Clorur doble de sodi i de potassi que s'emptra com a fertilitzant.

1673 **singló** *m*
sin. gotim m

1674 **singló** *m*
sin. gotim m

1675 **singlonar** *v tr*
sin. esbagotar v tr

1676 **sínia** *f*
sin. compl. sénia f
es noria f

Màquina d'eleva aqua subterrània, especialment de pous poc profunds, que consisteix en una roda horitzontal, accionada per un animal que dona voltes, que engrana amb una altra roda vertical que mou una sèrie de catúfols al llarg d'una cadena sense fi, la part inferior de la qual va submergida en l'aigua.

1677 **síquia** *f*
sin. canal de regatge m

1678 **síquia fillola** *f*
sin. séquia fillola f

1679 **síquia major** *f*
sin. canal principal m

1680 **síquia mare** *f*
sin. canal principal m

1681 **siquiola** *f*
sin. séquia fillola f

1682 **sistema agrari** *m*
es sistema agrario m

Sistema de producció que permet estudiar i caracteritzar una societat agrària i la seva agricultura i que respon a una sèrie de condicions geogràfiques i econòmiques, variables en l'espai i en el temps.

1683 **sitja** *f*
es silo m

Dipòsit, de planxa d'acer o de formigó armat, generalment elevat, que serveix per emmagatzemar i conservar productes agrícoles, especialment cereals.

1684 **sobrecingla** *f*
es sobrecincha f

Corretja o faixa que passa per davall la panxa d'una bèstia i per damunt la manta cobertora, subjectant-la.

1685 **sobrellom** *m*
es lomera f

Conjunt de corretges que van col·locades damunt l'esquena d'una bèstia de càrrega per mantenir al seu lloc les altres peces del guarniment.

1686 **sobresementar** *v tr*
es sobresementar v tr

Sembrar en una terra on no ha germinat el que s'ha sembrat.

sobtar-se

1687 **sobtar-se** *v pron*

es abochornarse v pron

es asurar v tr

Fer-se malbé els sembrats per una ventada càlida i seca.

1688 **soca** *f*

sin. compl. rabassa f

es cepa f

Part inferior de la soca d'un arbre o d'un arbust coberta per la terra, d'on arrenquen les arrels.

1689 **soca** *f*

es tronco m

Tronc d'un arbre.

1690 **socarrell** *m*

sin. fumagina f

1691 **societat agrària de transformació** *f*

sg/SAT f

es sociedad agraria de transformación f

sg/SAT f

Societat civil amb una finalitat economicosocial encaminada a produir, transformar i comercialitzar els productes agrícoles, ramaders i forestals, a realitzar millores en el medi rural i a prestar uns serveis comuns.

1692 **sofra** *f*

es sufra f

es zofra f

Corretja ampla que passa per damunt el selletó i que té a cada extrem una anella formada pel mateix cuir dins la qual passen els braços del carro, que són així sostinguts.

1693 **sofre** *m*

es azufre m

Element químic no metàl·lic que s'utilitza com a raticida, fungicida i acaricida.

1694 **sòl** *m*

sin. terra f

es suelo m

Capa superficial de l'escorça terrestre considerada segons la seva naturalesa o les seves qualitats reproductives.

1695 **solc** *m*

es surco m

Clot llarguer i de poca fondària, fet amb l'arada o amb l'aixada, per plantar-hi hortalisses o per remoure la terra.

1696 **solcar** *v tr*

es surcar v tr

Fer solcs a la terra per sembrar-hi.

1697 **soll** *f*

sin. compl. cort f

es pocilga f

Corral on es tenen els porcs tancats per engreixar-los.

- 1698 **solució** *f*
es solución f
 Adob líquid resultat de la dissolució d'un material fertilitzant en aigua.
- 1699 **solució nutritiva** *f*
es solución nutritiva f
 Solució de sals minerals en una proporció i una concentració adequades per al desenvolupament òptim d'un conreu hidropònic.
- 1700 **sorregar** *v tr*
es sorregar v tr
 Regar o humitejar accidentalment, per filtració, una terra diferent de la que es volia regar.
- 1701 **sublimat corrosiu** *m*
veg. clorur de mercuri (II) m
- 1702 **subsòl** *m*
es subsuelo m
 Sòl que es troba sota la capa del terreny de conreu o sota una capa de terra qualsevol.
- 1703 **subsolador** *m*
sin. arada de subsòl f
- 1704 **subsolar** *v tr*
es subsolar v tr
 Solcar amb el subsolador.
- 1705 **subsolatge** *m*
es subsolado m
 Acció i efecte de subsolar.
- 1706 **substrat** *m*
es sustrato m
 Sòl sobre el qual creix una planta.
- 1707 **sulfatació** *f*
es sulfatación f
es sulfatado m
 Aplicació de sulfat de coure o de ferro a les parts aèries de les plantes de conreu, per immersió o per polvorització, per combatre les malalties criptogàmiques.
Nota: La sulfatació es fa especialment sobre la vinya per protegir-la del míldiu.
- 1708 **sulfatadora** *f*
sin. compl. ensulfatadora f
es sulfatador m
es sulfatadora f
 Màquina de polvoritzar que s'empra en la sulfatació de la part aèria de les plantes de conreu.
- 1709 **sulfatar** *v tr*
sin. compl. ensulfatar v tr
es sulfatar v tr
 Aplicar a la vinya o a altres plantes de conreu una dissolució de sulfat de coure o de ferro, per immersió o per

superfosfat

polvorització, per combatre
les malalties criptogàmiques.

1710 **superfosfat** *m*
es superfosfato m

Adob obtingut per acció de
l'àcid sulfúric sobre el fosfat
de calci tribàsic.

T

- 1711 **tabissot** *m*
es zuro m
 Panotxa de blat de les Índies desgranada.
- 1712 **taboll** *-a adj*
es enverado -da adj
 Dit de determinats fruits que comencen a prendre el color de madurs.
- 1713 **tafarra** *f*
sin. compl. rabasta f
sin. compl. retranca f
sin. compl. retranga f
es ataharre m
 Peça de cuir o de cànem que subjecta la sella o el bast passant per davall la coa de l'animal.
- 1714 **tafulla** *f*
es atahúlla f
es tahúlla f
 Mesura agrària meridional, quadrat de 16 braces, això és, 256 braces quadrades, equivalent a 10,64 àrees.
- 1715 **tala** *f*
sin. tallada f
es corta f
es corte m
es tala f
 Operació que consisteix a tallar els arbres d'un bosc per la base o a eliminar-los per qualsevol altre procediment.
- 1716 **tala d'ombra** *f*
 Tala que es duu a terme en uns quants arbres de manera que proporcionin una ombra completa al sòl.
- 1717 **tala de sembra** *f*
es corta de siembra f
 Tala que es duu a terme per donar més llum al sòl per a la sembra i la fructificació de les llavors.
- 1718 **tala manual** *f*
es corta manual f
es tala manual f
 Tala que es fa amb serres manuals o amb destrals.
- 1719 **tala mecànica** *f*
es corta mecánica f
es tala mecánica f
 Tala feta amb serres accionades per motor d'explosió o, no tant sovint, de funcionament elèctric o pneumàtic.
- 1720 **tallaarrels** *m*
es cortarraíces m

tallabarder

- Màquina agrícola emprada per reduir a fragments petits els tubercles i les arrels destinats a l'alimentació del bestiar o a la seva transformació en la indústria alimentària.
- 1721 **tallabarder** *m*
es cortasetos m
es tijeras cortasetos fpl
 Màquina amb dues fulles tallants en forma de serra acoblades a un cos on es troba el motor.
- 1722 **tallada** *f*
sin. tala f
- 1723 **tallagespa** *m*
es cortacésped f
 Segadora domèstica de petites dimensions, manual o motoritzada, emprada per tallar la gespa del jardí.
- 1724 **tallant** *m*
es cuchilla f
 Peça de ferro de l'arada que serveix per tallar la terra en llaurar.
- 1725 **tancó** *m*
 Tancat petit conradís que hi ha devora una casa de camp.
- 1726 **tany** *m*
sin. fillol m
- 1727 **tanyada** *f*
es renuevos m pl
es retoños m pl
 Conjunt de tanyes d'una planta.
- 1728 **tardà -ana** *adj*
sin. tardívol -a adj
es tardío -a adj
 Dit d'una fruita que arriba o que madura tard.
Nota: Per oposició a primerenc -a.
- 1729 **tardaneries** *fpl*
sin. tardanies fpl
es tardíos m pl
 Fruits que es cullen a la tardor.
- 1730 **tardanies** *fpl*
sin. tardaneries fpl
- 1731 **tardívol -a** *adj*
sin. tardà -ana adj
- 1732 **tarquim** *m*
es tarquín m
 Fang que les aigües estanques dipositen en el fons.
- 1733 **tascó** *m*
es cuña f
 Tros de fusta o de metall, de secció triangular, que serveix per obrir cossos sòlids o per mantenir estrets dos cossos entre els quals es col·loca.
- 1734 **tauladora** *f*
es atabladera f

- Post llisa o amb tallants que es passa per damunt la terra de conreu per aplanar-la o per remoure-la.
- 1735 **telera** *f*
sin. compl. tenella f
es telera f
Travessar de fusta o de ferro de l'arada que subjecta el dental a la cameta i serveix per graduar l'angle que formen aquestes dues peces.
- 1736 **tellol** *m*
veg. camella f
- 1737 **tenalles** *fpl*
sin. estenalles fpl
- 1738 **tenassa** *f*
es rodal pedregoso m
Petita extensió de terra empedreïda que generalment es deixa sense conrear.
- 1739 **tenella** *f*
veg. telera f
- 1740 **terçar** *v tr*
sin. compl. tercejar v tr
es terciar v tr
Llaurar per tercera vegada la terra en el mateix any.
- 1741 **tercejar** *v tr*
veg. terçar v tr
- 1742 **terra** *f*
sin. sòl m
- 1743 **terra** *f*
es tierra f
Sòl aprofitable per a les activitats agrícoles.
- 1744 **terra agra** *f*
es tierra fuerte f
Terra poc apta per al conreu, de mal treballar.
- 1745 **terra alberenca** *f*
es tierra ligera f
Terra sorrenca, seca i de poc sòl.
- 1746 **terra alta** *f*
Terra que té l'aigua subterrània relativament endins.
Nota: Per oposició a terra baixa.
- 1747 **terra amorosa** *f*
es tierra franca f
Terra apta per al conreu, de bon treballar.
- 1748 **terra baixa** *f*
Terra que té l'aigua subterrània a poca profunditat.
Nota: Per oposició a terra alta.
- 1749 **terra campa** *f*
sin. terra de sembradura f
es tierra blanca f
es tierra campa f
es tierra de sembradura f
Terra sense arbres destinada al conreu de cereals.

terra conradissa

- 1750 **terra conradissa** *f*
sin. terra de conreu *f*
es tierra de cultivo *f*
es tierra de labor *f*
es tierra de labranza *f*
 Terra apta per ser conreada.
- 1751 **terra de castanyer** *f*
sin. podrit de castanyer *m*
- 1752 **terra de conreu** *f*
sin. terra conradissa *f*
- 1753 **terra de regadiu** *f*
sin. compl. terra de reguiu *f*
es regadío *m*
es tierra de regadío *f*
 Terra dedicada a conreus que es fertilitzen amb regatge.
- 1754 **terra de reguiu** *f*
veg. terra de regadiu *f*
- 1755 **terra de secà** *f*
es secano *m*
es tierra de secano *f*
 Terra de conreu que només es rega amb l'aigua de pluja.
- 1756 **terra de sembradura** *f*
sin. terra campà *f*
- 1757 **terra en repòs** *f*
 Terra que s'ha deixat sense conreu durant una temporada.
- 1758 **terra ensorrada** *f*
 Terra millorada amb una gran quantitat de sorra.
- 1759 **terra erma** *f*
es tierra yerma *f*
es yermo *m*
 Terra improductiva.
- 1760 **terra fresca** *f*
 Terra amb aiguamolls.
- 1761 **terra grassa** *f*
 Terra amb molt de gruix sense roques.
- 1762 **terra gravosa** *f*
 Terra amb macs i sense terrossos.
- 1763 **terra magra** *f*
sin. terra prima *f*
 Terra de poc gruix, amb roca molt a prop de la superfície.
- 1764 **terra negra** *f*
 Terra de color fosc i de bona qualitat per al conreu.
- 1765 **terra nova** *f*
 Terra que és sembrada per primera vegada.
- 1766 **terra prima** *f*
sin. terra magra *f*
- 1767 **terra trida** *f*
 Terra que no fa terrossos, sinó que és tota pulverulenta.

- 1768 **terra vegetal** *f*
es tierra vegetal f
 Terra amb molta matèria orgànica que la fa apta per al conreu.
- 1769 **terra verge** *f*
es tierra virgen f
 Terra que no ha estat mai conreada.
- 1770 **terramper** *m*
sin. terrella f
sin. terreller m
es terrera f
 Tros de terra improductiva, situada generalment a la falda d'una muntanya, on no creix vegetació.
- 1771 **terraprim** *m*
es terreno arenoso [de fácil cultivo] m
 Terreny arenós fàcil de conrear.
- 1772 **terratinent** *m i f*
es terrateniente m y f
 Persona propietària de terres, especialment d'una extensió mitjana o gran.
- 1773 **terrejador** *m*
es criba [para separar la tierra del grano] f
 Garbell que s'utilitza per separar la terra del gra.
- 1774 **terrella** *f*
sin. terramper m
- 1775 **terreller** *m*
sin. terramper m
- 1776 **terròs** *m*
es gleba f
es terrón m
 Porció de terra compacta que s'aixeca en llaurar o cavar.
- 1777 **terrotxa** *f*
 Terra dolenta per al conreu.
- 1778 **testera** *f*
es testera f
 Corretja que forma part de la brida i que va col·locada darrere el cap.
- 1779 **textura** *f*
es textura f
 Naturalesa i disposició de les partícules elementals d'un sòl definides per la seva dimensió (argiles, llims, sorres i graves), que determinen el conjunt de les propietats físiques d'aquest sòl.
- 1780 **tija** *f*
es tallo m
 Òrgan de la planta, normalment aeri i de creixement vertical, proveït de gemmes i portador de fulles.

timó

- 1781 **timó** *m*
es timón m
 Peça de l'arada que, fixada a la cameta, la uneix al tir.
- 1782 **tirador** *m*
sin. vara f
es vara f
es varal m
 Braç del carro que, formant parell amb un altre, serveix per junyir l'animal al carro.
- 1783 **tirant** *m*
es tirante m
 Corretja, corda o peça rígida sotmesa a una tracció, que serveix per estirar una arada o una carreta.
- 1784 **tiràs** *m*
sin. rodable m
- 1785 **tirassa** *f*
es rastra f
es recogedor m
 Tiràs de post grossa i mànec curt que és tirat per un animal.
- 1786 **tirassar** *v tr*
es recoger [con la rastra o con el recogedor] v tr
 Arreplegar el gra o la palla amb el tiràs.
- 1787 **tisores de podar** *fpl*
sin. estisores de podar fpl
- 1788 **topògraf** *-a m i f*
es topógrafo -fa m y f
 Persona experta en topografia.
- 1789 **topografia** *f*
es topografía f
 Tècnica de determinar la forma i les dimensions d'un terreny i representar-lo gràficament.
- 1790 **topografia** *f*
es topografía f
 Conjunt de particularitats que presenta la superfície d'un terreny.
- 1791 **tornall** *m*
 Darrer solc que fa un llaurador quan deixa la llaurada que separa el tros llaurat del que no hi està.
- 1792 **toro** *m*
veg. bou m
- 1793 **tosell** *-a adj*
es chamorro -rra adj
 Dit del blat o xeixa, sobretot d'espiga petita, que no té aresta.
- 1794 **toxina** *f*
es toxina f
 Substància tòxica produïda per un organisme animal, vegetal o bacterià.

1795 **traçador** *m*

es marcador *m*

es trazador *m*

Dispositiu de les sembradores que serveix per marcar sobre el sòl el camí que ha de seguir la roda davantera del tractor.

1796 **tractorista** *m i f*

es tractorista *m y f*

Persona que condueix un tractor.

1797 **tragella** *f*

es traïlla *f*

Caixò obert per un costat que, arrossegat o empès, serveix per llevar les desigualtats d'un terreny.

1798 **tragellar** *v tr*

es traillar *v tr*

Anivellar la terra passant-hi la tragella.

1799 **traiga** *f*

es barzón *m*

Anella de fusta o de ferro que subjecta el jou al timó de l'arada o a l'espigó de la carreta.

1800 **traqueobacteriosi** *f*

es traqueobacteriosis *f*

Malaltia vascular de les plantes provocada per bacteris fitopatògens, que produeixen la necrosi dels vasos conductors de la saba.

1801 **traqueofusariosi** *f*

veg. fusariosi vascular *f*

1802 **traqueoverticil·losi** *f*

veg. verticil·losi *f*

1803 **traspalar** *v tr*

es traspalar *v tr*

Ventar el gra amb la pala.

1804 **trasplantació** *f*

veg. trasplantament *m*

1805 **trasplantadora** *f*

es trasplantadora *f*

Màquina agrícola que s'utilitza per plantar a terra les plantes criades en un viver un cop han arribat a un desenvolupament suficient.

Nota: Aquestes màquines estan dotades d'un dispositiu obridor de solcs, d'un tanc subministrador d'aigua, d'un sistema per depositar la planta i de discs cobridors del solc.

1806 **trasplantament** *f*

sin. compl. trasplantació *f*

es trasplante *m*

Operació que consisteix a mudar una planta del lloc on està plantada a un altre.

1807 **trasplantar** *v tr*

es trasplantar *v tr*

Mudar una planta del lloc on està plantada a un altre.

traumatonàstia

- 1808 **traumatonàstia** *f*
es traumatonastia f
 Nàstia provocada per una ferida.
- 1809 **traumatotaxi** *f*
es traumatotaxis f
 Canvi de posició dels nuclis de les cèl·lules intactes immediates o pròximes a una ferida d'una planta.
- 1810 **traumatotropisme** *m*
es traumatotropismo m
 Tropisme causat per una ferida.
- 1811 **trill** *m*
es trillo m
 Instrument agrícola que consisteix en un corró o en una post amb ferros tallants i que s'utilitza per batre o per capolar la palla.
- 1812 **trilla** *f*
es trilla f
 Separació del gra de la palla.
- 1813 **trillar** *v tr*
es trillar v tr
 Batre amb el trill.
- 1814 **tronc** *m*
es tronco m
 Part d'un arbre o d'un arbust compresa entre les arrels i el naixement de les branques.
- 1815 **troncar** *v tr*
es cortar por el tronco v tr
 Tallar un arbre pel tronc.
- 1816 **troncut –uda** *adj*
es duro –ra adj
 Dit de la palla que no ha estat prou aixafada en la batuda.
- 1817 **tronxo** *m*
es troncho m
 Tronc de les hortalisses.
- 1818 **tropisme** *m*
es tropismo m
 Moviment d'orientació d'una planta o d'un membre seu per la influència d'un factor estimulants.
- 1819 **tros** *m*
es terreno m
es terruño m
 Porció de terra de foravila, generalment de conreu.
- 1820 **trull** *m*
veg. cup m
- 1821 **tubercle** *m*
sin. compl. tubèrcul m
es tubérculo m
 Porció curta i gruixada, generalment subterrània i de forma globulosa, d'alguna part de la planta, rica en substàncies de reserva.

turgència

1822 **tubèrcul** *m*
veg. **tubercle** *m*

1823 **tubercultura** *f*
es truficultura *f*
Conreu de tòfones amb finalitats comercials.

1824 **tuberització** *f*
es tuberización *f*

Fenomen fisiològic que es caracteritza per la formació de tubercles.

1825 **turgència** *f*
es turgencia *f*

Inflament de les cèl·lules vegetals per penetració d'aigua al protoplast, que contribueix a mantenir la planta erecta.

U

1826 **ull** *m*

es cogollo m

Porció més interior d'alguns vegetals i d'algunes hortalisses, que és la part més tendra i atapeïda.

Nota: Es parla, per exemple, de l'ull de l'enciam.

1827 **ull** *m*

es botón m

es yema f

Brot per on comença a sortir una planta.

1828 **ull de gall** *m*

es repilo m

Malaltia de l'olivera produïda pel fong del grup deuteromicets *Spilocaea oleaginea*, que produeix taques marronoses sobretot a les fulles i de vegades als fruits i a les tiges tendres.

1829 **ull de gat** *m*

Malaltia de les plantes produïda pel basidiomicet *Mycena citricolor*, que causa taques rodonesques a les fulles i finalment defoliació.

1830 **ulleres** *fpl*

veg. clucales fpl

1831 **umbracle** *m*

es umbráculo m

Lloc cobert que deixa passar l'aire destinat a resguardar les plantes del sol.

1832 **urea** *f*

es urea f

Substància soluble, component principal de l'orina dels mamífers, que s'utilitza com a font de nitrogen.

V

- 1833 **vara** *f*
sin. **tirador** *m*
- 1834 **variegació** *f*
es variegación *f*
Coloració irregular dels òrgans vegetals, com les fulles i les flors, amb l'aparició de taques més clares per la manca de pigments.
- 1835 **varietat** *f*
es variedad *f*
Categoria taxonòmica inferior a l'espècie i subspècie i superior a la forma.
- 1836 **varietat d'hivern** *f*
es variedad de invierno *f*
Varietat d'un conreu el cicle vegetatiu del qual requereix la vernalització per escurçar-lo i poder plantar la varietat a la primavera.
- 1837 **vencill** *m*
sin. **vencís** *m*
es tramojo *m*
es vencejo *m*
Lligall fet de brins de cereals, d'espart o de sarment, per lligar garbes o feixos d'herba.
- 1838 **vencilló** *m*
- Corretja que va fixa a cada costella del collar d'una have-ria i que serveix per lligar aquest amb el braç del carro o del forcat.
- 1839 **vencís** *m*
sin. **vencill** *m*
- 1840 **ventadora** *f*
es aventadora *f*
Màquina agrícola que serveix per netejar el gra de les impureses sobre un garbell amb un corrent d'aire produït per un ventilador.
- 1841 **ventar** *v tr*
es aventar *v tr*
Netejar el gra de les impureses amb la màquina ventadora.
- 1842 **ventrera** *f*
sin. compl. **barriguera** *f*
es barriguera *f*
Corretja que va de braç a braç del carro per davall del ventre de l'animal per evitar que el vehicle s'alci.
- 1843 **veral** *m*
es rodal *m*
Extensió de sembrat que es distingeix dels altres perquè és més alt o més ben espigat.

verdanc

- 1844 **verdanc** *m*
sin. verduc m
es verdasca f
 Branca tendra i flexible.
- 1845 **verdassegar** *v tr*
es segar en verde v tr
 Segar els cereals abans de ser madurs.
- 1846 **verduc** *m*
sin. verdanc m
- 1847 **verdura** *f*
es verdura f
 Hortalissa conreada per aprofitar-ne les fulles i les tiges tendres (l'enciam, la col, els espinacs, etc.) o les inflorescències (el bròquil, la col-flori, la carxofa, etc.).
- 1848 **verema** *f*
sin. veremada f
es cosecha f
es recolección f
es vendimia f
 Collita del raïm, que es duu a terme quan ha arribat al punt de maduració per fer vi o per al consum humà.
- 1849 **verema** *f*
sin. veremada f
es cosecha f
es recolección f
es vendimia f
 Període en què es fa la collita del raïm.
- 1850 **verema** *f*
sin. veremada f
es cosecha f
es recolección f
es vendimia f
 Quantitat total de raïm que s'ha collit.
- 1851 **veremada** *f*
sin. verema f
- 1852 **veremada** *f*
sin. verema f
- 1853 **veremada** *f*
sin. verema f
- 1854 **veremador** *m*
es cuévano m
 Cove petit, de boca ovalada, amb una ansa grossa que va de banda a banda i dues de petites, que serveix per posar-hi el raïm i transportar-lo a les portadores.
- 1855 **veremador** *-a m i f*
es vendimiador -ra m y f
 Persona que verema.
- 1856 **veremadora** *f*
es vendimiadora f
 Màquina de veremar proveïda d'uns mecanismes que sacsegen els ceps per fer-ne caure els raïms.

- 1857 **veremall** *m*
sin. llimella f
- 1858 **veremar** *v tr i intr*
es vendimiar v tr i intr
Collir els raïms de la vinya quan són prou madurs.
- 1859 **veremar** *v tr i intr*
es vendimiar v tr i intr
Agafar els raïms, del cep o de la vinya, com a tasca global.
- 1860 **verga** *f*
veg. sarment m o f
- 1861 **verger** *m*
es vergel m
Hort amb varietat de flors i d'arbres fruiters.
- 1862 **verguer** *m*
es jerpa f
es serpa f
Sarment llarg que es deixa en un cep generalment per enterrar-lo perquè en brotin de nous.
- 1863 **vergueres** *fpl*
sin. batolles fpl
- 1864 **verguero** *m*
Bastó curt que forma part de la verguera.
- 1865 **vernalització** *f*
es vernalización f
- Tractament de les llavors de cereals d'hivern o de les plantes joves que consisteix a deixar-les un temps a baixa temperatura per canviar-ne el ritme de desenvolupament, l'estació de germinació i la data de la floració.
- 1866 **verol** *m*
es envero m
Color d'un fruit quan perd la verdor i comença a madurar.
- 1867 **verol** *m*
es envero m
Fruit que comença a tenir color de madur.
- 1868 **verolar** *v intr*
es enverar v intr
Començar a prendre un fruit verd el color de maduresa.
- 1869 **verticil·losi** *f*
sin. compl. traqueovorticil·losi f
es verticilosis f
Malaltia vascular de les plantes produïda per fongs del gènere *Verticillium*, que produeix el marciment de la planta.
- 1870 **vigor híbrid** *m*
veg. heterosi f
- 1871 **vinya** *f*
sin. plantació f

vinya

- 1872 **vinya** *f*
es viña f
 Terreny plantat de vinya.
- 1873 **vinyater** *-a m i f*
es viñador -ra m y f
es viñero -ra m y f
 Persona que té o conrea vinya.
Nota: En castellà, *viñero -ra* designa l'amo de la vinya.
- 1874 **virescència** *f*
es virescencia f
 Fenomen que consisteix a tornar de color verd un òrgan que generalment no és d'aquest color.
- 1875 **viticultor** *-a m i f*
es viticultor -ra m y f
 Persona experta en viticultura.
- 1876 **viticultura** *f*
sin. compl. ampelologia f
es viticultura f
 Branca de l'agricultura dedicada a l'estudi i al conreu de la vinya per a la producció de raïm.
- 1877 **vitivinicultura** *f*
es vitivinicultura f
 Art de conrear la vinya per a la producció de vi.
- 1878 **vitrescència** *f*
es vitrescencia f
 Alteració fisiològica d'algunes fruites que es caracteritza per l'aparició d'àrees translúcides en els teixits interns.
- 1879 **vivaç** *adj*
es vivaz adj
 Dit de la planta perenne que té les parts aèries anuals.
- 1880 **viver** *m*
sin. planter m
- 1881 **viver** *m*
es vivero m
 Instal·lació destinada a criar animals aquàtics amb finalitats comercials.
- 1882 **vivotoxina** *f*
 Substància tòxica produïda en una planta malalta, ja sigui per un patògen o per la mateixa planta, i que causa els símptomes de la malaltia.
- 1883 **volant** *m*
 Falç grossa amb tall llis en lloc de dents.

X

- 1884 **xancre** *m*
sin. compl. càncer m
es càncer m
es cancro m
es chancro m
 Malaltia dels arbres, causada per criptògames o bacteris, que es caracteritza per una ulceració a l'escorça, amb tendència a estendre's i destruir els teixits veïns.
- 1885 **xapa** *f*
 Aixada petita amb el tall molt estret, que s'emptra sobretot per entreccavar i tallar llenya prima.
- 1886 **xapeta** *f*
sin. compl. aixadell m
es escarda f
es escardillo m
 Aixada petita de fulla estreta que s'utilitza principalment per arrencar les males herbes i per fer clots no gaire fondos.
- 1887 **xerec** *m*
 Figa-flor que produeix una figuera que no n'acostuma a fer.
- 1888 **xerrac** *m*
sin. xorrac m
es serrucho m
 Instrument consistent en una fulla d'acer, d'una certa rigidesa però amb una mica de flexibilitat, que té una vora dentada i va fixada per un extrem a un mànec, i que serveix per serrar.
- 1889 **xisca** *f*
 Fems que s'utilitza especialment per adobar la terra.
- 1890 **xorrac** *m*
sin. xerrac m
- 1891 **xurriaques** *fpl*
veg. corretjades fpl

Z

1892 **ziram** *m*
es ziram m

Compost químic que actua com a fungicida, emprat per combatre diverses malalties, com ara el rovell, la septoriosi i el carbó, de les plantes conreades.

1893 **zoocecidi** *m*
es zoocecidio m

Cecidi causat per un paràsit animal.

Índex de termes catalans

A

- ABA, 1
- abancalar, 2
- abrasir, 3
- abric, 4
- abrigar, 5
- abscés, 6
- abscisió, 7
- acantosi, 8
- àcar, 9
- acaricida, 10
- acariosi, 11
- aceró, 12
- àcid 2,4-diclorofenoxiacètic, 13
- àcid abscísic, 14
- àcid alternàric, 15
- àcid cacodílic, 16
- àcid cianúric, 17
- àcid fúlvic, 18
- àcid gibberèl·lic, 19
- àcid húmic, 20
- aclarida, 21
- aclarida, 22
- aclaridor, 23
- aclarir, 24
- acollar, 25
- acopar, 26
- acre, 27
- adherent, 28
- adob, 29
- adob compost, 30
- adob en solució, 31
- adob en suspensió, 32
- adob foliar, 33
- adob gasós, 34
- adob líquid, 35
- adob mineral, 36
- adob orgànic, 37
- adob simple, 38
- adob sòlid, 39
- adobadora, 40
- adobadora d'adobs líquids, 41
- adobament, 42
- adobament de cobertora, 43
- adobament de fons, 44
- adobament foliar, 45
- adobar, 46
- adobatge, 47
- aerobiosi, 48
- aeropònic -a, 49
- afilament, 50
- afilar-se, 51
- afinitat, 52
- agarbar, 53
- agost, 54
- agostejar, 55
- agostejar, 56
- agre, 57
- agricultor -a, 58
- agricultura, 59
- agricultura ecològica, 60
- agrimensor -a, 61
- agrimensura, 62
- agroclimatologia, 63
- agroenergètica, 64
- agrogeologia, 65
- agrologia, 66
- agrometeorologia, 67
- agronometria, 68
- agronomia, 69
- agropecuari -ària, 70
- agroquímica, 71
- agrotècnia, 72
- agrotip, 73
- agullada, 74
- aigua de peu, 75

aixada, 76
 aixadell, 77
 aixerriar, 78
 ajagut, 79
 ajagut –uda, 80
 ajovar, 81
 albarda, 82
 albelló, 83
 albicació, 84
 albinisme, 85
 alcalosi, 86
 aldrín, 87
 alfals, 88
 alforja, 89
 al-letrín, 90
 almàixera, 91
 alna, 92
 alqueria, 93
 alqueria, 94
 alternança, 95
 alternança irregular, 96
 alternança lliure, 97
 alternariosi, 98
 amfipercolatiu –iva, 99
 amilaci –àcia, 100
 aminotriazole, 101
 amitrol, 102
 amonificació, 103
 amonitrat, 104
 amorrallar, 105
 ampelita, 106
 ampelografia, 107
 ampelologia, 108
 andana, 109
 animal de bast, 110
 animal de pèl, 111
 animal de sella, 112
 ansí, 113
 antana, 114
 anticriptogàmic, 115

anticriptogàmic –a, 116
 antigramínic, 117
 antigramínic –a, 118
 antiparasitari, 119
 antiparasitari –ària, 120
 antracnosi, 121
 antú, 122
 anual, 123
 anvers, 124
 any agrícola, 125
 anyer –a, 126
 anyívol –a, 127
 aparellar, 128
 apariar, 129
 àpex, 130
 apirènia, 131
 apoplexia, 132
 apradar, 133
 aquintanar, 134
 arada, 135
 arada brabant, 136
 arada calçadora, 137
 arada de discs, 138
 arada de pala, 139
 arada de pala fixa, 140
 arada de pala giratòria, 141
 arada de subsòl, 142
 arada enfondidora, 143
 arada múltiple, 144
 arada patatera, 145
 arada vinyatera, 146
 arborètum, 147
 arbori –òria, 148
 arboricida, 149
 arboricida, 150
 arboricultor –a, 151
 arboricultura, 152
 arbrar, 153
 arbrar-se, 154
 arbre, 155

arbust, 156
 arçó, 157
 arec -ega, 158
 aregar, 159
 arenament, 160
 aresta, 161
 arganells, 162
 argolla, 163
 arn, 164
 arnera, 165
 arnès, 166
 arnot, 167
 arpiots, 168
 arquet, 169
 arrabassada, 170
 arrabassament, 171
 arrabassar, 172
 arrabassat -ada, 173
 arramellar, 174
 arrecerar, 175
 arrel, 176
 arrenal, 177
 arrencadora, 178
 arrencadora de tubercles, 179
 arrencar, 180
 arreus, 181
 arrufat, 182
 artificialització, 183
 artiga, 184
 artigar, 185
 artròpodes, 186
 arvense, 187
 asfixia, 188
 aspergir, 189
 aspersor, 190
 asprar, 191
 aspre, 192
 assaonat -ada, 193
 assaplanar, 194
 assarb, 195

assecament de l'alzina surera, 196
 associació de conreus, 197
 atrapamosques, 198
 atzembla, 199
 auxina, 200
 avançament, 201
 avortament, 202

B

bacteriocecidí, 203
 badar-se, 204
 badoc -a, 205
 badocar, 206
 badoquera, 207
 bagant, 208
 bagot, 209
 bagotar, 210
 baia, 211
 bajoca, 212
 bala, 213
 balanci, 214
 baleigs, 215
 baleja, 216
 balejar, 217
 balejos, 218
 bancal, 219
 banya, 220
 banyam, 221
 barba, 222
 barba de vaca, 223
 barbada, 224
 barbeta, 225
 barcella, 226
 bardissa, 227
 bardissa, 228
 barrat -ada, 229
 barrat -ada, 230

barrera, 231
barriguera, 232
bassa, 233
bassa, 234
bast, 235
baster -a, 236
bastet, 237
batedora, 238
batolla, 239
batollar, 240
batolles, 241
batre, 242
batuda, 243
beaces, 244
beneficiar, 245
bergantí, 246
berruga, 247
bescavar, 248
bescavar, 249
besllaurar, 250
bessó, 251
bident, 252
bífer -a, 253
bigot, 254
binadora, 255
biocida, 256
biomassa, 257
biometeorologia, 258
bionutrient, 259
biotecnologia, 260
birbadora, 261
birbar, 262
blader -a, 263
blader -a, 264
blanquejar, 265
blanquer, 266
blat d'indi, 267
blat de les Índies, 268
blat de moro, 269
blaveta, 270

blima, 271
boca de reg, 272
boca de regatge, 273
bocatge, 274
boïc, 275
boïga, 276
boirar-se, 277
boixa, 278
boixa, 279
boixadura, 280
boixar-se, 281
boixat, 282
bolcament, 283
boldró, 284
boll, 285
bombament, 286
bombar, 287
bombatge, 288
bonyiga, 289
bord -a, 290
bord -a, 291
bordall, 292
borra de l'olivera, 293
borró, 294
borró sec, 295
borronar, 296
boscany, 297
boterat, 298
bou, 299
bou, 300
bovada, 301
brabant, 302
braç, 303
braç de cavalló, 304
bracer -a, 305
branca, 306
brancam, 307
brancar, 308
brancatge, 309
branquilló, 310

braquiat -ada, 311
 brau, 312
 breny, 313
 brescat, 314
 brida, 315
 brilla, 316
 briòfits, 317
 brocada, 318
 brossa, 319
 brostim, 320
 brot, 321
 brotada, 322
 brotar, 323
 brou, 324
 brou bordelès, 325
 brou borgonyó, 326
 brulla, 327
 brullar, 328
 bufat, 329
 buina, 330
 bulb, 331
 bulbicultor -a, 332
 bulbicultura, 333
 burlot, 334
 burro, 335

C

ca, 336
 cabana, 337
 cabana, 338
 cabanya, 339
 cabanya, 340
 cabàs, 341
 cabassa, 342
 cabeçada, 343
 cabeçó, 344
 cabeçó, 345

cabestre, 346
 cabestrell, 347
 caçamosques, 348
 cadena, 349
 cadirat, 350
 caduf, 351
 caïnit, 352
 caixonera, 353
 calabruix, 354
 calamarsa, 355
 calçador, 356
 calçar, 357
 calcari -ària, 358
 calcificació, 359
 calcímetre, 360
 calibre, 361
 call, 362
 call vermell, 363
 cal·lus, 364
 camatimó, 365
 cambra agrícola, 366
 cambra d'agricultura, 367
 cambra de maduració, 368
 camella, 369
 cameta, 370
 camió agrícola, 371
 camp, 372
 campa, 373
 campana, 374
 campanya, 375
 canal de drenatge, 376
 canal de regatge, 377
 canal principal, 378
 càncer, 379
 canó, 380
 canonet, 381
 canyot, 382
 canyota, 383
 capacitat, 384
 capacitat de canvi d'un sòl, 385

capatàs –assa agrícola, 386
capça, 387
capçada, 388
capçaner, 389
capcingle, 390
capell, 391
capficada, 392
capficada múltiple, 393
capficar, 394
capficat, 395
capficat, 396
capgiró, 397
capoll, 398
capoll, 399
caprificació, 400
caprificar, 401
captà, 402
captan, 403
capterrera, 404
caramull, 405
carbó, 406
carbonar-se, 407
carcany, 408
carència, 409
carga, 410
càries, 411
càrrega, 412
carrejadores, 413
carreta, 414
carretó, 415
carro, 416
carro de bóta, 417
carro de torn, 418
carro de trabuc, 419
carroll, 420
casa de camp, 421
casa de pagès, 422
casa forestal, 423
casal, 424
casell, 425

cassal, 426
catúfol, 427
cavall de tir, 428
cavalló, 429
cavalló, 430
cavalló, 431
cavallonadora, 432
cavapalles, 433
cavar, 434
càvec, 435
caveguet, 436
cavim, 437
cecidí, 438
cendrosa de la vinya, 439
centiàrea, 440
cep, 441
cèrcol, 442
cercosporiosi, 443
cerealicultura, 444
cerealista, 445
cerealista, 446
cerealístic, 447
cianamida càlcica, 448
cicle, 449
ciclohexilamina, 450
cigonya, 451
cimal, 452
cimar, 453
cingla, 454
cista, 455
citoquinina, 456
citricultor –a, 457
citricultura, 458
civadar, 459
civader, 460
civadera, 461
cladosporiosi, 462
claper, 463
claper, 464
classejar, 465

clau, 466
 claveró, 467
 claviller, 468
 cleda, 469
 clínòstat, 470
 clivellat, 471
 clofolla, 472
 cloràntia, 473
 clorofil·la, 474
 clorosi, 475
 clorur de mercuri (II), 476
 closa, 477
 clotar, 478
 clovella, 479
 clucales, 480
 coble, 481
 coble, 482
 coera, 483
 cofi, 484
 cohesió, 485
 colgar, 486
 colgat, 487
 coll de l'arrel, 488
 coll de la planta, 489
 collar de càstig, 490
 collar de força, 491
 collera, 492
 collidor -a, 493
 collir, 494
 collir, 495
 collita, 496
 collita, 497
 collita, 498
 compacte -a, 499
 comparet, 500
 complex absorbent, 501
 compost, 502
 compostatge, 503
 comunitat de regants, 504
 concentració parcel·lària, 505
 concessió forestal, 506
 condicionador, 507
 condicionador, 508
 condròmetre, 509
 conradís -issa, 510
 conrador -a, 511
 conreadís -issa, 512
 conreador -a, 513
 conreadora, 514
 conrear, 515
 conreu, 516
 conreu, 517
 conreu associat, 518
 conreu de cobertura, 519
 conreu de secà, 520
 conreu extensiu, 521
 conreu hidropònic, 522
 conreu intensiu, 523
 conreu itinerant, 524
 conreu secundari, 525
 conreu sense terra, 526
 conreu transgènic, 527
 cooperativa agrícolà, 528
 corba, 529
 corbell, 530
 corbella, 531
 corbellot, 532
 cornamenta, 533
 coronament, 534
 coronar, 535
 corral, 536
 corral badívol, 537
 corredora, 538
 corredora, 539
 corrents tel·lúrics, 540
 corretgeta, 541
 corretjades, 542
 corriola, 543
 cort, 544
 corvícida, 545

cosmidi, 546
 cotiledó, 547
 cotilèdon, 548
 cotonet de l'olivera, 549
 cove, 550
 covo, 551
 creiximoni, 552
 cremar la terra, 553
 cresol, 554
 crestell, 555
 criptògam -a, 556
 criptògames, 557
 criptogàmia, 558
 cromatisme, 559
 cuc de la farina, 560
 cuc de rossinyol, 561
 cuc del blat, 562
 cuca molla, 563
 cuca patxa, 564
 cuera, 565
 cugula, 566
 cuitor -a, 567
 cultiu, 568
 cultiu, 569
 cultiu de teixits, 570
 cultivable, 571
 cultivador -a, 572
 cultivadora, 573
 cultivar, 574
 cultivar, 575
 cup, 576
 cuscuta, 577

D

dalla, 578
 dalladora, 579
 dallar, 580

dama, 581
 dard, 582
 DDT, 583
 decumbent, 584
 deficiència, 585
 defoliació, 586
 defoliant, 587
 defoliar, 588
 degeneració, 589
 degradació, 590
 dehiscència, 591
 dehiscent, 592
 dendròmetre, 593
 dendrometria, 594
 denejar, 595
 denominació d'origen, 596
 dental, 597
 denudació, 598
 desagregar, 599
 desalcalinització, 600
 desarrelar, 601
 desbarbadora, 602
 desbarbar, 603
 desbasificació, 604
 desbrossadora, 605
 desbrossar, 606
 descalçador, 607
 descalçament, 608
 descalçar, 609
 descalcificació, 610
 descavallonadora, 611
 descavallonar, 612
 descucadora, 613
 descucar, 614
 descuscutar, 615
 desenasprar, 616
 desermar, 617
 desfonament, 618
 desfonar, 619
 desgramar, 620

desgranament, 621
 desgranar, 622
 desinfecció, 623
 desinfectar, 624
 desinfestació, 625
 desinfestar, 626
 desinsectació, 627
 desinsectar, 628
 desnitrificació, 629
 despallar, 630
 despampolar, 631
 desrapadora, 632
 desrapar, 633
 dessalatge, 634
 dessaturació, 635
 dessecació, 636
 dessecament, 637
 dessuador, 638
 desterrossar, 639
 destrat, 640
 destre, 641
 desverdiment, 642
 desverdir, 643
 devesa, 644
 diable, 645
 diclorodifeniltricloroetà, 646
 didal, 647
 dieldrina, 648
 dinitrocresol, 649
 disc, 650
 distribuïdor, 651
 dogal, 652
 drenar, 653
 drenatge, 654
 drosòmetre, 655
 drupa, 656

E

ectodinamogen -ògena, 657
 ectodinamomorf -a, 658
 ectoparàsit -a, 659
 edafització, 660
 egua, 661
 eguasser -a, 662
 egüer -a, 663
 eixam, 664
 eixanguer, 665
 eixarcolar, 666
 eixarmentar, 667
 eixobrir, 668
 eixonar, 669
 eixorbir, 670
 electrocultiu, 671
 eluviació, 672
 embaladora, 673
 embastar, 674
 embrioide, 675
 embuinar, 676
 emmatar-se, 677
 empall, 678
 emparrar, 679
 emparrat, 680
 empelt, 681
 empelt anglès, 682
 empelt d'agulla, 683
 empelt d'escorça, 684
 empelt d'escudet, 685
 empelt de borro, 686
 empelt de canó, 687
 empelt de canonet, 688
 empelt de contacte, 689
 empelt de corona, 690
 empelt de fenedura, 691
 empelt de gemma, 692
 empelt de llengüeta, 693
 empelt de pua, 694

empelt en T, 695
 empeltador, 696
 empeltador -a, 697
 empeltar, 698
 emprimar, 699
 emprivada, 700
 enarçar, 701
 enasprar, 702
 encimar, 703
 enclusa, 704
 encoixinament, 705
 encruia, 706
 endocarpi, 707
 endoparàsit -a, 708
 enfiladís -issa, 709
 enfilall, 710
 enforcadura, 711
 enfosquiment enzimàtic, 712
 enganxar, 713
 enginyer -a agrònom -a, 714
 enherbament, 715
 enherbar, 716
 enherbar-se, 717
 enjovar, 718
 enrellador, 719
 ensellament, 720
 ensellar, 721
 ensitjar, 722
 ensofrada, 723
 ensofradora, 724
 ensofrar, 725
 ensulfatadora, 726
 ensulfatar, 727
 entrecavar, 728
 entresolc, 729
 envinyada, 730
 epicarpi, 731
 equivalent d'humitat, 732
 era, 733
 erer, 734
 ererar, 735
 erinosi, 736
 erm, 737
 ermàs, 738
 esbadocar, 739
 esbagotar, 740
 esbancada, 741
 esbromar-se, 742
 esbrossar, 743
 esbrostar, 744
 escabellar, 745
 escaldat, 746
 escaldat de l'alzina surera, 747
 escaldat tou, 748
 escaler, 749
 escanyotar, 750
 escapçar, 751
 escarabató de la vinya, 752
 escardar, 753
 escarificadora, 754
 escarificar, 755
 escarrar, 756
 escarriar, 757
 esclofollar, 758
 esclovellar, 759
 escocell, 760
 escorça, 761
 escorredor, 762
 escorretjades, 763
 escorxar, 764
 escucar, 765
 escudet, 766
 escugular, 767
 esgotimar, 768
 esgramenar, 769
 esgranadora, 770
 esgranament, 771
 esgranar, 772
 esgranar, 773
 esllucar, 774

esmotxar, 775
 espallussar, 776
 espampolar, 777
 espanotxar, 778
 espantall, 779
 espantaocells, 780
 espedregar, 781
 espiga, 782
 espigall, 783
 espigam, 784
 espigar, 785
 espigar-se, 786
 espigó, 787
 espigot, 788
 espina, 789
 esplet, 790
 espletar, 791
 espodassar, 792
 espodegassar, 793
 espora, 794
 esporgador -a, 795
 esporgadora, 796
 esporgar, 797
 esportí, 798
 espuntar, 799
 esqueix, 800
 esqueixat -ada, 801
 esquellerinc, 802
 esquellí, 803
 esquellinc, 804
 esquist, 805
 estaca, 806
 estacada, 807
 estaló, 808
 estaloc, 809
 estància, 810
 estassabarders, 811
 estassador -a, 812
 estassar, 813
 estat d'un sòl, 814
 estat líquid, 815
 estat plàstic, 816
 estat sec, 817
 estella, 818
 estellallenya, 819
 estellar, 820
 estenalles, 821
 estèril, 822
 estèril, 823
 esterregar, 824
 esterrossador, 825
 esterrossar, 826
 esteva, 827
 estisores de podar, 828
 estiuatges, 829
 estivació, 830
 estivada, 831
 estratificació, 832
 estratificar, 833
 estringuet, 834
 estroncany, 835
 estronxar, 836
 estructura, 837
 estructura agrària, 838
 estructuració, 839
 etiolament, 840
 etiolar-se, 841
 euga, 842
 Europa verda, 843
 evapotranspiració, 844
 evapotranspiròmetre, 845
 exantema, 846
 excoriosi, 847
 èxode rural, 848
 exostosi, 849
 explantació, 850
 explotació a temps parcial, 851
 explotació agrícola, 852
 explotació capitalista, 853
 explotació comercial, 854

explotació complexa, 855
 explotació d'autosubsistència, 856
 explotació directa, 857
 explotació especialitzada, 858
 explotació estatal, 859
 explotació familiar, 860
 explotació indirecta, 861
 exsecallador -a, 862
 exsecallar, 863
 exsudació, 864
 exsudat, 865
 extirpadora, 866

F

falç, 867
 falç bosquera, 868
 falcella, 869
 falçó, 870
 falsa tinya del blat, 871
 fanga, 872
 fangada, 873
 fangar, 874
 farina d'ossos, 875
 fasciació, 876
 fastigiat -ada, 877
 favater, 878
 feixa, 879
 fem, 880
 femer, 881
 fenc, 882
 fenificació, 883
 fenificar, 884
 fenologia, 885
 ferida, 886
 feridura de la vinya, 887
 feridura dels ceps, 888
 fermentació, 889

fermentar, 890
 ferradura, 891
 ferrar, 892
 fèril, 893
 fèril, 894
 fertilitat, 895
 fertilitat adquirida, 896
 fertilitat natural, 897
 fertilització, 898
 fertilitzant, 899
 fertilitzar, 900
 fertirrigació, 901
 fes, 902
 figueral, 903
 figueraler -a, 904
 figuerar, 905
 filera, 906
 filiforme, 907
 fillol, 908
 fil·loxera, 909
 filoptosi, 910
 fisiogènic -a, 911
 fitiatria, 912
 fitoalexina, 913
 fitocida, 914
 fitofàrmac, 915
 fitofarmàcia, 916
 fitofarmacologia, 917
 fitohormona, 918
 fitopatogen -ògena, 919
 fitopatogènesi, 920
 fitopatologia, 921
 fitoregulador, 922
 fitosanitari, 923
 fitosanitari -ària, 924
 fitotècnia, 925
 fitotòxic -a, 926
 fitotoxicitat, 927
 fitotró, 928
 flavedo, 929

floració, 930
 floricultor -a, 931
 floricultura, 932
 floridura, 933
 floridura blanca, 934
 floridura blava, 935
 floridura verda, 936
 fogal, 937
 foliar, 938
 foliodel·losi, 939
 font, 940
 foravila, 941
 forca, 942
 forcat, 943
 formiguer, 944
 fort -a, 945
 fosfatar, 946
 fotosíntesi, 947
 fracció, 948
 fracció arena, 949
 fracció argila, 950
 fracció llim, 951
 fracció mecànica, 952
 fracció sorra, 953
 frau, 954
 fre, 955
 fresa, 956
 fresar, 957
 front peoner, 958
 fructícola, 959
 fructicultor -a, 960
 fructicultura, 961
 fructificació, 962
 fructificació, 963
 fructificar, 964
 fructificar, 965
 fruit, 966
 fruita, 967
 fruiter -a, 968
 fruiterar, 969

frumentari -ària, 970
 fuet, 971
 fullar, 972
 fumagina, 973
 fumigació, 974
 fumigador, 975
 fumigant, 976
 fumigar, 977
 fúngic -a, 978
 fungicida, 979
 fusariosi vascular, 980
 fustal, 981
 fustell, 982

G

gaiato, 983
 gala, 984
 galet, 985
 gallinassa, 986
 ganivet d'empeltar, 987
 ganxo, 988
 garangola, 989
 garba, 990
 garbejar, 991
 garbell, 992
 garbella, 993
 garbellador -a, 994
 garbellador -a, 995
 garbelladures, 996
 garbellar, 997
 garbera, 998
 garberar, 999
 garbís, 1000
 garriguer -a, 1001
 garrofera, 1002
 garrotador, 1003
 garrovera, 1004

gavell, 1005
 gavella, 1006
 gaveta, 1007
 gavlans, 1008
 gemma, 1009
 generós -a, 1010
 genivó, 1011
 genollera, 1012
 germinació, 1013
 germinador, 1014
 germinador, 1015
 germinar, 1016
 gibberel·lina, 1017
 glanera, 1018
 gleosporiosi, 1019
 gomosi, 1020
 gotim, 1021
 gotim, 1022
 gra, 1023
 gra de raïm, 1024
 gram, 1025
 gramínies, 1026
 granejar, 1027
 graner, 1028
 granís, 1029
 granja, 1030
 grapís, 1031
 gropera, 1032
 gualdrapa, 1033
 guano, 1034
 guarda forestal, 1035
 guardabosc, 1036
 guaret, 1037
 guaret forestal, 1038
 guaretar, 1039
 guarniments, 1040
 guarnir, 1041
 guia, 1042

H

haveria, 1043
 hectàrea, 1044
 heliosi, 1045
 helmintosporiosi, 1046
 herbassejar, 1047
 herbatge, 1048
 herbejar, 1049
 herbera, 1050
 herbicida, 1051
 hèrnia de la col, 1052
 heterosi, 1053
 heterosporiosi, 1054
 hexaclorobenzè, 1055
 híbrid, 1056
 híbrid -a, 1057
 híbrid doble, 1058
 híbrid simple, 1059
 hibridació, 1060
 hibridar, 1061
 hibridar-se, 1062
 hidràulica agrícola, 1063
 hidroponia, 1064
 hifa, 1065
 hivernacle, 1066
 hora d'aigua, 1067
 hormona vegetal, 1068
 hort, 1069
 hort, 1070
 horta, 1071
 hortal, 1072
 hortalissa, 1073
 horticultor -a, 1074
 horticultura, 1075
 hortolà -ana, 1076
 humífer -a, 1077
 humitejar, 1078
 humus, 1079
 humus brut, 1080

humus cru, 1081
humus móder, 1082
humus mor, 1083
humus mull, 1084

I

incisió anular, 1085
inclusió, 1086
incompatibilitat, 1087
índex foliar, 1088
inflorescència, 1089
ingeni, 1090
injector, 1091
insecticida, 1092
insectífug -a, 1093
intercultiu, 1094
irrigació, 1095
irrigar, 1096

J

jaç protector, 1097
jardinatge, 1098
jardiner -a, 1099
jardineria, 1100
jornal, 1101
jou, 1102
jouell, 1103
jova, 1104
jovada, 1105
jull, 1106
juller, 1107
junyir, 1108

L

lacrimació, 1109
latifundi, 1110
lepra, 1111
lindà, 1112
lindane, 1113
líquid de Knop, 1114
lisímetre, 1115
litiasi, 1116
lixiviació, 1117
llaç, 1118
llamburda, 1119
llampat dels ceps, 1120
llança, 1121
llançada, 1122
llancer, 1123
llaurada, 1124
llaurador -a, 1125
llauradora, 1126
llaurar, 1127
llavor, 1128
llecadora, 1129
llegó, 1130
llegona, 1131
llegum, 1132
llegum sec, 1133
llegum verd, 1134
lleguminós -osa, 1135
llençol, 1136
llendera, 1137
llenyam, 1138
llenyataire, 1139
llenyater -a, 1140
llenyer, 1141
lleuger -a, 1142
llevat, 1143
llevat, 1144
lli, 1145
lligador -a, 1146

lligó, 1147
 lligona, 1148
 llimella, 1149
 llinosa, 1150
 lloba, 1151
 lloba, 1152
 llobada, 1153
 llobada, 1154
 lloc, 1155
 lloc, 1156
 loca, 1157
 llom, 1158
 llongues, 1159
 llot, 1160
 lluc, 1161
 llucar, 1162
 lluita biològica, 1163
 lluita integrada, 1164
 lluita química, 1165
 localitzadora, 1166
 lumbricultura, 1167

M

macronutrient, 1168
 madral, 1169
 madrina, 1170
 madur -a, 1171
 maduració, 1172
 maduració, 1173
 madurador, 1174
 madurar, 1175
 madurar, 1176
 maduresa, 1177
 magall, 1178
 magalla, 1179
 magencar, 1180
 mala herba, 1181

malabonança, 1182
 malaltia, 1183
 malaltia per carència, 1184
 malherbologia, 1185
 mallorquina, 1186
 malura, 1187
 mànega, 1188
 manipulació genètica, 1189
 mannà, 1190
 mantí, 1191
 màquina agrícola, 1192
 màquina de batre, 1193
 marcescència, 1194
 marciment, 1195
 marcir-se, 1196
 marga, 1197
 margar, 1198
 marge, 1199
 margener -a, 1200
 marger -a, 1201
 marjada, 1202
 marjal, 1203
 martingala, 1204
 mas, 1205
 mascara, 1206
 mascara de l'olivera, 1207
 masclejar, 1208
 masia, 1209
 mata, 1210
 matxet, 1211
 medi de Knop, 1212
 mesocarpi, 1213
 mesquita, 1214
 messes, 1215
 messes, 1216
 mestissatge, 1217
 metabisulfit, 1218
 metabolisme, 1219
 miceli, 1220
 micoplasma, 1221

micoriza, 1222
 microirrigació, 1223
 micronutrient, 1224
 midó, 1225
 míldiu de la vinya, 1226
 mineralització, 1227
 minifundi, 1228
 mola, 1229
 mola, 1230
 mola, 1231
 molador, 1232
 molsa, 1233
 moniliasi, 1234
 monjoia, 1235
 monocultiu, 1236
 monocultura, 1237
 morral, 1238
 morral, 1239
 morralles, 1240
 morrió, 1241
 mos, 1242
 mosaic, 1243
 mot, 1244
 mota, 1245
 motocultor, 1246
 motosegadora, 1247
 motoserra, 1248
 muda, 1249
 muda, 1250
 mudar, 1251
 mujada, 1252
 mul, 1253
 mula, 1254
 mundina, 1255
 munyir, 1256
 munyir, 1257
 murgó, 1258
 murgonar, 1259
 muserola, 1260
 mustiar-se, 1261

N

nàstia, 1262
 naturalitzar-se, 1263
 nebulització, 1264
 nebulitzador, 1265
 nebulitzar, 1266
 necrosi, 1267
 necròtic -a, 1268
 negadívol -a, 1269
 negre, 1270
 nematocecid, 1271
 neula, 1272
 neulia, 1273
 neulim, 1274
 neutre -a, 1275
 nial, 1276
 niella, 1277
 nieller, 1278
 nigrescent, 1279
 nitrat de Xile, 1280
 nitratina, 1281
 nitrificació, 1282
 nitroinjecció, 1283
 nitrosació, 1284
 nus, 1285
 núvols artificials, 1286

O

oïdi, 1287
 oïdi, 1288
 oïdi de l'avellaner, 1289
 oïdi de la vinya, 1290
 oïdi del roser, 1291
 oïdi del roure, 1292
 oïdi dels cereals, 1293
 oleasa, 1294

oleïcultura, 1295
 oleïcultura, 1296
 oleocel·losi, 1297
 olivicultura, 1298
 ombreig, 1299
 orb -a, 1300
 ordi, 1301
 ordi pelat, 1302
 ordi perlat, 1303
 ordiar, 1304
 ordiar, 1305
 ordier -a, 1306
 ordier -a, 1307
 orella, 1308
 orella de fadri, 1309
 orelló, 1310
 organofosforat, 1311
 ormeig agrícola, 1312
 ormejar, 1313
 ortigatge, 1314

P

pagès -esa, 1315
 pagesia, 1316
 pala, 1317
 palafanga, 1318
 paleta plantadora, 1319
 palla, 1320
 paller, 1321
 paller, 1322
 palleró, 1323
 pallissa, 1324
 pallol, 1325
 pallot, 1326
 pallús, 1327
 paló, 1328
 pàmpol, 1329

panera, 1330
 panotxa, 1331
 pansa, 1332
 paradíclorobenzè, 1333
 paràsit, 1334
 parasitar, 1335
 parcejar, 1336
 parcel·la, 1337
 parcer -a, 1338
 parceria, 1339
 parell, 1340
 parellada, 1341
 pareller -a, 1342
 paret seca, 1343
 parra, 1344
 partenocàrpia, 1345
 partenocàrpia accidental, 1346
 partenocàrpia estimulativa, 1347
 partenocàrpia induïda, 1348
 partenocàrpia vegetativa, 1349
 parterre, 1350
 partidor, 1351
 pasta saturada, 1352
 pastera, 1353
 pastera, 1354
 patotoxina, 1355
 patró, 1356
 pecíol, 1357
 peciolar, 1358
 peduncle, 1359
 penicil·li, 1360
 percolació, 1361
 percolació, 1362
 perenne, 1363
 perenne, 1364
 perla, 1365
 perxejar, 1366
 pes específic, 1367
 pesticida, 1368
 peu, 1369

pic, 1370
 picadora, 1371
 picarol, 1372
 picassó, 1373
 piló, 1374
 pinçar, 1375
 pinta, 1376
 pinyol, 1377
 pinyolar, 1378
 piretrina, 1379
 plaga, 1380
 plaguicida, 1381
 plançó, 1382
 plançó, 1383
 plantació, 1384
 plantació, 1385
 plantació, 1386
 plantació, 1387
 plantació amb arrel nua, 1388
 plantació amb mota, 1389
 plantació amb pa de terra, 1390
 plantació d'alta densitat, 1391
 plantació manual, 1392
 plantació mecànica, 1393
 plantada, 1394
 plantador, 1395
 plantadora, 1396
 plantar, 1397
 plantar a portell, 1398
 planter, 1399
 planter, 1400
 plàntula, 1401
 platabanda, 1402
 pleta, 1403
 plomatge, 1404
 poalanca, 1405
 poda, 1406
 poda d'arrels, 1407
 poda d'estiu, 1408
 poda d'hivern, 1409
 poda de formació, 1410
 poda de fructificació, 1411
 poda de neteja, 1412
 poda en sec, 1413
 poda en verd, 1414
 podador -a, 1415
 podadora, 1416
 podadora de fulla, 1417
 podadora de jardiner, 1418
 podadora de tisora, 1419
 podar, 1420
 poder absorbent, 1421
 podridura, 1422
 podridura de les arrels, 1423
 podrit de castanyer, 1424
 policonreu, 1425
 policultiu, 1426
 policultura, 1427
 política agrícola comuna, 1428
 politja, 1429
 pollegó, 1430
 pollís, 1431
 polpa, 1432
 polvoritzadora, 1433
 polvoritzadora de motxilla, 1434
 pomologia, 1435
 poncella, 1436
 porgadures, 1437
 porgar, 1438
 porgar, 1439
 porgueres, 1440
 porós -osa, 1441
 porositat, 1442
 portadora, 1443
 portaempelt, 1444
 portella, 1445
 porxo, 1446
 porxo, 1447
 possessió, 1448
 pràctica, 1449

premsa, 1450
primall, 1451
primalla, 1452
primerenc -a, 1453
procumbent, 1454
producte fitosanitari, 1455
prostrat -ada, 1456
pteridòfits, 1457
pua, 1458
purí, 1459
purina, 1460

Q

quadró, 1461
quartar, 1462
quartera, 1463
quarterada, 1464
quartó, 1465
quelat de ferro, 1466
quimera, 1467
quintana, 1468

R

rabassa, 1469
rabasta, 1470
rafal, 1471
raim, 1472
raim blanc, 1473
raim negre, 1474
raim pansa, 1475
raim panser, 1476
raimar, 1477
ram, 1478
rama, 1479

ramal, 1480
ramar, 1481
rampant, 1482
rampí, 1483
rampinadora, 1484
rampinar, 1485
rampoina, 1486
rapa, 1487
rapa, 1488
rapar, 1489
rasadora, 1490
rasclar, 1491
rasclar, 1492
rascle, 1493
rasclet, 1494
ratat, 1495
raticida, 1496
raticida, 1497
rebordall, 1498
rebordeir-se, 1499
rebordeir-se, 1500
rebordonir-se, 1501
rebordonir-se, 1502
rebranca, 1503
rebrot, 1504
rebrotar, 1505
rebrotim, 1506
rec, 1507
recalç, 1508
recalçament, 1509
recer, 1510
recol·lecció, 1511
recol·lectar, 1512
recol·lectora, 1513
recol·lectora d'hortalisses, 1514
recol·lectora de blat d'indi, 1515
recol·lectora de blat de les Índies, 1516
recol·lectora de blat de moro, 1517
reculant, 1518
reculera, 1519

recursos naturals, 1520
 redol, 1521
 redorta, 1522
 reforma agrària, 1523
 reg, 1524
 regadiu, 1525
 regador -a, 1526
 regadora, 1527
 regar, 1528
 regatge, 1529
 regatge de superfície, 1530
 regatge gota a gota, 1531
 regatge localitzat, 1532
 regatge per aspersió, 1533
 regatge per escolament, 1534
 regatge per infiltració, 1535
 regatge per submersió, 1536
 regna, 1537
 reguerall, 1538
 regueró, 1539
 reguerol, 1540
 reguiu, 1541
 reguívol -a, 1542
 regulador, 1543
 regulador de creixement, 1544
 rejuveniment, 1545
 rella, 1546
 remoure la terra, 1547
 renadiu -iva, 1548
 renadívol -a, 1549
 rendiment, 1550
 rendzina, 1551
 renglera, 1552
 rentadora d'arrels i tubercles, 1553
 rentadora d'ous, 1554
 rentadora de fruita i hortalisses,
 1555
 repelar, 1556
 replantar, 1557
 ressegar, 1558
 residual, 1559
 resistència, 1560
 ressemar, 1561
 restoblar, 1562
 restoble, 1563
 retranca, 1564
 retranga, 1565
 revolució agrícola, 1566
 revolució verda, 1567
 robot agrícola, 1568
 robot munyidor, 1569
 robot recol·lector, 1570
 rodable, 1571
 romana, 1572
 rompre, 1573
 rompuda, 1574
 rompuda, 1575
 ronsal, 1576
 ronya, 1577
 ronyac, 1578
 ròssec, 1579
 rosseguera, 1580
 rostoll, 1581
 rostollar, 1582
 rostollar, 1583
 rostollar, 1584
 rota, 1585
 rota, 1586
 rotació de conreus, 1587
 rotenona, 1588
 rovell, 1589
 rovellar-se, 1590
 rural, 1591
 ruralia, 1592

S

saba, 1593
 saca, 1594
 safareig, 1595
 safra, 1596
 saió, 1597
 saioner -a, 1598
 saó, 1599
 sarment, 1600
 sarment, 1601
 sàrria, 1602
 SAT, 1603
 seca, 1604
 secada, 1605
 secall, 1606
 secall, 1607
 secall, 1608
 secalló -ona, 1609
 sedàs, 1610
 sega, 1611
 sega, 1612
 segada, 1613
 segador -a, 1614
 segador -a, 1615
 segadora, 1616
 segadora-agarbadora, 1617
 segadora-batedora, 1618
 segar, 1619
 segó, 1620
 sègol banyut, 1621
 selecció, 1622
 sella, 1623
 selleter -a, 1624
 selletó, 1625
 selló, 1626
 semar-se, 1627
 sembra, 1628
 sembra, 1629
 sembra a barreig, 1630

sembra a caveguell, 1631
 sembra a cavulls, 1632
 sembra a eixams, 1633
 sembra a grapat, 1634
 sembra a mà, 1635
 sembra a motes, 1636
 sembra a pols, 1637
 sembra a poms, 1638
 sembra a ruix, 1639
 sembra a solc, 1640
 sembra a xorret, 1641
 sembra al colpet, 1642
 sembra al solquet, 1643
 sembra amb paló, 1644
 sembra de precisió, 1645
 sembra directa, 1646
 sembra indirecta, 1647
 sembrada, 1648
 sembradora, 1649
 sembradora a cops, 1650
 sembradora a eixams, 1651
 sembradora a ruix, 1652
 sembradora adobadora, 1653
 sembradora centrífuga, 1654
 sembradora pneumàtica, 1655
 sembradura, 1656
 sembrar, 1657
 sement, 1658
 sementer, 1659
 semolina, 1660
 senalla, 1661
 sènia, 1662
 sequer, 1663
 sequera, 1664
 séquia, 1665
 séquia fillola, 1666
 séquia major, 1667
 séquia mare, 1668
 sequiola, 1669
 serreta, 1670

sideració, 1671
 silvinita, 1672
 singló, 1673
 singló, 1674
 singlonar, 1675
 sínia, 1676
 síquia, 1677
 síquia fillola, 1678
 síquia major, 1679
 síquia mare, 1680
 siquiola, 1681
 sistema agrari, 1682
 sitja, 1683
 sobrecingla, 1684
 sobrellom, 1685
 sobresemar, 1686
 sobtar-se, 1687
 soca, 1688
 soca, 1689
 socarrell, 1690
 societat agrària de transformació,
 1691
 sofrà, 1692
 sofre, 1693
 sòl, 1694
 solc, 1695
 solcar, 1696
 soll, 1697
 solució, 1698
 solució nutritiva, 1699
 sorregar, 1700
 sublimat corrosiu, 1701
 subsòl, 1702
 subsolador, 1703
 subsolar, 1704
 subsolatge, 1705
 substrat, 1706
 sulfatació, 1707
 sulfatadora, 1708
 sulfatar, 1709

superfosfat, 1710

T

tabissot, 1711
 taboll -a, 1712
 tafarra, 1713
 tafulla, 1714
 tala, 1715
 tala d'ombra, 1716
 tala de sembra, 1717
 tala manual, 1718
 tala mecànica, 1719
 tallaarels, 1720
 tallabarder, 1721
 tallada, 1722
 tallagespa, 1723
 tallant, 1724
 tancó, 1725
 tany, 1726
 tanyada, 1727
 tardà -ana, 1728
 tardaneries, 1729
 tardanies, 1730
 tardívol -a, 1731
 tarquim, 1732
 tascó, 1733
 tauladora, 1734
 telera, 1735
 tellol, 1736
 tenalles, 1737
 tenassa, 1738
 tenella, 1739
 terçar, 1740
 tercejar, 1741
 terra, 1742
 terra, 1743
 terra agra, 1744

terra alberenca, 1745
 terra alta, 1746
 terra amorosa, 1747
 terra baixa, 1748
 terra campà, 1749
 terra conradissa, 1750
 terra de castanyer, 1751
 terra de conreu, 1752
 terra de regadiu, 1753
 terra de reguiu, 1754
 terra de secà, 1755
 terra de sembradura, 1756
 terra en repòs, 1757
 terra ensorrada, 1758
 terra erma, 1759
 terra fresca, 1760
 terra grassa, 1761
 terra gravosa, 1762
 terra magra, 1763
 terra negra, 1764
 terra nova, 1765
 terra prima, 1766
 terra trida, 1767
 terra vegetal, 1768
 terra verge, 1769
 terramper, 1770
 terraprim, 1771
 terratinent, 1772
 terrejador, 1773
 terrella, 1774
 terreller, 1775
 terròs, 1776
 terrotxa, 1777
 testera, 1778
 textura, 1779
 tija, 1780
 timó, 1781
 tirador, 1782
 tirant, 1783
 tiràs, 1784

tirassa, 1785
 tirassar, 1786
 tisoires de podar, 1787
 topògraf -a, 1788
 topografia, 1789
 topografia, 1790
 tornall, 1791
 toro, 1792
 tosell, 1793
 toxina, 1794
 traçador, 1795
 tractorista, 1796
 tragella, 1797
 tragellar, 1798
 traiga, 1799
 traqueobacteriosi, 1800
 traqueofusariosi, 1801
 traqueovorticil·losi, 1802
 traspalar, 1803
 trasplantació, 1804
 trasplantadora, 1805
 trasplantament, 1806
 trasplantar, 1807
 traumatonàstia, 1808
 traumatotaxi, 1809
 traumatotropisme, 1810
 trill, 1811
 trilla, 1812
 trillar, 1813
 tronc, 1814
 troncar, 1815
 troncut -uda, 1816
 tronxo, 1817
 tropisme, 1818
 tros, 1819
 trull, 1820
 tubercle, 1821
 tubèrcul, 1822
 tubercultura, 1823
 tuberització, 1824

turgència, 1825

U

ull, 1826

ull, 1827

ull de gall, 1828

ull de gat, 1829

ulleres, 1830

umbracle, 1831

urea, 1832

V

vara, 1833

variegació, 1834

varietat, 1835

varietat d'hivern, 1836

vencill, 1837

vencilló, 1838

vencís, 1839

ventadora, 1840

ventar, 1841

ventrera, 1842

veral, 1843

verdanc, 1844

verdassegar, 1845

verduc, 1846

verdura, 1847

verema, 1848

verema, 1849

verema, 1850

veremada, 1851

veremada, 1852

veremada, 1853

veremador, 1854

veremador -a, 1855

veremadora, 1856

veremall, 1857

veremar, 1858

veremar, 1859

verga, 1860

verger, 1861

verguer, 1862

vergueres, 1863

verguero, 1864

vernalització, 1865

verol, 1866

verol, 1867

verolar, 1868

verticil·losi, 1869

vigor híbrid, 1870

vinya, 1871

vinya, 1872

vinyater -a, 1873

virescència, 1874

viticultor -a, 1875

viticultura, 1876

vitivinicultura, 1877

vitrescència, 1878

vivaç, 1879

viver, 1880

viver, 1881

vivotoxina, 1882

volant, 1883

X

xancre, 1884

xapa, 1885

xapeta, 1886

xerec, 1887

xerrac, 1888

xisca, 1889

xorrac, 1890
xurriaques, 1891

Z

ziram, 1892
zooceci, 1893

Índex de termes castellans

A

abaleadera, 216
abaleaduras, 215
abalear, 217
abancalar, 2
abochoornarse, 1687
abolladura, 182
abonado, 42
abonado de cobertera, 43
abonado de cobertura, 43
abonado de fondo, 44
abonado foliar, 45
abonadora, 40
abonadora de abonos líquidos, 41
abonar, 46
abono, 29
abono compuesto, 30
abono en solución, 31
abono en suspensión, 32
abono foliar, 33
abono gaseoso, 34
abono líquido, 35
abono mineral, 36
abono orgánico, 37
abono simple, 38
abono sólido, 39
aborto, 271
abotonar, 296
abozalar, 105
abrasar, 3
abridero -ra, 205
abridor, 696
abrigadero, 4
abrigar, 5
abrigo, 4

abrigo vegetal, 1097
abrirse, 204
absceso, 6
abscisión, 7
acaballonadora, 432
acantosis, 8
acaricida, 10
ácaro, 9
acarosis, 11
acémila, 110
acequia, 377
ácido abscísico, 14
ácido alternárico, 15
ácido cacodílico, 16
ácido cianúrico, 17
ácido dicloro-2,4 fenoxiacético, 13
ácido fúlvico, 18
ácido giberélico, 19
ácido húmico, 20
aclarador, 23
aclara, 24
aclareo, 21
aclareo, 22
acodar, 394
acodo, 392
acodo, 396
acodo múltiple, 393
acodo serpentino, 393
acolchado, 705
acollar, 357
acondicionador, 507
acondicionador, 508
acopar, 26
acopar, 453
acre, 27
adehesar, 134
adelanto, 201
adhesivo, 28
adiestrar, 159
aerobiosis, 48

aeropónico -ca, 49
afinidad, 52
agalla, 438
agarbillar, 53
agostar, 55
agostar, 56
agosto, 54
agramar, 757
agricultor -ra, 58
agricultura, 59
agricultura biológica, 60
agrimensor -ra, 61
agrimensura, 62
agroclimatología, 63
agroenergética, 64
agrogeología, 65
agrología, 66
agrometeorología, 67
agronometría, 68
agronomía, 69
agropecuario -ria, 70
agroquímica, 71
agrotecnia, 72
agrotipo, 73
agua de pie, 75
aguaderas, 162
aguijada, 74
ahechadura, 1029
ahechaduras, 1440
aherrumbrarse, 1590
ahilamiento, 840
ahilarse, 841
ahoyar, 478
albarda, 82
albardero -ra, 236
albardilla, 431
albarizo, 266
albarrada, 1343
alberca, 233
alberca, 1595

albicación, 84
albinismo, 85
alcalosis, 86
alcorque, 760
alcorque, 989
aldrina, 87
aletrina, 90
alfalfa, 88
alforja, 89
alforjas, 244
algodón del olivo, 549
algorín, 424
allanar, 194
almacén de algarrobas, 1002
almáciga, 1659
almanta, 954
almidón, 1225
alquería, 93
alternancia, 95
alternariosis, 98
alternativa, 95
alternativa irregular, 96
alternativa libre, 97
áltica, 270
alzar, 1584
amaestrar, 159
amiláceo -cea, 100
aminotriazol, 101
amonificación, 103
amonitrato, 104
ampelita, 106
ampelografía, 107
ana, 92
anegadizo -za, 1269
anfipercolativo -va, 99
animal de carga, 110
animal de pelo, 111
animal de silla, 112
anteojeras, 480
anticriptogámico, 115

anticriptogámico -ca, 116
 antigramínico, 117
 antigramínico -ca, 118
 antiparasitario, 119
 antiparasitario -ría, 120
 antracnosis, 121
 ANTU, 122
 anual, 123
 anublado -da, 1300
 anublarse, 742
 año agrícola, 125
 añublo, 1589
 aparcería, 1339
 aparcero -ra, 1338
 aparear, 128
 aparejar, 1041
 aparejar, 1313
 apero agrícola, 1312
 ápice, 130
 apoplejía, 132
 aporcador, 356
 aporcar, 357
 arada, 1124
 arado, 135
 arado aporcador, 137
 arado brabant, 136
 arado calzador, 137
 arado de desfonde, 143
 arado de discos, 138
 arado de reja múltiple, 144
 arado de vertedera, 139
 arado de vertedera fija, 140
 arado de vertedera móvil, 141
 arado descaballonador, 611
 arado patatero, 179
 arado polisurco, 144
 arado subsolador, 142
 arado viñero, 146
 arar, 1127
 aratorio -ría, 158
 árbol, 155
 arbolar, 153
 arborecer, 154
 arbóreo -rea, 148
 arboretum, 147
 arboricida, 149
 arboricida, 150
 arboricultor -ra, 151
 arboricultura, 152
 arborizar, 153
 arbusto, 156
 arcaduz, 427
 arel, 734
 arel, 993
 arelar, 735
 argolla, 163
 arista, 161
 arnés, 166
 arrancado -da, 801
 arrancadora, 178
 arrancadora de patatas, 179
 arrancar, 172
 arrancar [la ballueca de], 767
 arrenal, 177
 arreos, 181
 arreos, 720
 arriate, 1402
 artesa, 1354
 artesilla, 1353
 artificialización, 183
 artiga, 170
 artigar, 185
 artigar, 617
 artrópodos, 186
 arvense, 187
 arzón, 157
 asfixia, 188
 asociación de cultivos, 197
 aspergear, 189
 asperjar, 189

aspersor, 190
asta, 220
astilla, 818
astillar, 820
asurar, 1687
atabladera, 1734
atador -ra, 1146
ataharre, 1713
atahúlla, 1714
atizonado -da, 1300
atizonarse, 407
auxina, 200
avena loca, 566
avenal, 459
aventadora, 1840
aventar, 1841
aviento, 943
azada, 76
azada de púas, 168
azadilla, 436
azadón, 435
azadón, 902
azarbe, 195
azufrado, 723
azufradora, 724
azufrar, 725
azufre, 1693

B

bacteriocecidio, 203
bala, 213
bálago, 678
balancín, 214
ballueca, 566
banasta, 530
bancal, 219
bancal, 1202

barbada, 224
barbado, 292
barbechar, 1039
barbecho, 1037
barbecho forestal, 1038
barchilla, 226
barcinar, 991
barda, 404
barrado -da, 229
barrado -da, 230
barrera, 231
barriguera, 1842
barzón, 1799
baste, 235
baticola, 1032
batojar, 240
baya, 211
beneficiar, 245
bidente, 252
bífero -ra, 253
binadora, 255
binar, 248
binar, 250
binar, 1180
biocida, 256
biomasa, 257
biometeorología, 258
bionutriente, 259
biotecnología, 260
blanquear, 265
boca de riego, 272
bocado, 1242
bombear, 287
bombeo, 286
boñiga, 289
boquera, 274
boquilla, 350
bosquete, 297
botón, 294
botón, 1827

bozal, 1238
 brabante, 136
 brazal, 304
 breña, 313
 brida, 315
 brindilla, 310
 briofitas, 317
 briofitos, 317
 brotación, 322
 brotadura, 322
 brotar, 323
 brotar, 328
 brote, 321
 broza, 319
 broza, 1486
 buey, 299
 buje, 279
 bulbicultor -ra, 332
 bulbicultura, 333
 bulbo, 331

C

ca, 440
 caballete, 430
 caballo de tiro, 428
 caballo de tiro, 1123
 caballón, 430
 caballón circular, 442
 cabaña, 337
 cabaña, 338
 cabestro, 346
 cabezada, 343
 cabezón, 345
 cabrahigadura, 400
 cabrahigar, 401
 cachipodar, 792
 caer prematuramente [un fruto],
 1439

cainita, 352
 cajón, 165
 cajonera, 353
 calce, 12
 calcificación, 359
 calcímetro, 360
 caldo, 324
 caldo bordelés, 325
 caldo borgoñón, 326
 calibre, 361
 calizo -za, 358
 callo, 364
 cama, 370
 cámara agrícola, 366
 camella, 1103
 camión agrícola, 371
 campa, 373
 campana, 374
 campaña, 375
 campesinado, 1316
 campesino -na, 58
 campiña, 375
 campo, 372
 campo de frutales, 969
 canal de avenamiento, 376
 canal de riego, 377
 canal principal, 378
 cáncer, 1884
 cancro, 1884
 cangilón, 427
 canutillo, 380
 caña [para recoger higos chum-
 bos], 1129
 cañutillo, 380
 capacho, 455
 capacho, 798
 capacidad, 384
 capacidad de intercambio de un
 suelo, 385
 capataz -za agrícola, 386

capazo, 341
 captane, 402
 capullo, 399
 carbón, 406
 carencia, 409
 carga, 410
 caries, 411
 carne, 251
 carpa, 1021
 carreta, 414
 carro, 416
 carro sin barandillas, 335
 casa de campo, 421
 casa de campo, 1471
 casa forestal, 423
 cascabel, 802
 cascabillo, 285
 cáscara, 479
 caserío, 94
 cavar, 434
 cayado, 983
 cazamoscas, 198
 cebada, 1301
 cebada mondada, 1302
 cebada perlada, 1303
 cebadal, 1304
 cebadazo -za, 1307
 cebadera, 460
 cebadera, 1239
 cebadero -ra, 1306
 cecidio, 438
 cedazo, 1610
 cejadero, 1518
 cenacho, 1661
 cencerrillo, 802
 cencerrón, 209
 cencerrón, 1022
 centiárea, 440
 cepa, 441
 cepa, 1688

cepellón, 1245
 cercosporiosis, 443
 cerealicultura, 444
 cerealista, 445
 cerealista, 446
 cerealístico -ca, 446
 cesto, 550
 chamicera, 944
 chamorro -rra, 1793
 chancro, 1884
 chupón, 1431
 chupones, 1486
 cianamida cálcica, 448
 ciclo, 449
 ciclohexilamina, 450
 cigoñal, 451
 cigüeñal, 451
 cincha, 454
 citoquinina, 456
 citricultor -ra, 457
 citricultura, 458
 cizaña, 1106
 cladosporiosis, 462
 clasificar, 465
 clavijero, 468
 clinostato, 470
 clorantia, 473
 clorofila, 474
 clorosis, 475
 cloruro de mercurio, 476
 clueca, 1156
 cobertizo, 1446
 codillo, 809
 cofín, 484
 cogedera, 207
 coger, 494
 cogollo, 1826
 cohesión, 485
 collar de fuerza, 490
 collar del yugo, 113

collera, 492
 compacto -ta, 499
 complejo absorbente, 501
 comporta, 1443
 compostaje, 503
 compuerta, 208
 compuesto, 502
 comunidad de regantes, 504
 concentración parcelaria, 505
 concesión forestal, 506
 constructor -ra de muros de ban-
 cal, 1201
 cooperativa agrícola, 528
 copa, 388
 coquillo, 270
 cordel, 1137
 cornamenta, 221
 cornezuelo del centeno, 1621
 coronación, 534
 coronar, 535
 corral, 536
 corral al descubierto, 537
 corredera, 563
 corrido, 202
 corrientes telúricas, 540
 corrimiento, 131
 corrimiento, 202
 corrimiento, 271
 corta, 1715
 corta de siembra, 1717
 corta manual, 1718
 corta mecánica, 1719
 cortacésped, 1723
 cortar por el tronco, 1815
 cortarraíces, 1720
 cortasetos, 1721
 corte, 1715
 corteza, 761
 cortinal, 1072
 cosecha, 497
 cosecha, 498
 cosecha, 790
 cosecha, 1848
 cosecha, 1849
 cosecha, 1850
 cosechadora, 1513
 cosechadora, 1616
 cosechadora de hortalizas, 1514
 cosechadora de maíz, 1516
 cósmido, 546
 cotiledón, 548
 coyunda, 665
 creces, 552
 cresol, 554
 criadero, 57
 criba, 992
 criba [para separar la tierra del
 grano], 1773
 cribador -ra, 994
 cribador -ra, 995
 cribar, 997
 criptógamas, 557
 criptogamia, 558
 criptógamo -ma, 556
 cromatismo, 559
 cuadro, 1521
 cuartar, 1462
 cuartera, 1463
 cuarterada, 1464
 cuartón, 1461
 cuartón, 1465
 cubo, 278
 cubrir de hierba [un terreno], 716
 cucaracha, 563
 cuchilla, 1724
 cuello de la raíz, 488
 cuerno, 220
 cuévano, 550
 cuévano, 1854
 cultivable, 510

cultivador, 514
cultivador -ra, 513
cultivar, 515
cultivar, 575
cultivo, 516
cultivo, 517
cultivo asociado, 518
cultivo de cobertura, 519
cultivo de secano, 520
cultivo de tejidos, 570
cultivo extensivo, 521
cultivo hidropónico, 522
cultivo intensivo, 523
cultivo itinerante, 524
cultivo secundario, 525
cultivo sin suelo, 522
cultivo transgénico, 527
cuña, 819
cuña, 1733
cuscuta, 577

D

dama, 581
dar [frutos], 791
dardo, 582
DDT, 646
de varas, 305
decumbente, 584
dedeté, 646
dedil, 647
deficiencia, 585
defoliación, 586
defoliante, 587
defoliar, 588
degeneración, 589
degolladura, 370
degradación, 590

dehesa, 1403
dehesar, 134
dehiscencia, 591
dehiscence, 592
dendrometría, 594
dendrómetro, 593
denominación de origen, 596
dental, 597
denudación, 598
derrubiar, 764
desaguadero, 762
desalación, 634
desarraigar, 601
desaturación, 635
desbarbadora, 602
desbarbar, 603
desbasificación, 604
desbrozadora, 605
desbrozar, 606
desbrozar, 744
desbrozar, 745
desbrozar, 813
descaballonadora, 611
descabezar, 751
descalcificación, 610
descalzador, 607
descalzamiento, 608
descalzar, 609
descascarar, 759
descascarillar, 759
deschuponar, 774
descocador, 613
descocar, 614
descuaje, 171
desección, 636
deseccamiento, 636
desembrozar, 606
desfondar, 619
desfonde, 618
desgajado -da, 801

desgramar, 620
desgranar, 622
desgrane, 621
desgranar, 776
deshacer [un caballón], 612
desherbadora, 261
desherbar, 262
desinfección, 623
desinfectar, 624
desinfestación, 625
desinfestar, 626
desinsectación, 627
desinsectar, 628
deslizadero, 1580
desmochar, 751
desnitrificación, 629
despajar, 630
despalillador, 632
despalillar, 633
despampanar, 631
despedregar, 781
despinochar, 778
despuntar, 799
desrapadora, 632
desrapar, 633
desrodrigar, 616
desterronador, 825
desterronar, 639
destoconado, 171
desván, 1447
desverdización, 642
desverdizar, 643
desyerbar, 262
diclorodifeniltricloroetano, 646
dieldrina, 648
dinitrocresol, 649
disco, 650
distribuidora, 651
dogal, 652
drenaje, 654

drenar, 653
drosómetro, 655
drupa, 656
dry farming, 520
duro -ra, 1816

E

echar la rapa, 1489
ectodinamógeno -na, 657
ectodinamorfo -fa, 657
ectoparásito -ta, 659
edafización, 660
edrar, 248
edrar, 250
electrocultivo, 671
eliminar [la cuscuta], 615
eluviación, 672
emboñigar, 676
embrioide, 675
empacadora, 673
emparrado, 680
emparrar, 679
empradar, 133
empradizar, 133
enalbardar, 674
enarenado, 160
endocarpio, 707
endoparásito, 708
enfaldar, 174
enfermedad, 1183
enfermedad carencial, 1184
enganchar, 713
enjambre, 664
enmalecerse, 677
enramar, 308
enredadera, 709
enrejado, 314

enrodrigonar, 191
 ensilar, 722
 ensillar, 721
 entrecavar, 728
 entreliño, 954
 entresurco, 729
 enverado –da, 1712
 enverar, 1868
 envero, 1866
 envero, 1867
 enyerbarse, 717
 enyugar, 718
 enzarzar, 701
 epicarpio, 731
 equivalente de humedad, 732
 era, 733
 erial, 737
 erinosis, 736
 escaldadura, 746
 escaldadura blanda, 748
 escamondadura, 320
 escamondar, 797
 escamujar, 792
 escarda, 1886
 escardar, 262
 escardar, 750
 escardillo, 1886
 escarificadora, 754
 escarificar, 755
 escobajo, 1487
 escudete, 766
 espantajo, 779
 espantapájaros, 779
 espiga, 782
 espigar, 785
 espigarse, 786
 espina, 789
 espinchar, 778
 espolón, 1119
 espora, 794

esportillo, 341
 espuerta, 1661
 esqueje, 800
 esquila, 1372
 esquisto, 805
 estaca, 806
 estacada, 807
 estado de un suelo, 814
 estado líquido, 815
 estado plástico, 816
 estado seco, 817
 estanque, 1595
 estercolero, 881
 estéril, 822
 estéril, 823
 esteva, 827
 estiércol, 234
 estiércol, 700
 estiércol, 880
 estivación, 830
 estratificación, 832
 estratificar, 833
 estrinque, 834
 estructura, 837
 estructura agraria, 838
 estructuración, 839
 etiolación, 840
 etiolizarse, 841
 Europa verde, 843
 evapotranspiración, 844
 evapotranspirómetro, 845
 exantema, 846
 excoriosis, 847
 excrementos, 234
 éxodo rural, 848
 exostosis, 849
 explanto, 850
 explotación a tiempo parcial, 851
 explotación agrícola, 852
 explotación capitalista, 853

explotación comercial, 854
 explotación compleja, 855
 explotación de autosubsistencia,
 856
 explotación directa, 857
 explotación especializada, 858
 explotación estatal, 859
 explotación familiar, 860
 explotación indirecta, 861
 expurgar, 595
 extirpador, 866
 exudado, 865

F

fajina, 334
 falsa polilla del grano, 562
 fasciación, 876
 fastigiado -da, 877
 fenología, 885
 fermentación, 889
 fermentar, 890
 fértil, 567
 fértil, 893
 fértil, 894
 fertilidad, 895
 fertilidad adquirida, 896
 fertilidad natural, 897
 fertilización, 42
 fertilizante, 29
 fertilizar, 46
 fertirrigación, 901
 filiforme, 907
 filoptosis, 910
 filoxera, 909
 fisiogénico -ca, 911
 fitiatria, 912
 fitoalexina, 913

fitocida, 914
 fitofarmacia, 916
 fitofármaco, 915
 fitohormona, 918
 fitopatogénesis, 920
 fitopatógeno -na, 919
 fitopatología, 921
 fitorregulador, 922
 fitosanitario -ria, 924
 fitotecnia, 925
 fitotoxidad, 927
 fitotóxico -ca, 926
 fitotrón, 928
 flavedo, 929
 flor, 783
 floración, 930
 floricultor -ra, 931
 floricultura, 932
 foliar, 938
 foliicelosis, 939
 formarse y endurecerse el hueso
 [de un fruto], 1378
 fosfatar, 946
 fotosíntesis, 947
 fracción, 948
 fracción arcilla, 950
 fracción arena, 949
 fracción limo, 951
 fracción mecánica, 952
 freno, 955
 frente pionero, 958
 fresa, 956
 fresar, 957
 fructificación, 962
 fructificación, 963
 fructificar, 964
 fructificar, 965
 frumentario -ria, 970
 fruta, 967
 frutal, 968

frutícola, 959
fruticultor -ra, 960
fruticultura, 961
fruto, 966
fuerte, 945
fumigación, 974
fumigador, 975
fumigante, 976
fumigar, 977
fungicida, 979
fúngico -ca, 978
fusariosis vascular, 980
fustal, 981

G

gajo, 1021
gajo, 1430
gallinaza, 986
gamarra, 1204
gamella, 1103
gancho, 809
gancho, 988
garbera, 998
garbillar, 735
garbillo, 734
garbillo [para habas], 878
garganta, 370
gárgol, 1276
garrón, 809
gavia, 437
gavilla, 1005
gavilla, 1006
gavilla cobertera, 391
germinación, 1013
germinador, 1014
germinador, 1015
germinar, 1016

giberelina, 1017
gleba, 1776
gleosporiosis, 1019
gomosis, 1020
grada, 1126
grama, 1025
gramíneas, 1026
granear, 1027
granero, 1028
granero, 1325
granero para bellotas, 1018
granizo, 354
granja, 1030
grano, 1023
grano de uva, 211
granzas, 1029
granzas, 1327
granzas, 1440
granzones, 1031
granzones, 1327
gruper, 483
grupo [de árboles, plantas], 1229
guadaña, 531
guadañadora, 579
guadañar, 580
gualdrapa, 1033
guano, 1034
guarda forestal, 1035
guardabosque, 1035
guardabosques, 1035
guarnicionero -ra, 1624
guarniciones, 1040
guía, 452
guía, 1042
gusano de la harina, 560

H

hacha, 640
hacina, 334
hacina, 998
hacinar, 999
harina de huesos, 875
haz, 124
haz, 990
haza, 219
hectárea, 1044
heliosis, 1045
helmintosporiosis, 1046
henaje, 883
henal, 1050
henificar, 884
henil, 1050
heno, 882
herbajar, 1049
herbajear, 1049
herbicida, 1051
herida, 886
hernia de la col, 1052
herradura, 891
herramienta agrícola, 1312
herrar, 892
heterosis, 1053
heterosporiosis, 1054
hexaclorobenceno, 1055
hibridación, 1060
hibridar, 1061
hibridarse, 1062
híbrido, 1056
híbrido -da, 1057
híbrido doble, 1058
híbrido simple, 1059
hidráulica agrícola, 1063
hidroponía, 1064
hifa, 1065
higueral, 903
hijuela, 1666

hilera, 906
hocino, 870
hojecer, 972
hora de agua, 1067
horca, 808
horca, 942
horcadura, 711
hortaliza, 1073
horticultor -ra, 1074
horticultura, 1075
hoyo [rectangular], 1007
hoz, 867
huero -ra, 1276
huerta, 1071
huerto, 1070
hueso, 1377
humedecer, 1078
humífero -ra, 1077
humus, 1079
humus bruto, 1080
humus crudo, 1081
humus dulce, 1084
humus moder, 1082
humus mor, 1080
humus mull, 1084

I

incisión anular, 1085
incompatibilidad, 1087
índice foliar, 1088
infecundo -da, 822
infecundo -da, 823
inflorescència, 1089
ingeniero -ra agrónomo -ma, 714
ingenio de azúcar, 1090
injertador -ra, 697
injertar, 698

injerto, 681
 injerto de aguja, 683
 injerto de aproximación, 689
 injerto de cañutillo, 687
 injerto de contacto, 689
 injerto de corona, 684
 injerto de escudete, 685
 injerto de hendidura, 691
 injerto de lengüeta, 682
 injerto de púa, 683
 injerto de yema, 686
 injerto en T, 685
 injerto inglés, 682
 insecticida, 1092
 insectífugo -ga, 1093
 invernadero, 1066
 inyector, 1091
 irrigación, 1529
 irrigación por goteo, 1531
 irrigar, 1528

J

jaraíz, 576
 jardinería, 1100
 jardinero -ra, 1099
 jerpa, 1862
 jirpear, 668
 joyo, 1106

K

kainita, 352

L

labor, 1124
 laborable, 510
 labrador -ra, 1125
 labrantín, 500
 labranza, 1124
 labrar, 1127
 lacrimación, 864
 lagar, 576
 lanza, 1121
 latifundio, 1110
 látigo, 542
 látigo, 971
 lavadora de frutas y hortalizas,
 1555
 lavadora de huevos, 1554
 lavadora de raíces y tubérculos,
 1553
 laya, 872
 laya, 1318
 layar, 874
 lazo, 1118
 legón, 1130
 legón, 1178
 legumbre, 1132
 legumbre fresca, 1134
 legumbre seca, 1133
 legumbre verde, 1134
 leguminoso -sa, 1135
 leña, 1138
 leñador -ra, 1140
 leñera, 1141
 leñero, 1141
 lepra, 182
 lepra, 1111
 levadura, 1143
 levadura, 1144
 ligero -ra, 1142
 ligón, 1130
 ligona, 1131

limonero, 749
 limpiar, 595
 linaza, 1150
 lindane, 1112
 lindano, 1112
 lino, 1145
 liño, 906
 líquido de Knop, 1114
 lisímetro, 1115
 litiasis, 1116
 lixiviación, 1117
 llave, 466
 loba, 1151
 lobada, 1151
 localizador, 1166
 lodo, 1160
 lomera, 1685
 lucha biológica, 1163
 lucha integrada, 1164
 lucha química, 1165
 lumbricultura, 1167

M

machear, 1208
 machete, 1211
 macho, 1253
 macronutriente, 1168
 madre, 378
 madrina, 481
 madrina, 1170
 maduración, 1172
 maduración, 1173
 maduradero, 368
 madurar, 1175
 madurar, 1176
 madurez, 1177
 maduro -ra, 1171

maíz, 268
 majadear, 78
 majano, 463
 mal año, 1182
 mala hierba, 1181
 malherbología, 1185
 maná, 1190
 mancera, 1191
 manchón, 284
 manguera, 1188
 manipulación genética, 1189
 máquina agrícola, 1192
 marcador, 1795
 marcescencia, 1194
 marchitamiento, 1195
 marchitarse, 1196
 marchitez, 1195
 marga, 1197
 margar, 1198
 masera, 1354
 mata, 1210
 mayal, 241
 mazorca, 1331
 mesocarpio, 1213
 mestizaje, 1217
 metabisulfito, 1218
 metabolismo, 1219
 mezclar [cereales] con cebada,
 1305
 micelio, 1220
 micoplasma, 1221
 micorriza, 1222
 microirrigación, 1531
 micronutriente, 1224
 mies, 1216
 mieses, 1215
 mineralización, 1227
 minifundio, 1228
 modorro -ra, 1157
 mohada, 301

moho azul, 935
 moho común, 934
 moho verde, 936
 mojada, 301
 moniliasis, 1234
 monocultivo, 1237
 morral, 1238
 morral, 1239
 mosaico, 1243
 mosquero, 198
 moteado, 471
 motocultor, 1246
 motosegadora, 1247
 motosierra, 1248
 muda, 1249
 mudar, 1251
 muela, 1230
 muela, 1231
 muelo, 405
 muelo, 1232
 mugrón, 396
 mujada, 301
 mula, 1254
 mulo, 1253
 multitud de espigas, 784
 mundina, 1255
 muro, 1203
 muro de bancal, 1199
 muserola, 1260
 musgo, 1233
 mustiarse, 1196

N

nastia, 1262
 naturalizarse, 1263
 navaja de injertar, 987
 nebladura, 1273

nebulización, 1264
 nebulizador, 1265
 nebulizar, 1266
 necrosis, 1267
 necrótico -ca, 1268
 negrilla, 973
 neguilla, 1277
 nematodocecidio, 1271
 neutro -tra, 1275
 nigricante, 1279
 nitratina, 1280
 nitrificación, 1282
 nitroinyección, 1283
 nitrosación, 1284
 noria, 1676
 nubes artificiales, 1286
 nudo, 1285

O

oídio, 1287
 oídio, 1288
 oídio de la vid, 439
 oídio de los cereales, 1293
 oídio del avellano, 1289
 oídio del roble, 1292
 oídio del rosál, 1291
 oleicultura, 1295
 oleicultura, 1296
 oleocelosis, 1297
 olivicultura, 1298
 ordeñar, 669
 ordeñar, 1257
 orejera, 1308
 organofosforado, 1311
 oscurecimiento enzimático, 712

P

paja, 1320
 pajar, 1324
 pala, 1317
 pala plantadora, 1319
 paleta, 1328
 pámpana, 1329
 pámpano, 1329
 panocha, 1331
 paradichlorobenceno, 1333
 parasitar, 1335
 parásito, 1334
 parcela, 1337
 pared de piedra seca, 1343
 pared seca, 1343
 parra, 1344
 partenocarpia, 1345
 partenocarpia accidental, 1346
 partenocarpia estimulativa, 1347
 partenocarpia inducida, 1348
 partenocarpia vegetativa, 1349
 parterre, 1350
 partidor, 1351
 parva, 1232
 pasa, 1332
 pasador de yugo, 982
 pasera, 1663
 pasta saturada, 1352
 patotoxina, 1355
 patrón, 1356
 peciolar, 1358
 peciolo, 398
 peciolo, 1357
 pecíolo, 1357
 pedregal, 464
 pedúnculo, 1359
 peine, 1376
 pella, 387
 penicilio, 1360
 perchón, 318
 percolación, 1361
 percolación, 1362
 perenne, 1363
 perenne, 1364
 perrillo, 1670
 peso específico, 1367
 pesticida, 1368
 picadora, 1371
 pico, 1370
 pie, 1356
 pimpollo, 1383
 pinzar, 799
 piretrina, 1379
 plaga, 1380
 plaguicida, 1368
 plantación, 730
 plantación, 1384
 plantación, 1385
 plantación, 1386
 plantación, 1387
 plantación a raíz desnuda, 1388
 plantación de alta densidad, 1391
 plantación de frutales, 969
 plantación en cepellón, 1389
 plantación manual, 1392
 plantación mecánica, 1393
 plantador, 1395
 plantadora, 1396
 plantar, 1397
 plantar a tresbolillo, 1398
 plantar al tresbolillo, 1398
 plantel, 1399
 plantel, 1400
 plantón, 1382
 plantón, 1383
 plántula, 1401
 platabanda, 1402
 plumaje, 1404
 pocilga, 1697
 poda, 1406

poda de formación, 1410
poda de fructificación, 1411
poda de invierno, 1409
poda de limpieza, 1412
poda de raíces, 1407
poda en seco, 1409
poda en verde, 1408
podadera, 868
podadera, 1416
podadera para setos, 1418
podador -ra, 795
podar, 797
poder absorbente, 1421
podón, 532
podón, 796
podón, 1149
podredumbre, 933
podredumbre blanca, 282
podredumbre de las raíces, 1423
polea, 543
policultivo, 1427
política agrícola común, 1428
pomología, 1435
porosidad, 1442
poroso -sa, 1441
porrina, 327
portainjerto, 1356
postrado -da, 1454
prado, 1048
practicultura, 1449
predio, 1030
prensa, 1450
procumbente, 1454
producir [frutos], 791
pteridofitas, 1457
pteridofitos, 1457
púa, 1250
pulgar, 318
pulpa, 1432
pulverizador, 1433

pulverizador de mochila, 1434
purín, 1459
purina, 1460

Q

quelato de hierro, 1466
quimera, 1467

R

racimar, 1477
racimo, 1472
raedera, 1490
rafal, 1471
raíz, 176
rama, 306
rama, 1479
ramada, 307
ramaje, 307
ramal, 1480
ramal principal, 378
ramear, 308
ramo, 1478
rampa, 1482
rampollo, 1382
rapa, 1488
raspa, 1487
raspajo, 1487
rasqueta, 1490
rastra, 1785
rastra [de empuje o tiro humano], 1571
rastrillar, 1485
rastrillar, 1491
rastrillar, 1492
rastrillo, 1483

rastrillo, 1484
 rastrillo, 1494
 rastrillo para recoger paja, 433
 rastrojear, 1583
 rastrojera, 1582
 rastrojo, 1581
 raticida, 1496
 raticida, 1497
 reata, 482
 rebrotar, 1505
 rebrote, 1504
 rebuscar, 210
 rebuscar, 740
 recalce, 1508
 recogedor, 1785
 recogedor [de empuje o tiro humano], 1571
 recogedor -ra de higos, 904
 recoger, 495
 recoger [con la rastra o con el recogedor], 1786
 recolección, 496
 recolección, 1848
 recolección, 1849
 recolección, 1850
 recolectar, 1512
 recolector -ra, 493
 recursos naturales, 1520
 redil, 469
 redrojo, 209
 redrojo, 1022
 reforma agraria, 1523
 regadío, 1525
 regadío, 1753
 regadío -día, 1542
 regadora, 1527
 regar, 1528
 reguera, 538
 reguera, 1539
 reguero, 1539
 regulador de crecimiento, 922
 regulador de surco, 1543
 reja, 1546
 rejuvenecimiento, 1545
 remondar, 1556
 remover la tierra, 1547
 renaciente, 1548
 rendimiento, 1550
 rendzina, 1551
 renuevo, 908
 renuevos, 1727
 repilo, 1828
 replantar, 1557
 reseco, 1606
 resegar, 1558
 sembrar, 1561
 sembrar [la misma simiente], 1562
 residual, 1559
 resiembra, 1563
 resistencia, 1560
 retoñar, 1500
 retoñar, 1505
 retoño, 908
 retoño, 1504
 retoños, 1727
 revenirse, 1499
 reviejo, 1606
 revolución agrícola, 1566
 revolución verde, 1567
 ribazo, 1203
 riego, 1529
 riego a pie, 1530
 riego por aspersión, 1533
 riego por desborde, 1534
 riego por goteo, 1531
 riego por gravedad, 1530
 riego por infiltración, 1535
 riego por sumersión, 1536
 riego por superficie, 1530
 rienda, 1537

robot agrícola, 1568
 robot de ordeño, 1569
 robot recolector, 1570
 rodal, 1843
 rodal pedregoso, 1738
 rodillera, 1012
 rodrigar, 191
 rodrigón, 192
 romana, 1572
 romper, 699
 rompido, 741
 ronزال, 1480
 roña, 471
 rotación de cultivos, 1587
 rotenona, 1588
 roturación, 741
 roturación, 1575
 roturar, 699
 roya, 1589
 rozadera, 811
 rozador -ra, 812
 rozón, 811
 rural, 1591

S

saca, 1594
 sachar, 249
 salvado, 1620
 sarmentar, 667
 sarmiento, 1600
 sarmiento, 1601
 sarta, 710
 SAT, 1691
 savia, 1593
 sazón, 1599
 secano, 1755
 secarral, 1607

secarse, 1627
 seco -ca, 1609
 segador -ra, 1614
 segador -ra, 1615
 segadora-acondicionadora, 1617
 segar, 1619
 segar en verde, 1845
 selección, 1622
 sembradora, 1649
 sembradora a golpes, 1650
 sembradora a voleo, 1651
 sembradora abonadora, 1653
 sembradora centrífuga, 1654
 sembradora neumática, 1655
 sembradura, 1656
 sembrar, 1657
 semilla, 1128
 semillero, 1659
 semolina, 1660
 separar, 599
 sequía, 1664
 serón, 1602
 serpa, 1862
 serrucho, 1888
 seto, 227
 sideración, 1671
 siega, 1611
 siega, 1612
 siembra, 1628
 siembra, 1629
 siembra a chorrillo, 1640
 siembra a golpes, 1632
 siembra a mano, 1635
 siembra a voleo, 1633
 siembra de precisión, 1645
 siembra directa, 1646
 siembra en surco, 1640
 siembra indirecta, 1647
 silla, 1623
 sillín, 237

silo, 1325
 silo, 1683
 silvinita, 1672
 sistema agrario, 1682
 sobrecincha, 1684
 sobresembrar, 1686
 socava, 760
 socava, 989
 sociedad agraria de transforma-
 ción, 1691
 solución, 1698
 solución nutritiva, 1699
 sombreado, 1299
 sorgo, 382
 sorregar, 1700
 sublimado corrosivo, 476
 subsolado, 1705
 subsolador, 142
 subsolar, 1704
 subsuelo, 1702
 sudadero, 638
 suelo, 1694
 sufra, 1692
 sulfatación, 1707
 sulfatado, 1707
 sulfatador, 1708
 sulfatadora, 1708
 sulfatar, 1709
 superfosfato, 1710
 surcar, 1696
 surco, 1695
 sustrato, 1706

T

tahúlla, 1714
 tala, 1715
 tala manual, 1718

tala mecánica, 1719
 tallo, 1780
 tamo, 1000
 tardío -a, 1728
 tardíos, 1729
 tarquín, 1732
 tela, 1136
 telera, 1735
 telón, 985
 tempranero -ra, 1453
 temprano -na, 1453
 tenazas, 821
 tendido -da, 1454
 terciar, 1740
 terrateniente, 1772
 terreno, 1819
 terreno arenoso [de fácil cultivo],
 1771
 terreno delgado, 1451
 terrera, 1770
 terrón, 1776
 terruño, 1819
 testera, 1778
 textura, 1779
 tierra, 1743
 tierra blanca, 1749
 tierra campa, 1749
 tierra de cultivo, 1750
 tierra de labor, 1750
 tierra de labranza, 1750
 tierra de poca profundidad, 1451
 tierra de regadío, 1753
 tierra de secano, 1755
 tierra de sembradura, 1749
 tierra franca, 1747
 tierra fuerte, 1744
 tierra ligera, 1745
 tierra vegetal, 1768
 tierra virgen, 1769
 tierra yerma, 1759

tijera, 83
 tijera, 762
 tijera de jardinero, 1418
 tijeras cortasetos, 1721
 tijeras de podar, 828
 timón, 365
 timón, 1781
 tiña del trigo, 562
 tirante, 1783
 tirantes, 1159
 tiro, 1122
 tizón, 411
 topografía, 1789
 topografía, 1790
 topógrafo -fa, 1788
 toro, 300
 toxina, 1794
 tractorista, 1796
 traílla, 1797
 traillar, 1798
 tralla, 542
 tramilla, 549
 tramojo, 1837
 traqueobacteriosis, 1800
 traqueofusariosis, 980
 traspalar, 1803
 trasplantadora, 1805
 trasplantar, 1807
 trasplante, 1806
 traumatonastia, 1808
 traumatotaxis, 1809
 traumatotropismo, 1810
 trazador, 1795
 trepador -ra, 709
 triguero -ra, 263
 triguero -ra, 264
 triguero [para eliminar la cizaña],
 1107
 triguero [para eliminar la neguilla],
 1278

trilla, 243
 trilla, 1812
 trilladora, 238
 trillar, 242
 trillar, 1813
 trillo, 415
 trillo, 645
 trillo, 1811
 troj, 424
 troje, 424
 troncho, 1817
 tronco, 1689
 tronco, 1814
 tropismo, 1818
 truficultura, 1823
 tubérculo, 1821
 tuberización, 1824
 turgencia, 1825
 tutor, 192
 tutorar, 191

U

umbráculo, 1831
 uncir, 718
 urea, 1832
 uva, 1472
 uva blanca, 1473
 uva de pasificación, 1475
 uva pasa, 1332
 uva tinta, 1474

V

vaina, 212
 vara, 239

vara, 369
vara, 1782
varal, 1782
varear, 240
varear, 1366
variedad, 1835
variedad de invierno, 1836
variegación, 1834
vástago, 321
vástago, 908
vecero -ra, 127
vencejo, 1837
vendimia, 1848
vendimia, 1849
vendimia, 1850
vendimiador -ra, 1855
vendimiadora, 1856
vendimiár, 1858
vendimiár, 1859
veranadero, 829
verdasca, 1844
verdura, 1847
vergel, 1861
vernalización, 1865
verruqa, 247
verticilosis, 1869
vid, 441
vigor híbrido, 1053
vilorta de la cincha, 390
viña, 1384
viña, 1872
viñador -ra, 1873
viñero -ra, 1873
virescencia, 1874
viticultor -ra, 1875
viticultura, 1876
vitivinicultura, 1877
vitrescencia, 1878
vivaz, 1879
vivero, 1881

volquete, 419

Y

yegua, 661
yegüero -ra, 663
yema, 294
yema, 1827
yermo, 737
yermo, 1759
yesca, 887
yugada, 301
yugada, 1101
yugada, 1105
yugo, 1102
yunque, 704
yunta, 1104
yunta, 1340
yuntero -ra, 1342

Z

zafra, 1596
zarzal, 228
ziram, 1892
zofra, 1692
zoocidio, 1893
zuro, 787
zuro, 1711
zurriaga, 542
zurriago, 542
zurriago, 971

Índex de noms científics

A

Agrostemma githago, 1277
Alternaria, 98
Alternaria tenuis, 15
Armillaria mellea, 1423
Avena fatua, 566
Avena sterilis, 566

B

Blatta germanica, 563
Botryosphaera stevensii, 196

C

Cercospora, 443
Chrysanthemum, 1379
Cladosporium, 462
Claviceps purpurea, 1621
Cuscuta, 577

D

Derris, 1588

E

Eriophyes pyri, 736
Eriophyes vitis, 736
Erysiphe graminis, 1293
Euphyllura olivina, 549

F

Fusarium, 980

G

Gibberella fujikuroi, 1017
Gloeosporium, 1019

H

Haltica ampelophaga, 270
Helminthosporium, 1046
Heterosporium, 1054
Hordeum, 1301

L

Linum usitatissimum, 1145
Lolium temulentum, 1106

M

Microsphaera alphitoides, 1292
Monilia, 1234
Mucor mucedo, 934
Mycena citricolor, 1829
Mycoplasma, 1221

O

Oidium, 1287
Oidium, 1288

P

Penicillium, 1360
Penicillium digitatum, 936
Penicillium italicum, 935
Periplaneta americana, 563
Phyllactinia corylea, 1289
Phylloxeridae, 909
Plasmodiophora brassicae, 1052
Plasmopara, 1226
Puccinia, 1589

R

Rosselinia necatrix, 1423

S

Sclerotium cepivorum, 282
Sorghum halepense, 382
Sphaerotheca pannosa, 1291
Spilocaea oleaginea, 1828

T

Taphrina, 1111
Taphrina deformans, 182
Tenebrio, 560
Tenebrio molitor, 560
Tinea granella, 562

U

Uncinula necator, 439
Ustilago, 406

V

Venturia inaequalis, 471
Venturia pirina, 471
Verticillium, 1869

Bibliografia

Obres especialitzades

ALABERN, R. *Camps experimentals de Balears*. Palma: Fundació la Caixa, 1997. ISBN X-51-061320-8

ARTIGAS, J. *Desenvolupament de sensors potenciomètrics d'estat sòlid per a usos mediambientals i agroalimentaris*. Bellaterra: Universitat Autònoma de Barcelona, 2003.

<http://www.tesisenxarxa.net/TESIS_UAB/AVAILABLE/TDX-0220104-143724/jap1de3.pdf> [Consulta: febrer de 2010]

CARRERO, J. M.; PLANES, S. *Plagas de campo*. 13a ed. Madrid-Barcelona-México: Ediciones Mundi-Prensa, 2008. ISBN 978-84-8476-326-0

COLETO, J. M. *Crecimiento y desarrollo de las especies frutales*. 2a ed. Madrid-Barcelona-México: Grupo Mundi-Prensa, 1994. ISBN 84-7114-534-0

FINCK, A. *Fertilizantes y fertilización*. Barcelona: Reverté, 1988. ISBN 978-84-291-1010-4

GIRALT i RAVENTÓS, E. [dir.]. *Història agrària dels Països Catalans*. V. 3: *Edat moderna*. Barcelona: Fundació Catalana per a la Recerca i la Innovació, Universitat de Barcelona, Universitat Autònoma de Barcelona, Universitat de Girona, Universitat de les Illes Balears, Universitat Jaume I, Universitat de Lleida, Universitat Pompeu Fabra, Universitat Rovira i Virgili, Universitat de València, 2008.

ISBN 978-84-475-3284-1 (volum 3)

GIRALT i RAVENTÓS, E. [dir.]. *Història agrària dels Països Catalans*. V. 4: *Segles XIX-XX*. Barcelona: Fundació Catalana per a la Recerca i la Innovació, Universitat de Barcelona, Universitat Autònoma de Barcelona, Universitat de Girona, Universitat de les Illes Balears, Universitat Jaume I, Universitat de Lleida, Universitat Pompeu Fabra, Universitat Rovira i Virgili, Universitat de València, 2006.

ISBN 84-475-3077-9 (volum 4)

Guia de productes fitosanitaris. Barcelona: Generalitat de Catalunya. Departament d'Agricultura, Ramaderia i Pesca. Servei de Sanitat Vegetal, 2002.
ISBN 84-393-5943-8

HUGUET, E. *Geo-edafologia*. Barcelona: Universitat de Barcelona, 1983.
ISBN 84-7528-102-8

LLABRÉS, J.; VALLESPÍR, J. *Els nostres arts i oficis d'antany II*. Ciutat de Mallorca: [Autor-Editor], 1981.
ISBN 84-300-4084-6

MELGAREJO, P.; SALAZAR, D. *Tratado de fruticultura para zonas áridas y semiáridas*. Madrid-Barcelona-México: Mundi-Prensa Libros, 2003.
ISBN 978-84-89922-84-6

ROMERO, R.; ESPAÑA, P.; SUÁREZ, M. *Maquinaria de producción agrícola*. Cuenca: Ediciones de la Universidad de Castilla-La Mancha, 2002.
ISBN 84-8427-215-X

Obres terminològiques

AGUILELLA, A.; PUCHE, F. *Diccionari de botànica*. València: Universitat de València, 2004.
ISBN 84-370-5915-1

ALSINA i CATALÀ, C.; FELIU i MONTFORT, G.; MARQUET i FERIGLE, L. *Diccionari de mesures catalanes*. Barcelona: Curial, 1996. (Manuals Curial; 14)
ISBN 84-7256-839-3

ALSINA i CATALÀ, C.; FELIU i MONTFORT, G.; MARQUET i FERIGLE, L. *Pesos, mides i mesures dels Països Catalans*. Barcelona: Curial, 1990. (Biblioteca de la Cultura Catalana; 67)
ISBN 84-7256-350-2

BARBERÀ, C. *Lèxic de les plagues i les malalties dels conreus de Catalunya*. Barcelona: Institució Catalana d'Estudis Agraris, 1998.
ISBN 84-7283-423-9

BIBILONI, G. «Vocabulari del cavall». *Llibre de cavalleria de les Illes Balears*. Palma: El Mundo. El Día de Baleares, 2001.

BIBILONI, G. *Vocabulari del cavall* [En línia]. [Palma]: Gabriel Bibiloni, 2002.
<<http://www.bibiloni.net/textos/cavall.htm>> [Consulta: febrer de 2010]

FAO. *Glosario de términos fitosanitarios* [En línia].
<<http://www.fao.org/docrep/W3587E/w3587e03.htm>> [Consulta: febrer de 2010]

FONT QUER, P. [dir.]. *Diccionario de botánica*. Barcelona: Labor, 1993.
ISBN 84-335-5804-8

FULLANA, M. *Diccionari de l'art i dels oficis de la construcció*. 6a ed. augm. Mallorca: Moll, 1995. (Els Treballs i els Dies; 11)
ISBN 84-273-0743-8

INFOJARDÍN. *Glosario* [En línia].
<<http://www.infojardin.net/glosario/glosario-jardineria.htm>> [Consulta: febrer de 2010]

KAPPELLE, M. *Diccionario de la biodiversidad* [En línia].
<<http://www.inbio.eas.ualberta.ca/biodiccionario/default.html>> [Consulta: febrer de 2010]

MARTÍ i FERRER, R. *Diccionari de maquinària agrícola*. Barcelona: Generalitat de Catalunya. Departament de Cultura; Curial, 1994. (Terminologies)
ISBN 84-393-3155-X; 84-7256-893-8

NADAL, M.; MORET, A. *Noms comuns de les malalties de les plantes*. Barcelona: Servei de Llengua Catalana. Universitat de Barcelona, DL 2000. (Miscel·lània Terminològica)
ISBN 84-931001-6-1

PARÉS i ESPAÑOL, E. *Vocabulari forestal: amb equivalències en castellà, francès i anglès*. 2a ed. Barcelona: Institut d'Estudis Catalans, 1998. (Monografies de la Secció de Ciències; 5)
ISBN 84-7283-421-2

PORTA i CASANELLAS, J. [et al.]. *Lèxic de la ciència del sòl: català, castellà, francès, anglès*. Barcelona: Universitat Politècnica de Catalunya. Servei de Llengües i Terminologia, 1989.
ISBN 84-7653038-2

RALLO, L.; FERNÁNDEZ, R. [coord.]. *Diccionario de ciencias hortícolas*. Madrid-Barcelona-México: Ediciones Mundi-Prensa, 1999.
ISBN 84-7114-818-8

REAL ACADEMIA DE CIENCIAS EXACTAS, FÍSICAS Y NATURALES. *Vocabulario científico y técnico*. 2a ed. Madrid: Espasa-Calpe, 1990.
ISBN 84-239-5987-2

RIBA i ARDERIU, O. [dir.]. *Diccionari de geologia*. Barcelona: Institut d'Estudis Catalans, Enciclopèdia Catalana, 1997. (Diccionaris d'Enciclopèdia Catalana. Diccionaris Temàtics)
ISBN 84-412-2793-4

RULL, X. *Diccionari del vi: amb licors i altres begudes*. Barcelona: Enciclopèdia Catalana, 1999. (El Calidoscopi)
ISBN 84-412-0241-9

SERVEI DE LLENGÜES I TERMINOLOGIA. UNIVERSITAT POLITÈCNICA DE CATALUNYA. *UPCTERM: Terminologia tècnica multilingüe* [En línia].
<<http://www2.upc.edu/slt/upcterm/>> [Consulta: febrer de 2010]

SOCIEDAD ESPAÑOLA DE CIENCIAS FORESTALES. *Diccionario forestal*. Madrid-Barcelona-México: Mundi-Prensa Libros, 2005.
ISBN 978-84-8476-189-1

TERMCAT, Centre de Terminologia. *Cercaterm* [En línia].
<<http://www.termcat.cat/>> [Consulta: febrer de 2010]

TERMCAT, Centre de Terminologia. *Diccionari de veterinària i ramaderia*. Barcelona: Enciclopèdia Catalana: TERMCAT, Centre de Terminologia, 2002. (Diccionaris de l'Enciclopèdia. Diccionaris Terminològics)
ISBN 84-412-0903-0; 84-393-5857-1

TERMCAT, Centre de Terminologia. *Diccionari de veterinària i ramaderia* [En línia]. Barcelona: Generalitat de Catalunya. Departament de Salut [2006]. (Diccionaris de l'Enciclopèdia. Diccionaris Terminològics)
<<http://www.gencat.net/salut/servling/servling/html/ca/dir1431/dn1431/dicciveterama.pdf>> [Consulta: febrer de 2010]

TERMCAT, Centre de Terminologia. *Neoloteca* [En línia].
<<http://www.termcat.cat/>> [Consulta: febrer de 2010]

TOMÀS i PALMER, M. P.; VICENS i MIR, G. *Biologia per a l'ensenyament*. Palma: Govern Balear. Conselleria de Cultura, Educació i Esports, 1994. (Diccionaris Terminològics; 1)
ISBN 84-86815-54-1

Obres lexicogràfiques

ALCOVER, A. M.; MOLL, F. de B. *Diccionari català-valencià-balear*. Palma: Moll, 1985. 10 v.
ISBN 84-273-0025-5

ALCOVER, A. M.; MOLL, F. de B. *Diccionari català-valencià-balear* [En línia].
<<http://dcvb.iecat.net/>> [Consulta: febrer de 2010]

Diccionari castellà-català. 4a ed. Barcelona: Enciclopèdia Catalana, 2005.
ISBN 84-412-1392-5

Diccionari català-castellà. 3a ed. Barcelona: Enciclopèdia Catalana, 2003.
ISBN 84-412-0738-0

Gran diccionari de la llengua catalana. Barcelona: Enciclopèdia Catalana, 1998.
(Diccionaris de l'Enciclopèdia)
ISBN 84-412-2790-X

Gran enciclopèdia catalana. 2a ed. Barcelona: Enciclopèdia Catalana, 1986-1998. 26 v.
ISBN 84-85194-81-0

Gran enciclopèdia Larousse. 2a ed. Barcelona: Planeta, 1987. 12 v.
ISBN 84-320-7400-4

Gran Larousse català. Barcelona: Edicions 62, 1990-1993. 10 v.
ISBN 84-297-3088-5

INSTITUT D'ESTUDIS CATALANS. *Diccionari de la llengua catalana*. 2a ed. Barcelona-Palma-València: Edicions 3 i 4, Edicions 62, Moll, Enciclopèdia Catalana, Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 2007. ISBN 84-412-2477-3; 84-297-3981-5

INSTITUT D'ESTUDIS CATALANS. *Diccionari de la llengua catalana* [En línia]. 2a ed.
<<http://dlc.iec.cat/>> [Consulta: febrer de 2010]

L'Enciclopèdia [En línia].
<<http://www.enciclopedia.cat>> [Consulta: febrer de 2010]

MOLINER, M. *Diccionario de uso del español*. 2a ed. Madrid: Gredos, 1998. 2 v. ISBN 84-249-1973-4

MOLL, F. de B. *Diccionari català-castellà castellà-català*. Palma: Moll, 1989. ISBN 84-273-0257-6

REAL ACADEMIA ESPAÑOLA. *Diccionario de la lengua española*. 22a ed. Madrid: Espasa-Calpe, 2001. 2 v. ISBN 84-239-6814-6

REAL ACADEMIA ESPAÑOLA. *Diccionario de la lengua española* [En línia]. 22a ed.
<<http://www.rae.es/rae.html>> [Consulta: febrer de 2010]

REAL ACADEMIA ESPAÑOLA. *Diccionario panhispánico de dudas* [En línia].
<<http://www.rae.es/rae.html>> [Consulta: febrer de 2010]

